

GORENJSKI GLAS

CENA 4.50 din — LETO XLIII — št. 8

Kranj, torek, 30. januarja 1990

Smole na Jesenicah in v Kranju

str. 2

Politični pluralizem in Socialistična zveza

Predsednik republiške konference Socialistične zveze Jože Smole in Darja Lavtižar-Bebler sta se minuli teden v četrtek na Jesenicah in v Kranju pogovarjala, in odgovarjala na vprašanja pred volitvami, o političnem pluralizmu in Socialistični zvezi. Po ogledu gradnje Karavanškega predora in pogovoru s predsedniki krajevnih konferenc Socialistične zveze iz jeseniške občine, se je pogovora na Planini udeležilo okrog sto Kranjčanov. - A. Ž. - Foto: G. Šinik

Na srečo ni bilo žrtev

Cerklje - Prejšnjo soboto so imeli 97. redni letni občni zbor člani gasilskega društva Cerklje, ki zajema krajevne skupnosti Poženik, Šenturško goro, Cerklje in vasi Grad in Dvorje v krajevni skupnosti Grad. Lani je bilo na njihovem območju kar šest požarov, v katerih na srečo med gasilci ni bilo žrtev, je pa v gozdnem požaru marca lani izgubil življenje lastnik gozda. Sicer pa je bil vzrok vseh lanskih požarov v glavnem malomarnost in neprevidnost; tako tudi pri požaru na Davovcu oktobra lani, do katerega je prišlo zaradi odvrženega cigaretnega ogorka iz kabinske žičnice.

Slovenski krščanski demokrati so se v soboto zbrali v Cankarjevem domu v Ljubljani na prvem rednem kongresu, na katerem so sprejeli program, statut, resoluciji o splavu in Sloveniji in izvolili novo vodstvo. Predsednik Lojze Peterle je v uvodnem govoru poudaril, da kristjani po domala pol stoletja politične abstinence prevzemajo odgovornost za politični razvoj Slovenije. (Več na 3. strani.) - C.Z., slika: G. Šinik

Javna tribuna v Bohinju

Politični pluralizem - strankarstvo

Radovljica, 29. januarja - Občinska konferenca Socialistične zveze Radovljica in krajevna konferenca SZ Bohinjska Bistrica prirejata jutri, v sredo, ob 17. uri v domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici javno tribuno Politični pluralizem - strankarstvo. Gost tribune bo Viktor Žakelj, podpredsednik republiške konference Socialistične zveze.

C. Z.

Začeli so graditi avtocesto

Jesenice, 28. januarja - S tem, ko je bilo izdano gradbeno dovoljenje, se je uradno začela gradnja jesenjske obvoznice od pštedora do Vrbe. Delati bodo 24 ur na dan in na več mestih hkrati.

V petek, 12. januarja, so izdali gradbeno dovoljenje za izgradnjo avtoceste od Hrušice do Vrbe in od tega dne se je uradno začela gradnja jesenjske obvoznice.

Že pred tem pa so opravili nekatera nujna pripravljala dela, s katerimi v teh dveh intenzivno nadaljujejo. Po otvoritvi začetka gradnje viadukta v Mostah so postavili tri podpore in nadaljevali z raziskavami, ki so pri tako pomembnem objektu nujne. Ob bodočem viaduktu stojijo delavske barake, napeljali so elektriko, vodo...

Delavci pa so pri kamnolomu na Jesenicah začeli urejati dostopno pot, dela pa so se začela tudi pri kilometru 6. ob koncu platoja. Posekati bo treba gozd, jeseniški Dominvest bo poskrbel, da bodo opravljena ustrezna rušitvena dela, pripravljajo pa tudi še nekaj dokumentacije.

Delavci bodo na trasi avtoceste delali na več odsekih hkrati in po štiriindvajset ur na dan.

D. Sedej

Nova asociacija mladinskih interesov

Brez primesi politike

Konec marca bomo v naši republici, kot vse kaže, dobili ob številnih novih političnih združenjih in različnih organizacijah še tako imenovani Mladinski svet Slovenije. Lahko pri tej akciji iščemo zgolj zadostitev apetitov po glasovih mladih ali pa dobivamo za različne interese mladinske populacije prepotrebno vrsto organiziranosti?

Če bi segli nekoliko nazaj, bi lahko brez velikih težav ugotovili, da se je ideja o potrebnosti Mladinskega sveta Slovenije (MSS) začela oblikovati tisti hip, ko je ZSMS - takrat še mladinska organizacija, pričela drugače doumevati sicer v svojih programih močno poudarjeno frontnost organizacije. Dvojnost možnega vključevanja, torej tako individualno kot kolektivno članstvo, ki je dokončno razpadla v sklepih portoroškega kongresa, je s tem izgubila eno od najmočnejših komponent mladinskega organiziranja. Ob tem namenoma zanamajamo siceršnji vpliv tega področja, vendar se velja spomniti tudi na širok spekter mladinske (samo)organiziranosti.

Kaj torej lahko pričakujemo od MSS? Če bo resnično zaživel tako, kot si želijo njegovi glavni protagonisti, veliko. Nesporna osnova enakovrednega partnerstva in priznavanja manjšinskega mnenja na eni strani ter izključevanje neposredne političnosti na drugi strani bi v perspektivi lahko v večji meri v slovenski javnosti uveljavila interese določenih delov mlade populacije, ki so bili dosedaj praviloma skriti ali izrabljeni zgolj kot sredstvo za doseganje političnih točk.

Zveza zvez, ki bi rada svojo formalno potrditev doživela še pred volitvami, bo živela samo toliko časa in hkrati ohranjala smisel svojega delovanja, dokler bo svoje akcije res vodila samo v vodah neposrednih interesov svojih članic, kajti tisti hip, ko bi prevladala težnja po preusmeritvi MSS v neposredne politične vode, bi to nedvoumno pomenilo tudi začetek konca.

Vine Bešter

Kranj, kam greš?

Če so trdovratni zagovorniki starega enopartijskega sistema še upali, da je združena slovenska (kranjska) opozicija le skupina izobražencev, pa jih je petkov politični skod "Kam greš Kranj?" bržčas prepričal, da ima Demos, kot bi rekli s kardeljevskim besednjakom, tudi bazo. Skupščinska dvorana, v kateri je bilo doslej slišati predvsem "enobarvna" politična mnenja, je bila veliko premajhna, da bi lahko sprejela vse, ki so hoteli prisluhniti Demosovim idejam o prihodnosti Kranja, Slovenije in Jugoslavije.

Politični shod sicer ni povsem določno odgovoril na vprašanje - kam gre Kranj (tudi zato ne, ker združena kranjska opozicija iz taktičnih razlogov čaka s predstavitvijo volilnih programov in kandidatov), vendar pa je zdaj že jasno, da bo tudi v Kranju strankarski sistem, da se bo odločanje iz nekdanjih političnih koordinacij in z zaprtih partijskih sej preneslo v parlament, v katerem bodo (odvisno od izida volitev) predstavniki različnih strank, in da bo tiho dogovarjanje in kupčkanje pod mizo nadomestilo javno odločanje in "igranje" s kartami na mizi. Vsaj upajmo, da bo tako! Če to ponazorimo s problemom, ki

ga je na političnem shodu izpostavila ena od udeleženk, pomeni, da naj bi v parlamentu namesto "argumentov moči" bolj prišla do izraza "moč argumentov" in različna mnenja o tem, kaj, na primer, Kranj bolj potrebuje - bazen, policijsko stavbo ali telovadnico za 1200 dijakov iskrške srednje šole...

Nesporno je, da se je predvolilni boj že začel in da obe strani, uradna in opozicijska, "vlečeta poteze", ki so dobro preračune na volilne učinke. Če Demos očita zvezi komunistov, da je odhod delegatov z izrednega kongresa ZKJ in zahteva po odpoklicu slovenskih miličnikov s Kosova tudi del volilne predigre, potem "prenovljena" uradna politika zameri opoziciji predvsem to, da pretirano spominja volilce na umazano preteklost. Naj bo tako ali drugače: predvolilni boj je tudi že boj za oblast, vendar ta boj ni neomejen, ampak omejen s politično kulturo, s splošno človeškimi in civilizacijskimi načeli, tudi s strpnostjo do političnih nasprotnikov in drugačermislečih... Zdi se, da je kanec tega manjkalo tudi na petkovem političnem shodu.

C. Zaplotnik

Združena kranjska opozicija je v petek zvečer pripravila v Kranju politični shod "Kam greš Kranj?" Sodelovali so dr. Jože Pučnik, Ivan Oman, Rudi Šeligo, Stanislav Klep, gost Feliks Wieser in predstavniki kranjskih opozicijskih strank. (Več na 3. strani.) - C.Z., slika: G. Šinik

Akcija »Minus deset«

Akcija zoper vinjene že ima psihološki učinek

Kranj, januarja - Od srede januarja po vsej Sloveniji traja prometna akcija zoper alkohol za volanom. Tudi na Gorenjskem so ta čas preizkusili 323 voznikov, ki so zbudili pozornost zaradi hujših prometnih prekrškov. 58 voznikov je imelo v krvi alkohol, sicer v dovoljenih količinah, pa vendarle.

Voznike, ki so imeli v krvi do pol promile alkohola, so le opozorili, pet nad to količino in trije, ki so odklonili preizkus, pa so bili kaznovani. Prometniki opozarjajo, da je že pri 0,2 promile alkohola v krvi zmanjšana voznikova sposobnost zaznavanja svetlobnih teles, pri 0,3 promile se nam zdijo predmeti bolj oddaljeni kot v resnici, pri pol promile pa se poslabša sposobnost zaznave rdeče luči.

Kot nam je povedal inšpektor za prometno varnost pri UNZ Kranj

Ivan Demšar, ima januarska akcija pri voznikih očitno velik psihološki učinek. To se odraža tudi na prometni varnosti. Na Gorenjskem je bilo do konca januarja lani 18 prometnih nesreč in 5 mrtvih, letos pa je nesreč pol manj, do danes pa imajo na Gorenjskem eno samo smrtno žrtev. Ne le stalni nadzor, tudi za desetkrat višje kazni, sprejete sredi decembra lani, imajo na varnost prometa pomemben učinek. Več o tem na strani 13.

D. Ž.

VODOPICEVA 3, KRANJ
ODPRTO: OD 10. - 18. - 18. - 18.
OB SOBOTAN ZAPRTO
OKVIRJANJE SLIK

MIHA NAGLIČ
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Daleč je sonce

Kako o(b)stati tam, kjer že smo in to tako, da nam bo čim boljše? To je vprašanje, ki obseda vse nezadovoljneže tega sveta, tako posameznike kot cele narode. Med slednjimi so ta čas v ospredju tisti na evropskem vzhodu: Estonci, Letonci in Litovci, ki bi se radi osamosvojili od Rusov, Azerbajdžanci in Armenci, ki se hočejo zraven tega znebiti še drug drugih, Srbi in Albanci, ki trmasto vztrajajo na Kosovu vsak pri svojem in ne nazadnje Slovenci, ki bi radi Evropo zdaj in tu...

Se vsi ti narodi z roba razpadajočega realsocialističnega imperija in vsi drugi marginalci tega planeta zavedajo, da se ob vprašanju, kako o(b)stati, že zastavlja tudi planetarno vprašanje prihodnosti: kako oditi? Gre za neizprosno dejstvo, da bo sonce ugasnilo in da v izbranih krogih razvitega sveta že razmišljajo o tem, kako evakuirati človeštvo z Zemlje, še preden se bo to zgodilo. Ker na Noetovi barki ne bo prostora za vse, je vprašanje, katero bo tedaj izbrano ljudstvo. Proces izbiranja tistih, ki bodo lahko odšli in tistih, ki bodo morali ostati, se je že začel, pravi francoski filozof Jean François Lyotard, kriterij izbire pa je (ne)razvitost.

Na daljnih obzorjih bodočnosti se torej že zarisuje vizija konca sveta, tokrat ne kot vesoljni potop, ampak kot vesoljna tema. Bistvena razlika je v tem, da je časa še precej in da je človeštvo tehnološko usposobljeno, da se tej temni perspektivi izogne samo, brez božje pomoči. Tak je postmoderni projekt; to, kar smo poznali doslej je bil moderni projekt, ki pa se je očitno iztrošilo.

Moderni projekt je bil zamišljen v času razsvetljenstva, njegov ekonomski temelj je postavil razvoj kapitalizma, politično pa ga je uveljavila francoska revolucija. V zadnjih dveh stoletjih je bilo vse naše mišljenje in delovanje prežeto z idejo emancipacije človeštva. Verjelo se je, da bo napredek v znanosti, tehnologiji, umetnosti in političnem osvobajanju odrešil ljudi neznanja, siromaštva, primitivizma in despotizma. Ta vera je skupna vsem novodobnim izumom, kapitalizmu in socializmu, fašizmu in stalinizmu, liberalizmu in anarhizmu... Potem je vse to nekako prešlo in priča smo nenavadni, v zgodovini človeštva enkratni situaciji; zaton modernega projekta se ne izraža v dekadenci, v takem ali drugačnem propadanju; njegovo ugašanje spremlja neverjetni, skoraj eksponencialni znanstveni in tehnični razvoj, ki raste sam iz sebe in ga žene neka nezaustavljiva notranja logika.

Dinamika znanstvenih in tehničnih odkritij sicer ni bila nikoli podrejena zahtevam, ki izhajajo iz naših trenutnih potreb. Vrh tega tisto, kar prinaša, ni zmeraj zaželeno, donosno in ugodno. Človeštvo je vedno zaostajalo za to dinamiko v zmožnosti, da bi jo dojelo in v praksi uporabilo vse tisto, kar so mu dajali na razpolago izumi, odkritja, raziskovanja in naključni dogodki.

Posebej zanimivo so trije aktualni trendi: fuzija znanosti in tehnike v silni znanstvenotehnični aparat, revizija vseh dosedanjih obrazcev in samoumevnosti ter kvalitetna transformacija, ki jo omogočajo nove tehnologije; včasih so stroji premikali in obdelovali, tako ali drugače nadomeščali človekovo telesno silo, današnji tudi mislijo, pišejo, računajo, si zapomnijo, govorijo in razsojajo - so nekakšne jezikovne in miselne proteze.

Vse navedeno omogoča nesluten razvoj in povzroča vse večjo kompleksifikacijo, ki zajema vse, ne le znanost, tudi vsakdanje življenje in politiko. Človeštvo je treba zato usposobiti za bolj kompleksne načine čutenja, razumevanja in delovanja. Težnje po poenostavljanju, zapopadene v zahtevah po preprostem in jasnem izražanju, v sklicevanju na tradicionalne vrednote, na staro in preizkušeno - vse to ni v duhu postmodernega projekta. Politiki ljudem še vedno obljublajo, da jih bodo popeljali v svobodo in blaginjo, če bodo le pridni in složni. A prišel je čas, ko tudi tej pastirski politiki že odzvanja.

Tako upam, da je izbranim posameznikom, ki vodijo prej navedena ljudstva, jasno, da so »moderna« prizadevanja (osvoboditev, poravnava računov...) odslej premalo; tisti, ki ne bodo sledili dinamiki postmodernega razvoja (novi načini čutenja, razumevanja in delovanja, ki jih omogoča znanstvenotehnični razvoj), bodo ostali daleč zadaj, na pogoriščih stoletij, ki ugašajo. »Evropa zdaj« ima moderno (emancipacija od Balkana) in postmoderno razsežnost (hoja za soncem); poudarek bi moral biti na slednji. Res je daleč, ni pa večno.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenic, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Zargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl Zlebir (socialna politika, Trzič), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Drakslar in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Volžič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Dr. Ciril Ribičič v Kranju

Nova ZKS je stranka za demokratično prenovo

Kranj, 29. januarja - "Na izrednem kongresu smo poudarili, da v Evropo vodi racionalna politika... Naš nastop naj ocenijo drugi... Kar pa zadeva člane ZKS, ostajamo po kongresu prepričani o demokraciji in socializmu in jugoslovanski enakopravnosti, skeptični pa smo o jugoslovanski ZKJ..." je minuli četrtek v nastopu na javni tribuni z naslovom Po kongresu-pred volitvami v polni veliki dvorani kranjske skupščine članom ZKS iz občine uvodoma poudaril predsednik slovenskih komunistov dr. Ciril Ribičič.

Za slovenske komuniste je v Beogradu kongres končan, ne prekinjen, je v pogovoru s kranjskimi komunisti rekel Ribičič. Ni bilo lahko, kot je dejal, vztrajati toliko časa na kongresu. Šlo pa je za to, da je treba čimdlje vzdržati (to se je zdaj že očitno potrdilo) in potem tudi pokazalo, da je pravzaprav takoj po odhodu slovenske delegacije ZKJ začela delovati kot zveza zvez, kar je bilo pravzaprav zelo podobno tistemu, kar je slovenska delegacija predlagala.

Pomembno pa je, da odhod ni izzvenel, da so bili s kongresa slovenski delegati nagnani, ali da so bili užaljeni. Šlo je za

to, da s trdnimi argumenti dokažejo, kakšne so programske usmeritve slovenskih komunistov. To pa jim je nenazadnje tudi uspelo, saj je za slovenski predlog o zvezi zvez glasovalo 10 odstotkov delegatov, da pa je zdaj, ko so nekateri že spoznali, da so prav tako lahko na enak način preglasovani, pristašev bistveno več.

Do konference ZKS, ki je načrtovana konec tega tedna, so odnosi ZKS z ZKJ zamrznjeni in ZKS hkrati tudi izpodbija legitimnost organov ZKJ. Ko je govoril o pričakovani zaostritvi, pa je Ciril Ribičič hkrati mnenil, da na razplet ne gleda optimistično. Razlike

med tako imenovanimi dvema jugoslovanskima skrajnostima se namreč utegnejo še povečevati, ker nasprotno v ZKS odnosi niso zamrznjeni, saj gre v ZKS kot stranki za demokratično prenovo zdaj za bistvene spremembe v organiziranju, za priprave na spomladanske volitve, za razmišljanja o spremembi simbolov in imena organizacije...

Sicer pa trenutne odnose v ZKJ lepo kažejo stališča posameznih članic. Medtem ko se Slovenija zavzema za zvezo zvez, je Hrvaška po odhodu menila, naj se o sporu med zvezno in republiško zvezo odloča z referendumom v republikah, v Bosni in Hercegovini niso za odločanje na podlagi preglasovanja, v Makedoniji so za opredelitev, kjer ne more biti preglasovanja, in v JLA menijo, da vsiljevanje volje večine ni primerno.

Ze uvodoma in tudi potem, ko je odgovarjal na vprašanja,

je predsednik slovenskih komunistov poudaril, da za naprej ostajajo odprte vse opcije, izključena je le tista, da ostane ZKJ takšna, kot je bila, ko je bila ZKS nenehno podrejena manjšina, nekatere druge ZK pa so uživale privilegije. Neproduktivno bi bilo poskušati reševati to organizacijo zdaj na star način in s stari vodstvom.

Sicer pa je glede odnosov do Jugoslavije tudi slovenska opozicija pristala zdaj na konfederalizem, vendar ne po nasvetu partije. Pomembno je tudi, da so minili časi, ko so bili komunisti za vsako Jugoslavijo. Danes so za demokratično Jugoslavijo enakopravnih narodov in narodnosti in to je tudi eden od razlogov, da je v vprašanje glede volitev, Ciril Ribičič rekel:

"Seveda predlagam, da volite za ZKS..."

A. Žalar

Jože Smole na obisku na Jesenicah

Ljudje ne bodo volili strank, ampak imena

Jesenice, 29. januarja - Predsednik Socialistične zveze Jože Smole si je na Jesenicah najprej ogledal predor Karavanke in se pogovarjal z graditelji, nato pa s predsedniki krajevnih konferenc Socialistične zveze v Kosovi graščini spregovoril o volitvah. Po raziskavi slovenskega javnega mnenja je kar 80 odstotkov državljanov Slovenije politično neopredeljenih.

Jože Smole je v uvodu med drugim poudaril, da se Socialistična zveza ni rodila kot nova stranka, temveč je bila tudi do zdaj po svoji vsebini opredeljena za socializem v najširšem smislu in sprejemljiva za vse, ki so sredinsko usmerjeni. Tudi vnaprej ne bo ideološko izključujoča in bo delovala kot povezovalna zveza vseh, ki bodo želeli sodelovati. V Sloveniji več kot 50 odstotkov državljanov Slovenije meni, da so člani SZ. Ljudje pa se bodo na volitvah opredeljevali do konkretnih programov, ki se bodo zavzemala za življenjska vprašanja. V prihodnje so še možne razne povezave in razne oblike koalicij, tako kot so se iz določenih razlogov razne zveze združile v DEMOS.

Socialistična zveza se tudi

dobro zaveda svojih slabosti, saj je, denimo, premalo gradila na individualnem članstvu in zdaj so velike razlike pri plačevanju članarine. Tako je republiška konferenca preveč odvisna od proračunskih sredstev, zato bo treba večjo pozornost nameniti lastnemu financiranju iz članarine.

Jože Smole je menil, da bo večina volilcev ostala strankarsko neopredeljenih, saj je po analizi, ki jo je pripravil inštitut za raziskavo javnega mnenja na FSPN kar 80 odstotkov vprašanih odgovorilo, da so politično neopredeljeni. Tudi na Zahodu ugotavljajo, da je le od 8 do 12 odstotkov volilcev trajno vezanih na eno stranko in se v resnici vse stranke »borijo« za 80 odstotkov neopredeljenih volilcev. Vsa evforija okoli strank in po-

litični pripadnosti je tako zgolj in samo - evforija.

Predsednik Smole, ki se je tudi že opovedal članstvu v predsedstvu SRS zaradi očitkov opozicije, da je tako kot predsednik SZ v privilegiranim položaju, je prepričan, da v tem mavričnem pluralizmu ne bo prišlo do ekstremnih delitev na levo in na desno. Volilni pluralizem pa je vsekakor dobrodošel in nujen, saj bo pripeljal do novih pobud.

Darja Lavtžar - Bebler je dejala, da je bila Socialistična zveza pobudnica zakona o političnem združevanju v republikah, prizadeva pa si tudi za čimprejšnjo uresničitve formalne iniciative, da se odpravijo krivice vsem tistim, ki jim je bila pred 1. 1954 odvzeta pravica do zakonitega pravnega postopka.

Predsedniki krajevnih konferenc SZ so nato spregovorili o svojih izkušnjah in pogledih na volitve. Mohor Bogataj iz krajevnih skupnosti Zirovnica ocenjuje, da je polovica krajanov politično neopredeljenih. Tudi

Anton Požar iz krajevnih skupnosti Rateče je dejal, da za večino krajanov Rateč velja, da se ne opredeljujejo ne za eno ne za drugo stran. Ljudje ne bodo volili list, ampak imena, ki bodo na različnih listah. Zato je še kako pomembno, s kakšnimi kandidati se bo SZ pojavila na volitvah.

Tudi tokrat ni šlo brez vprašanj, ki jih Jeseničanom postavljajo vsi politiki, kadar pridejo na obisk: kakšna je nacionalna sestava prebivalstva in kakšni so medsebojni odnosi? Jeseničani so morali tudi tokrat odgovoriti, da je 75 odstotkov Slovencev, ostali pa večinoma prihajajo iz Bosne in Hercegovine in da na Jesenicah ni čutili nobene omevne vredne nacionalne napetosti. Najbolje pa je odgovorila Rina Klinar, rekoč, da so zaradi dolgoletne zgodovinsko - industrijske tradicije na Jesenice vedno prihajali ljudje iz Primorske in drugih krajev. Po vojni tudi iz drugih republik. Zato so Jeseničani prišlekov že dolgo vajeni...

D. Sedej

Jože Smole: Zelo jasno je treba oblikovati naše programe

Bogata družba, bogatih posameznikov

Kranj, 29. januarja - Tri ure po začetnem srečanju kranjskih komunistov s predsednikom CK ZKS dr. Cirilom Ribičičem se je na Planini oziroma v krajevni skupnosti Bratov Smuk v osnovni šoli Matije Čopa v četrtek zvečer v dvorani, kamor je prišlo okrog sto Kranjčanov, pogovarjal o političnem pluralizmu in Socialistični zvezi predsednik republiške konference Socialistične zveze Jože Smole. Na vprašanja pa je odgovarjala tudi Darja Lavtžar-Bebler, za katero je predsednik kranjske SZ Ferdo Rauter povedal, da se v Kranju in na Gorenjskem o njej pogovarjajo kot o možni kandidatki. V Kranju pa je med predlogi za republiški DPD omenil tudi Kranjčana Milana Bajžlja, sicer direktorja Televizije Ljubljana.

Pogovor s Kranjčani na Planini o političnem pluralizmu in Socialistični zvezi je bil na trenutke precej kritičen in takšen tudi že z uvodno pripombo, da je Socialistična zveza doslej delovala v pripravah na volitve nekako preveč zaspano. Ob tem pa druga stran, kot da ne izbira sredstev in kot je rekel eden od govornikov "pljujejo po NOB, zanikajo Avnojo" ali pa kot da doslej "brez nekaterih" ni prav nič pomembno vse tisto, kar je bilo zgrajeno; kot na primer v smislu "zelenih" čistilna naprava, ukrepi za čistejšo ozračje...

Jože Smole je uvodoma v pogovoru oziroma, ko je odgovarjal na vprašanja, poudaril, da dokler pri nas ne bodo zagotovljene človekove pravice, je naša pot v Evropo iluzija. Prav tako je iluzija odcepitev Slovenije, saj je Evropa zainteresirana samo za Jugoslavijo

znotraj sedanjih meja. Glavni poudarek pa je na človeških pravicah, kjer v Jugoslaviji še zaostajamo, so pa te (človekove pravice) po oceni Jožeta Smoleta glavna naloga tudi Socialistične zveze. In kdor kakorkoli v tem trenutku napada našo NOB, deluje z anacionalnih pozicij in v smislu revanšizma.

Sicer pa je program Socialistične zveze treba zelo jasno oblikovati. Jasno je, da tak socializem, kot ga zdaj živimo, ni dober. Smo za socializem bogate družbe z bogatimi posamezniki; pri čemer pa ne sme ostati v nemar skrb za socialno šibke, ostarele... Tudi demokracija se nismo odrekli in predstavljam si, da je vsa izvirna pristojnost v republikah, je poudarila Darja Lavtžar-Bebler. Jože Smole je tudi zelo kategorično poudaril, da tržno gospodarstvo terja tudi programe na

področju solidarnosti. V navzkrižju s Socialistično zvezo je postavljanje tržnega gospodarjenja, pri čemer bi pozabili na pravice delavcev. Prav tako socialistična družba ne more sprejemati koncepcije tehnološkega presežka. Namesto odhoda na cesto je treba iskati druga delovna mesta.

Nedvoumno je Jože Smole tudi podčrtal, da socialistična zveza ni klasična stranka, marveč bo v smislu tradicij OF skušala zadržati čimveč povezovalnih funkcij; še posebej v krajevnih skupnostih, kjer delujejo različna društva. Torej, Socialistična zveza ne more biti nekakšna zaprta ekskluzivna

organizacija, marveč je odprta za vse; ne glede na to ali so njeni člani na primer člani ZK ali ne. To je nenazadnje tudi osnova in skladje z načelom o človekovih pravicah. In tako bo Socialistična zveza v prihodnje tudi delovala (in ne samo zdaj pred volitvami).

Predsednik občinske Socialistične zveze Ferdo Rauter, ki je na četrtkovem pogovoru zabeležila nekaj novih članov, pa je v odgovoru na vprašanje poudaril: "Če bodo zdaj drugi (iz republike) v Kranju razlagali Kam pluje Kranj, potem bo občinska Socialistična zveza na prihodnji javni tribuni povedala, Kam naj pripluje Kranj..."

A. Žalar

V sredo v Škofji Loki

Socialistična zveza dobi novega predsednika

Škofja Loka, 29. januarja - Za sredo, 31. januarja, ob 16. uri je v hotelu Lanturist sklicana seja občinske konference Socialistične zveze Škofja Loka. Z dnevnega reda velja omeniti predvsem obravnavo predloga programa te organizacije, ki je v primerjavi s ponujenim osnutkom izpred dveh mesecev boljši, bolj jedrnat in konkreten v prizadevanjih za višjo kakovost življenja ljudi.

Delegati bodo v sredo tudi volili. Najpomembnejše bodo volitve predsednika občinske konference, za kar kandidira sedanji sekretar Blaž Kujundžič, ki hkrati nastopa tudi kot kandidat za delegata za zbor občin nove republiške skupščine. Na seji bodo med drugim določili še listo kandidatov za delegate družbenopolitičnega zbora škofjeloške skupščine.

H. J.

Politični shod kranjskega Demosa "Kam greš Kranj?"

Opozicija želi preprečiti, da bi si katera stranka polastila države

Kranj, 26. januarja - Kranjske opozicijske stranke, združene v Demos, so v petek zvečer pripravile v stavbi kranjske občinske skupščine politični shod z naslovom "Kam greš Kranj?" Dvorana, v kateri so ponavadi zasedanja zborov občinske skupščine, je bila tokrat nekajkrat premajhna za vse, ki so hoteli prisluhniti dr. Jožetu Pučniku, Ivanu Omanu, Rudiju Šeligo, Stanislavu Klepu, gostu Feliks Wieserju ter predstavnikom kranjskih opozicijskih strank.

Predsednik kranjskega Demosa Vitomir Gros, ki je tudi vodil politični shod, je dejal, da je bila pot do shoda dolga in kratka - dolga 45 let komunistične oblasti in kratka štiri mesece, toliko časa namreč v Kranju deluje opozicija. Dr. Jože Pučnik, predsednik slovenskega Demosa in opozicijski kandidat za predsednika predsedstva SR Slovenije, je dejal, da opozicija želi na volitvah odpraviti sistem, ki se je v začetku imenoval komunistični, nato socialistični, samoupravni, zdaj pa je socialdemokratsko-liberalni, in tudi preprečiti, da bi si katera stranka polastila države. Tudi večstrankarski sistem ni idealna ureditve, v njej so prav tako možne korupcije in zlorabe oblasti, vendar se Demos med slabimi možnostima odloča za boljše. "Jugoslavije ni več treba razbijati, razbili so jo že tisti, ki so pravili, da so jo gradili," je dejal dr. Pučnik in poudaril, da je bila avnojska ideja v začetku dobra, da pa so metode, ki bi sodile v laboratorij, ne pa v družbo, naredile iz ideje mitologijo, ki v stvarnosti nima nobene veljave. Ker se Demosu očita, da so to združene nacionalistične in separatistične sile, ki naj bi bile ob vsem tem še revanšistične, je dr. Pučnik poudaril: "Nismo nacionalisti, ampak Slovenci, ki smo trdno odločeni braniti svoje pravice in jih uveljaviti tam, kjer jih še nimamo; nimamo kdijotkih misli, da smo posebna rasa v Jugoslaviji, in nismo revanšisti, ker vemo, da za majhen narod ni druge rešitve, kot da združi vse moči za rešitev iz gospodarske, nacionalne in politične krize." Dr. Pučnik se je tudi vprašal, zakaj je pri ljudeh toliko strahu pred JLA - kaj bo storila, ali bo posredovala s

Feliks Wieser, predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, je najprej dejal, da že dolgo ni dobil nobenega povabila iz Kranja, nato pa je izrazil upanje, da imajo novonastale stranke (zveze) razčiščeno vprašanje do "druge" in "tretje" Slovenije. V tujini bodo ocenjevali "slovensko pomlad" tudi po tem, kako bo Slovenija ravnala z manjšinami (Italijani, Madžari), je dejal in poudaril, da nekatere sile na Koroškem že v krepitvi slovenske suverenosti vidijo apatite po slovenski manjšini.

tanki ali ne... "Mislim, da je ta nevarnost zelo majhna. V generalštabu je po mojem prepričanju dovolj pametnih ljudi, ki dobro vedo, da bi nastop proti lastnemu ljudstvu pomenil razkroj JLA in Jugoslavije," je odgovoril dr. Pučnik in se zavzel za to, da bi bila Jugoslavija konfederacija - tudi zato, ker federacija ni nikoli delovala in se tudi odločitve niso sprejemale v parlamentu, ampak v CK ZKJ.

Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze, je dejal, da sedanjemu družbenemu redu ne priznava, da je socialističen, ker je ta red le nova oblika fevdalizma, v katerem si je nova aristokracija polastila pravice do vladanja. Rudi Šeligo, predstavnik Slovenske demokratske zveze, sicer predsednik društva slovenskih pisateljev, je dejal, da tretjina Slovencev živi zunaj Slovenije in da je slovenska kulturna politika lahko le tista, ki upošteva vse tri Slovenije (Slovence v Sloveniji, v zamestju in drugod po svetu). Odvetnik in socialdemokrat Stanislav Klep je "spomnil" ko-

V drugem delu političnega shoda so spregovorili predstavniki kranjskih opozicijskih strank.

Tomaž Gaber (ZSMS): "Naša stranka se je vedno trudila, da bi bila po idejah korak pred drugimi. Tokrat predlagamo, da bi iz uradnega naziva Slovenije in Jugoslavije črtali oznako socialistična."

Branko Grims (Socialdemokratska zveza Slovenije): "Program bo temeljil na prenovi obstoječih realsocialističnih industrijskih dinovavrov, nasprotujemo pa političnemu zapiranjju tovarn po vzoru Agrokomerc. Na eni od okroglih miz, ki jih pripravljamo, bomo predstavili alternativno rešitev cestnega omrežja v Kranju."

Ivo Bizjak (krščanski demokrati): "Smo proti maščevalnosti, ozkosti ter fizičnemu in duhovnemu nasilju nad ljudmi."

Ciril Meglič (nakelska podružnica Slovenske kmečke zveze): "Kot slovenski kmet se sprašujem, zakaj smo zapustili Evropo, ko pa smo jo že imeli."

Vlasta Sagadin (Zeleni): "V Kranju podpiramo program Zelenih Slovenije, na lokalni ravni pa je naša prva naloga dopolnitev katastra onesnaževalcev."

Lojze Grmek (Slovenska obrtniška stranka): "Obrtniki smo ustanovili stranko zato, ker doslej nismo mogli vplivati na politiko do obrti. V Kranju se že dolgo prizadevamo za obrtno cono, vendar je še vedno ni."

Andrej Šter (Slovenska demokratska zveza): "Je triodstotni davek, ki ga plačujemo od vseh izdelkov (tudi od hrane) za tanke in gumijevke, stanje slovenske suverenosti? Družba, ki ne vlaga v zdravstvo in šolstvo, mora čez dvajset let vlagati v policijo."

Udeleženci Demosovega političnega shoda so podpisovali petico o črtanju imena "socialistična" v nazivu Slovenije in Jugoslavije ter peticijo z zahtevo o razveljavitvi občinske volilne komisije in odloka o razdelitvi volilnih enot. Predsednik kranjskega izvršnega sveta Henrik Peternelj je pojasnil, da je volilna komisija strokovna in ne strankarska komisija, da pri sestavi niso gledali na to, kdo je komunist in kdo ne, ampak le na strokovnost in izkušnje, in da je njeno delo javno. Ivan Oman je ob tem pripomnil, da so na republiški ravni bolj demokratski in da so Demosu dali možnost predlagati svojega predstavnika. Lepo bi bilo, če bi zaradi zaupanja storili tako tudi v Kranju... Jože Novak je dejal, da je iz tega, da v komisiji prevladujejo komunisti, mogoče sklepati, kot da med ne-komunisti ni strokovnjakov; Branko Grims pa je povedal, da so za komisijo predlagali znanega kranjskega advokata in da njihovega predloga niso upoštevali.

munistično partijo na pomor 9000 domobrancev in njihovih somišljenikov, na Kočevski Rog, ki ga je označil kot "slovensko Hirošimo", na povojno pobijanje razrednih sovražnikov oz. na skupno 30 tisoč žrtev slovenskega boljševiszma. Zveza komunistov se je počlo večila šele tedaj, ko se je odločila za socializem po meri ljudi in ko ie postal njen predsednik

Milan Kučan, je dejal Klep in poudaril, da partiji zameri predvsem to, da do povojnih pomorov ni zavzela nobenega stališča. Šele ko se bo zveza komunistov odrekla ideologiji in praksi marksizma in leninizma, ki je sinonim za nasilje, bo lahko to stranka, ki bo spoštovala temeljna civilizacijska načela - ne ubijaj, ne kradi, ne laži.

C. Zaplotnik

Prvi kongres Slovenskih krščanskih demokratov

Kristjani prevzemajo polno soodgovornost za politični razvoj

Ljubljana, 27. januarja - Slovenski krščanski demokrati, ki so organizirani že v štiridesetih slovenskih občinah, so se v soboto zbrali v Cankarjevem domu v Ljubljani na prvem rednem kongresu, na katerem so sprejeli program in statut, resoluciji o splavu in Sloveniji ter (ponovno) izvolili za predsednika Lojzeta Peterleta, za podpredsednika Franca Miklavčiča, za glavnega tajnika Petra Reberca in za predsednika sveta Izidorja Rejca.

Predsednik Lojze Peterle se je v uvodnem govoru vprašal, kaj pomeni biti slovenski krščanski demokrat. To pomeni - je dejal - po skoraj pol stoletja politične abstinence kristjanov prevzemati polno soodgovornost za nadaljnji politični razvoj v Sloveniji, stopiti na plano iz vsiljenih katakomb z nelahko težo zgodovine, se odpovedati vsakršnim povračilnim dejanjem za storjene krivice, se s prešernostjo lotiti obnove in prenovne slovenske družbe, na pogorjšču ideološkega projekta zgraditi "duhovne in politične temelje novega slovenstva in novega sosedsstva z bližnjimi narodi, biti zopet politično bitje in izpostaviti vizijo družbenega razvoja preprihu in preverjanju, izhajati pri političnem delu iz krščanskih vrednot... Ko je govoril o splavu, je dejal, da so jim nekateri v predvolilnem boju pripisali stališča, ki jih niso nikdar izrekli, in da so v ta boj nepošteno vključili tudi nerodne otroke. Čeprav je dobro, da je govorila o splavu sploh prišlo, pa bo po mnenju krščanskih demokratov potrebno še široko prosvetljevanje, da bi iz liberalnega, skoraj samoumevnega razpolaganja s človeškim življenjem v njegovi zgodnji dobi,

razvili bolj etični odnos. "Ni težko razumeti žensk v stiski, težko pa je sprejeti družbo, ki tako malo naredi proti tej stiski," je dejal Lojze Peterle in poudaril, da je družina kot temeljna družbena celica ogrožena in da bi ji morali zagotoviti pogoje za normalni razvoj. Predlagal je, da bi skrbel za Slovence izven Slovenije dvignili na raven državnega ministrstva, in se zavzel za ustanovitev lastne politične akademije, v kateri bi vzgajali za politično kulturo, odgovorno delo in dialoško demokracijo.

O splavu so bila mnenja dokaj različna. Nekateri so se zavzeli tudi za represivno zakonodajo, drugi so menili, da je to obrtni problem, ki so ga druge stranke v predvolilnem boju vsilile krščanskim demokratom, večina pa se je zavzela za zmanjšanje števila splavov z odgovornejšim odnosom do življenja, z vzgojo in izobraževanjem, s spreminjanjem javnega mnenja in ustvarjanje takšnih pogojev za družine, ki bodo naklonjene otrokom. Kongres je na koncu sprejel posebno izjavo o splavu, v kateri je med drugim zapisano, da Slovenski krščanski demokrati pri tako ob-

Slovenski krščanski demokrati, ki so po statutu politična organizacija, katere delovanje izhaja iz krščanskega etosa, so na kongresu sprejeli politični program, v katerem je človek izhodišče in cilj vsakega kulturnega, gospodarskega in političnega dela. V programu se zavzemajo za odgovornejši odnos do življenja, za zmanjšanje števila splavov in za novo ovrednotenje materinstva, za narodno spravo, popravno krivic, rehabilitacijo po krivem obsojenih, za pravico do resnice in do javnega spomina vsem mrtvim, za narodno načelo pri politiki do Slovencev zunaj Slovenije in za ustanovitev Slovenskega svetovnega kongresa, dolgoročno za demilitarizacijo Slovenije, kratkoročno pa za to, da bi državljani Slovenijo lahko opravljali vojaško službo v Sloveniji, da bi bila v Sloveniji slovensčina poveljevalni jezik in da bi bilo civilno služenje enakovredna možnost običajnega služenja vojaškega roka. Krščanski demokrati se zavzemajo tudi za ukinitve družbene lastnine in za njeno postopno preobrazbo v oblike zasebne lastnine, za šolski pouk brez prednostnih ideologij, nazorov in programskega balasta, za pravico do ustanavljanja zasebnih, tudi verskih šol, za polno pravico Cerkev oz. verskih organizacij do dobrodelne dejavnosti (in tudi do ustanavljanja otroških vrtcev)...

čutljivem in osebnem problemu, kot je splav, postavljajo v središče pravice in odgovornost osebe in da se bodo tudi v prihodnje prizadevali za reševanje tega problema z vzgojno-izobraževalnimi in socialno-materialnimi akcijami, z dopolnjevanjem sedanje liberalne zakonodaje ter s sistemskimi, nerespresivnimi ukrepi.

V resoluciji o Sloveniji so se, izhajajoč iz Majniške deklaracije, zavzeli za polno suverenost slovenske države in za takšno novo slovensko ustavo, v kateri bo tudi mednarodno priznana pravica narodov do samoodločbe in odcepitve. "Jugoslavija je za nas

možni državni okvir samo pod pogojem, če bi se z drugimi narodi v njej prostovoljno in enakopravno dogovorili za novo, vsem ustrezno državno ureditev v obliki konfederacije. Nočemo države izrednega stanja, gospodarskih blokad, nespoštovanja človekovih pravic in ogrožanja materialne osnove našega naroda. Slovenija je sposobna zaživeti polno lastno državnost. Evropa pa je lahko trdna le kot skupnost suverenih narodov z neogroženimi identitetami," so med drugim zapisali v posebno kongresno izjavo.

C. Zaplotnik

STRANKARSKÉ NOVICE

Kranj, 26. januarja - Milan Kučan, do nedavnega predsednik slovenskih komunistov in po raznih anketah med ljudmi (glej današnje Glasovo na zadnji strani) najbolj priljubljen slovenski politik, si je v petek v Prešernovem gledališču ogledal monodramo Ljuba Tadića Sokratov zagovor, potem pa je z velikim srbskim igralcem odšel na večerjo v gostilno Ančka v Senčurju. - Foto: G. Šinik

Boris Mužević na Jesenicah

Jesenice, 29. januarja - Občinski komite ZKS Jesenice organizira danes, v torek, 30. januarja, ob 17. uri v veliki sejni dvorani skupščine občine Jesenice javno tribuno, na katero vabijo vse, ki jih zanimajo ključne programske usmeritve, za katere se je na 14. izrednem kongresu ZKJ zavzela slovenska delegacija. Uvodno obrazložitev bo imel Boris Mužević, član predsedstva CK ZKS, ki bo ocenil tudi politične razmere, ki so nastale po odhodu slovenske delegacije s kongresa. Naslov teme na javni tribuni je: Kongres - nov začetek?

D. S.

Sodelujte z Demosom

Ste nezadovoljni s cestami? Ali preklinjate križišča brez semaforjev, kjer je bilo veliko nesreč? Vas jezi pičila kulturna ponudba v Kranju, ali poslovanje občinske uprave? Želite več zelenja in parkov v mestu? Takšne ali drugačne probleme in težave občutimo Kranjčani vsak dan. Z Vašo pomočjo jih želimo odpraviti. V Demosu menimo, da mora predvolilni program izhajati iz potreb, problemov in interesov prebivalcev kranjske občine. Zato Vas prosimo, napišite svoje probleme in predloge za predvolilni program Demosa in jih pošljite na začasni sedež Demosa, Likozarjeva 1, Kranj. Hkrati obveščamo javnost, da bomo volilni program demosa pravočasno predstavili javnosti in volilcem, ker menimo, da najboljše lahko realizira ideje samo tisti, ki jih ima.

J. N.

Zbor članov ZSMS Jesenice

Urejanje lastnih vrst

Če bomo dobri, bomo zmagali, drugače pa ne in naj nas še vrag počlira, ilustrativno menijo v vodstvu jeseniške ZSMS, kjer pripravljajo v petek, 2. februarja, ob 16. uri v restavraciji Kazina veliki shod svojih privržencev.

Jeseniška ZSMS šteje tačas okrog 150 članov, kar v vodstvu organizacije ob dejstvu, da prijave še vedno prihajajo, ocenjujejo kot dobro izhodišče. Kot končni cilj svojega volilnega programa, ki smo ga sicer v Gorenjskem glasu že predstavili, člani ZSMS iz Jesenice zastavljajo dvig standarda in kulture bivanja v domači občini. Prisegajo na parlamentarno demokracijo, tržno gospodarstvo in ekološko osvetečenost. Iz skupščine želijo narediti parlament in državno oblast zapreti v meje zakonov, sicer bo slej ko prej, po mnenju ZSMS Jesenice, ona zaprla nas. Na petkovem shodu bodo postavili temelje nove organiziranosti jeseniške ZSMS, potrdili enotno listo kandidatov ZSMS za občinski družbenopolitični zbor ter obravnavali in sprejeli nova pravila organiziranosti OK ZSMS Jesenice.

V. B.

Demokrati potrdili kandidaturo dr. Dimitrija Rupla

V prostorih Slovenske matice v Ljubljani so se v nedeljo ponovno sestali člani sveta Slovenske demokratske zveze, da bi tudi formalno potrdili kandidaturo dr. Dimitrija Rupla za člana Predsedstva republike Slovenije na spomladanskih volitvah.

Slovenski demokrati so ob tej priložnosti seveda obravnavali še vrsto pomembnih vsebinskih vprašanj ter zadev tehnične narave, ki se zastavljajo oziroma odpirajo v sedanjem predvolilnem obdobju.

Med drugim je bil na štiriurni seji sprejet tudi sklep, da se s posebno resolucijo zahteva od slovenskih skupščinskih delegatov, da vse do izida letošnjih volitev ne izrekajo nikakršnih morebitnih soglasij z zveznim ustavnim dopolnilom.

M. Tozon

Dr. Dimitrij Rupel, podpredsednik DEMOS, na tribuni v Kranju:

"Tudi 1917 leta Slovenci niso imeli nič proti Avstriji, vendar v njej niso ostali... Samo še na robovih Evrope so se obdržali trije imperiji - Sovjetska zveza, Velika Britanija in Jugoslavija... Potrebno je povsem resno začeti s pripravo scenarija, kako naj se Slovenija obnaša v primeru njene samostojnosti."

V. B.

Kocjančič v Radovljici

Radovljica, 29. januarja - Občinske komite ZKS Radovljica prireja danes, v torek, ob 17. uri v veliki skupščinski dvorani v Radovljici javno tribuno Po kongresu in pred volitvami. Gost tribune bo Janez Kocjančič, član predsedstva CK ZKS in delegat na 14. izrednem kongresu ZKJ.

C. Z.

Pogovor z dr. Jožetom Mencingerjem

DEMOS - združena opozicija Kranja prireja v torek, 30. januarja 1990, pogovor z dr. Jožetom Mencingerjem na temo Gospodarstvo Jugoslavije v letu 1990.

Vabljeni vsi, ki vas zanima razgovor z uglednim ekonomistom, sodelavcem Ekonomskega (»Bajtovega«) inštituta pri Pravni fakulteti v Ljubljani.

Pogovor bo v sejni dvorani Občine Kranj s pričetkom ob 19. uri.

Andrej Šter

KRATKE Z GORENJSKE

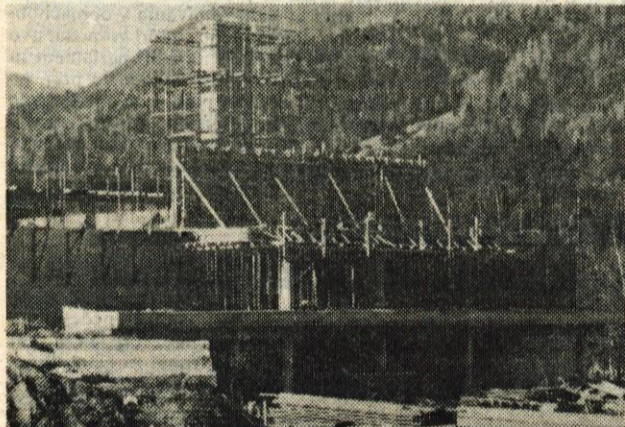
Končno tudi Ulica 31. divizije - Komunalna dejavnost je svojevrstna stalnica tudi v delovnem programu tega srednjeročnega obdobja mestne krajevne skupnosti Vodovodni stolp v Kranju. Poleg urejanja oziroma širjenja parkirišč, kanalizacije (lani na Rupi) so v programu tudi ceste. Med njimi sta iz leta v leto v programu tudi Ulica 31. divizije in Partizanska cesta. Lani so Ulica 31. divizije (končno) vendarle začeli urejati in bodo po programu dela nadaljevali in končali spomladi. Glede Partizanske ceste pa so na zadnji seji skupščine krajevne skupnosti sklenili, da jo je še pred rekonstrukcijo Oldhamske ceste in mostu čez Kokro treba urediti od obrata Jelovice do mostu čez Kokro na Mali Rupi, sicer ob preusmeritvi prometa zaradi rekonstrukcije Oldhamske in Ceste Staneta Žagarja v krajevni skupnosti ne bodo izdali soglasja za takšen obvoz. Na sliki: Ulica 31. divizije pred dokončanjem. - A. Ž.

Volilni odbori

Za volitve, ki bodo 8. aprila (za predsednika Predsedstva SR Slovenije, zbor občin Skupščine SRS in družbenopolitični zbor Skupščine SRS), 12. aprila v zboru združenega dela vseh skupščin (v občinah in v republikah) in 22. aprila v zboru krajevnih skupnosti in družbenopolitične zbere občinskih skupščin (ter morebitni drugi krog volitev v zbor občin Skupščine SRS in volitev predsednika ter članov Predsedstva SR Slovenije) se jutri, 31. januarja, izteka rok, ko morajo podjetja, organizacije in skupnosti ter krajevne skupnosti občinskim volilnim komisijam oddati predloge za sestavo volilnih odborov. Občinske volilne komisije so že doslej dobivale takšne predloge in velja torej le opozorilo, da tam, kjer tega še niso opravili, to storijo do jutri.

Ob tem naj povemo, da je še dober teden dni časa za predlaganje kandidatov za zbor republiške skupščine in člane ter predsednika predsedstva SRS oziroma 14 dni (do 13. februarja) za kandidate za zbor občinskih skupščin. Smo torej v obdobju, ko lahko vsakdo predlaga vsakogar (celo samega sebe), če se predlagani kandidat seveda strinja. Predloge kandidatov že od 8. januarja naprej sprejemajo občinske volilne komisije. Ob tem velja še posebej za krajevne skupnosti, da gre v tem trenutku za neke vrste "iskanje" možnih kandidatov, o katerih bi se potem od 20. februarja do 3. marca pogovorili (in jih z glasovanjem potrdili) na zborih volilcev in seveda tudi o programih, ki so si jih v krajevnih skupnostih zastavili za to ali o njih razmišljajo za naslednje srednjeročno obdobje.

A. Ž.

Zgradili bodo športno dvorano - Zadnji dve leti sta v Kranjski gori v gradnji dva večja objekta - trgovski center in športna dvorana. Zdaj so dogradili že drugi del trgovskega centra, v katerem je več lokalov in stanovanj. Trgovski center je gradil jeseniški Gradbincev v dveh delih, za trg. Dokaj hitro pa gradijo tudi večnamensko športno dvorano sredi vasi, ki bo nedvomno za turistično Kranjsko goro velika pridobitev. Foto: Gorazd Šinik

80-letnica Vestnika

Kranj - Gasilski Vestnik, ki ga dobivajo in prebirajo tudi gasilci na Gorenjskem, izhaja že 80 let. V tretji številki leta 1910 je v njem pisalo, da gasilca ne dela blesteči krog, marveč ljubezen do bližnjega, do naroda, do svoje domovine... (ip)

Obisk v Kompasu

Kranj - Konec minulega leta je bilo veselo tudi v Kompasovi turistični poslovalnici v kranjskem Globusu. Ker me poznajo že kar kot Kompasovega Ivana, sem se oglasil pri dekletih v poslovalnici in jim zaželel čimveč uspeha in lepih izletov ter potovanj tudi to leto. Pa še enkrat: Srečno. Ivan Petrič

Občni zbor

Podnart - V Domu kulture v Podnartu bo v petek, 2. februarja, redni letni občni zbor gasilskega društva Podnart. Ocenili bodo delo in sprejeli program za leto. Največja želja gasilcev v društvu v Podnartu je nabava novega gasilskega avtomobila. Prizadevali si bodo v občini, da bi jim nakup omogočili. (cr)

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Davča

Urejene poti do vseh domačij

Davča, 29. januarja - Krajevna skupnost Davča v škofjeloški občini, za katero bi v tem trenutku lahko rekli, da bo letošnja zima še dolgo trajala, saj ni še padlo centimetra snega, čeprav je v Davči zime konec, ko pade sedem metrov snega, se lahko "pohvali", da bodo program, ki so si ga zastavili za to srednjeročno obdobje, celo presegli. 70 kilometrov vaških cest imajo v tej krajevni skupnosti, kar je 8 odstotkov vseh cest v škofjeloški občini. Pa vendar danes v Davči z raztresenimi hišami ni domačije, do katere ne bo vodila urejena cesta.

Lojze Jelenc

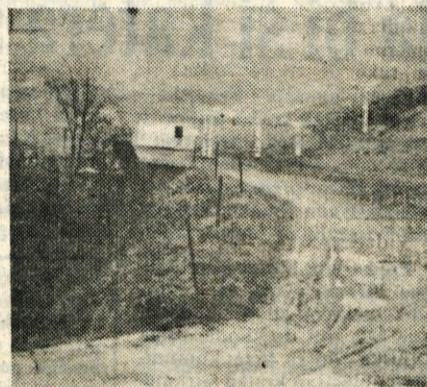
Prednost v programu so, razumljivo, imele ceste. Čeprav je glavna cesta Davški most-Davča še v izgradnji, so prepričani, da bo v nekaj letih tudi ta glavna povezava gotova. Zdaj je na celotnem odseku še štiri kilometre neasfaltirane ceste in tri kilometre je bo treba še razširiti. To bo sicer eden težjih zalogajev, vendar, kot so povedali pred dnevi, bodo na dober kilometer dolgem odseku Zbontarski most - Španovi malni že čez nekaj dni (če bo le vreme) zabrnili stroji. Potem bo ostalo še približno dva kilometra ceste za prihodnje srednjeročno obdobje, ko bodo, upajo, dobili tudi na celotnem odseku asfalt.

"Pohvalimo pa se lahko, da bomo letos uredili poti do vseh domačij v krajevni skupnosti" je pred dnevi pojasnil predsednik sveta KS Lojze Jelenc. "Tako bomo v tem srednjeročnem obdobju uredili (po današnjih standardih) približno 40 kilometrov cest v Davči. V veliki večini bomo ta program uresničili s prostovoljnimi delom, denarjem občinske cestno komunalne skupnosti in SLO in z denarjem krajevne skupnosti. Poleg obrata Niko Železniki, za katerega smo bili vsi skupaj zelo zainteresirani, saj je danes zaposlenih v

njem okrog 25 domačinov (predvsem mladi), bodo zato ceste v naši krajevni skupnosti največji premik in uspeh."

Od lani pa so v krajevni skupnosti bogatejši za še en zanimiv objekt. ETA iz Cerknega je namreč že pred leti kar na tri četrtine območja krajevne skupnosti Davča začela graditi Smučarski center, ki ima danes že urejena smučišča in žičnice. Žal v teh dneh brez snega samevajo, vendar z gradnjo vodnega bazena za izdelavo umetnega snega so že začeli. Od Podmejača so lani zgradili tudi 700 metrov dolgo cesto do smučišča. Če ne to, pa bo prihodnje zimo več kot 5000 smučarjev lahko smučalo v tem smučarskem centru na pobočjih Črnega vrhu pičlih 1300 metrov nad morjem. Že letos pa bo ETA začela tudi z gradnjo bungalovov, ki naj bi jih bilo po projektu v prihodnje kar 800. Davčani si od tega središča obetajo po eni strani zaposlitev in turistični prihodek.

"Lani pa smo v krajevni skupnosti začeli še eno veliko akcijo, ki je po obsežnosti celo večja od cestne v tem srednjeročnem obdobju. Odločili smo se, da stodstotno pokrijemo krajevno skupnost oziroma domačije s telefoni. Prostor in telefonsko centralo že imamo v obratu Nika Železniki. Lani v dveh mesecih smo postavili tudi že 1000 drogov in nabavljenega imamo že 80 odstotkov kablo za krajevni telefonski razvod, ki bo dolg kar 37 kilometrov (brez medkrajevne telefonske povezave). Poleg dela bo prispevek za telefon znašal v vrednosti 5 do 6 tisoč nemških mark. To akcijo

Poleg krajevnih cest so lani uredili 700 metrov ceste do Smučarskega centra in še dober kilometer ceste Davški most - Davča; seveda ob pomoči občinske skupnosti in ETA Cerkno...

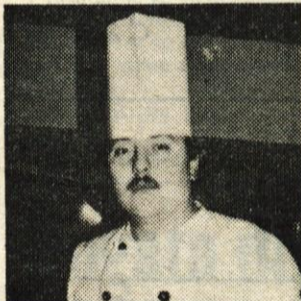
smo pravzaprav začeli prej, kot je bila načrtovana. Vendar smo se je lotili sporazumno z občino in Podjetjem za PTT promet. Spomladi bomo z deli nadaljevali in skušali bomo, da bi letos oktobra potem prvič zaključek te in ostalih akcij proslavili ob krajevnem prazniku," je prepričljivo poudaril Lojze Jelenc, predsednik sveta krajevne skupnosti, ki je v tej akciji tudi predsednik gradbenega odbora. Pravi, da s skupnim delom in voljo krajanov ni težko uresničevati tudi tako zahtevnih nalog, kot so jih in se jih lotevajo v Davči. Res pa je tudi, da imajo veliko razumevanje za njegovo delo v krajevni skupnosti tudi v delovni organizaciji Alples v Železnikih, kjer je Lojze zaposlen.

A. Žalar

Dobri, stari penzion spet oživlja

V Kanu na bakalco

Dragočajna, januarja - S smrtjo Andreja Zormana je zbledela tudi slava nekoč vrhunske restavracije Kanu v Dragočajni ob Zbiljskem jezeru. Z vsakim novim lastnikom je šlo s ponudbo navzdol. Zdaj pa kaže, da se je vendarle našel gostinec, ki bo spravil hišo v red in ponudil takšno kuhinjo, ki bo pritegnila goste od blizu in daleč. Od srede novembra je v Kanuju spet odprta restavracija, nanovo sta urejeni pizzerija in pivnica, spet oddajajo sobe, spomladi pa bodo pokrili sedanjo in zgradili dve novi terasi, eno na obrežju Save.

Dušan Belšak, glavni kuhar v penzionu Kanu: »Trenutno gre iz kuhinje največ jedi s telečjim in konjskim mesom«

Foto: D. D.

veznim kruhovim cmokom in brusnicami. Gostje so že spoznali naše mesne kanelone s paprično omako in zelo radi naročajo idrijske žlinkrofe z bakalco, manj znano primorsko jed. Vedno imamo na voljo tudi sedem vrst rib, od postvri do morskega lista in solate z navadnim, olivnim ali bučnim oljem, vse po želji. Bogate so tudi naše priloge, ki so vse že vračunane v ceni. Med siri imamo tudi ovčjega in kozjega. Zdaj se pripravljamo, da bomo tudi kruh pekli doma, v domači krušni peči. Upamo tudi, da se bodo ljudje navadili prihajati k nam na nedeljska kosila. Ne bomo imeli menuev, vendar bo vedno toliko različnega kuhanega, da se ne bo težko odločiti.

Novi gostinci v Kanuju imajo še kup načrtov. Tako bo že spomladi na vrtu pravi mali živalski vrt: poleg pavov bo tu tudi črna bela, prava kavbojska kobila, ki bo vlekla star zapravljiček, kamerunska in navadne koze, ovce in še kaj. Veliko veselja za otroke.

In kako je odprt Kanu? Med tednom od 13. do 23. ure, s tem, da se ob petkih in sobotah hrana dobi do enih ponoči, ob nedeljah pa strežbo od 11. do 21. ure.

D. Dolenc

Pravilnik o varstvu

Kranj - V industriji gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava v Kranju in imajo, kot kaže, dober pravilnik o varstvu pred požari. Lani je sicer nekajkrat zagorelo, vendar so ogenj vedno pravočasno pogasili delavci sami. Pravilnik na primer določa, da mora vsak delavec poznati ravnanje z gasilskim aparatom. Samo na vajah z aparati so na primer porabili pol tone prahu in 130 kilogramov ogljikovega dioksida. (ip)

Urejali so potok Raguščico

Velesovo, januarja - Potok Raguščica v krajevni skupnosti Velesovo v kranjski občini ob že malo večjem deževju precej naraste in poplavlja polja ter gozd na območju od Velesovega proti Praprotni Polici in naprej. V krajevni skupnosti so se letos takoj po novoletnih praznikih skupaj s Hidrotehnikom iz Ljubljane lotili regulacije oziroma čiščenja struge na odseku od Velesovega do Praprotnice Police in deloma tudi pod vasjo Praprotna Polica. Očistili so približno kilometer struge. Ugotovili pa so, na opozorilo krajanov Praprotnice Police, da potok zaradi neočiščene struge na območju obrata za vzrejo fazanov redno poplavlja polja in gozdove. Na tem območju je bil že pred poltretjim letom sklenjen dogovor z Območno skupnostjo Ljubljana Sava, vendar upravljalca naloge ni opravil. Zato so se v krajevni skupnosti zdaj s strokovnjaki VGP Hidrotehnik Ljubljana dogovorili, da bodo spomladi očistili in uredili tudi ta del zasute struge, je pred dnevi povedal predsednik sveta krajevne skupnosti Velesovo Tone Ropret. Naredili pa naj bi tudi

Do Praprotnice Police je struga že očiščena...

načrt ureditve na območju obrata fazanarije in poskrbeli za ponikovalnico. Pri zadnjem urejanju struge so lastniki zemljišč, ki jim potok redno poplavlja, opozorili, da bodo v prihodnje, če ne bodo odgovorni poskrbeli za odvodnjavanje, zahtevali odškodnino za škodo na poljščinah.

A. Ž.

Pohvala za odločitev

petkova otvoritev galerije svojevrstni kulturni dogodek, saj so se tokrat predstavili v programu tudi kokriški pevci. V nadaljevanju pa je za družabnost skrbel ansambel Ski kvintet.

A. Ž.

V ERO si prizadevajo obdržati strokovnjake

Kranj, 26. januarja - Iskra ERO je ena tistih kranjskih organizacij, ki januarja zaradi nelikvidnosti ni mogla izplačati osebnih dohodkov od 12. do 15. v mesecu, kot je sicer navada, pač pa je izplačilo premaknila na 18. To pa ni bil edini šok, ki so ga doživeli tamkajšnji delavci. Pričakovali so namreč enakomerno povečanje plač, toda januarja so se le-te bolj povišale že zdaj bolj plačanim kategorijam. Vsaj tako so nam razlagali delavci Iskre ERO, ki so se na naše uredništvo obrnili z željo, naj to vprašanje raziščemo. To smo storili v pogovoru z direktorjem MIROM KREKOM in kadrovskim direktorjem DUŠANOM PREZLJEM.

Od kod nelikvidnost?

Videti je bilo, da bi vprašanja, ki zadevajo težave v tovarni, raje reševali znotraj tovarne, vendar sta kljub temu voljno odgovorila na postavljena vprašanja. Poudarila pa sta, da jih velja razumeti celovito.

V lanskih devetih mesecih so v ERO imeli izgubo, za katero je več vzrokov, od zunanjih (visoke inflacije, visoke obrestne mere, nerealnega tečaja dinarja, spreminjajočih se carinskih ukrepov, padca kupne moči, investicijske potrošnje, blokade, rasti davkov in prispevkov), do notranjih (težav v sistemu Iskra, v ERO, ki razpolaga le z 20 odstotkov lastnih sredstev, zastarelega proizvodnega programa, intenzivne rasti zaposlovanja in proizvodnje, neučinkovite organizacije dela in podobnega). Od oktobra je njihov račun blokiran, kar je doletelo tudi veliko drugih kranjskih firm.

hodke sicer izplačali, ne garantiramo pa običajnega izplačilnega dne, med 12. in 15. v mesecu,« je povedal direktor Miro Krek. »V zadnjih dneh se stanje izboljšuje, predvsem je razveseljiva ugodna prodaja na domačem trgu, to nam daje upanje, da bo likvidnost februarja izboljšana.«

Na eni strani presežki, na drugi beg možganov

Ob izgubi je vnovič prišla na plan kopica drugih težav, od tega, da so prerazkošno organizirani, da obstajajo odvečni delavci, ker so v preteklosti kot vsi brezbrizno zaposlovali, da po drugi strani ne morejo zadržati strokovnjakov, ker preslabo zaslužijo. Izgube in dodatne težave so jih primorale, da izdelajo program ukrepov za sanacijo. Delavski svet je potrdil sanacijski program z realizacijo ukrepov.

»V programu ukrepov smo sprejeli usmeritev, da vsi delavci, ki so v delovnem razmerju za nedoločen čas, ostanejo v tovarni. Nikogar torej ne mečemo na cesto,« je dejal kadrovski direktor Dušan Prezelj. »Že

študente, da so opravili pravniki staž. Lanskega marca smo imeli zaposlenih 758 delavcev, ob koncu četrtletja pa računamo, da jih bo 720. Zmanjšanje bomo skušali doseči na neboleč način, da se pač znotraj prestrukturiramo in delavce prerazporedimo ustrezno našemu razvojnemu programu. Kadrovski projekt naj bi bil kompatibilen prihodnjemu projektu tržne usmeritve in tehnološke specializacije. V mislih imamo tudi predčasno upokojevanje. 37 delavcev izpolnjuje enega od pogojev zanj, vendar je treba najprej napraviti program, kako v pokoj, morda z dokupom let.«

Vlečni konji naj dobijo več

V ERO nimajo kaj prida plač, zatorej ni čudno, da jih zapuščajo strokovnjaki. Nedavno je kar pet ljudi z višjo in visoko strokovno izobrazbo dalo odpoved, kar je sprožilo alarm.

»Skrbeti moramo zlasti za strokovne ljudi, ki so za tovarno nekakšni vlečni konji,« poudarja Miro Krek. »Ugotovili smo, da jih razmerja med osebnimi dohodki ne stimulirajo, zato jih velja v interesu razvoja firme spremeniti. Ustrezno nagrajevanje strokovnjakov velja razumeti kot temelj, da podjetje funkcionira. Če ne bodo bolje stimulirani, nam bodo strokovnjaki uhajali.«

»Decembra (še pred zamrznitvijo plač) smo se odločili, naj bi plače sledile življenjske stroške. Poprej smo bili stalno v povprečju občine, lani pa smo nazadovale, tako da smo pod občinskimi in republiškim povprečjem. Decembra je bila povprečna plača 3199 dinarjev, novembra 2446 (vsem delavcem pa smo izplačali še po 500 din dodatka v enakem znesku, tako da je bilo novembrsko

povprečje 2946 dinarjev),« je navrgel Dušan Prezelj. »Novembra je torej povprečna plača znašala 447 nemških mark, decembrska 457. Razmerja med najnižjo in najvišjo so bila 1 proti 6, v skladu s pravilniki in družbenimi dogovori. Novembra je najvišja plača znašala 7900 dinarjev, poudariti pa velja, da nihče ni prejel manj od zajamčenega zneska. Razmerje med povprečno in najvišjo plačo je bilo 1 proti 2,7. V programu ukrepov smo si zastavili cilj, da nosilce sanacije, dodatno motiviramo. To so tržniki, razvoj, nekateri vodilni, ki so odgovorni za sanacijo.«

Ta mesec, ko so v masi povečali plače za 38 odstotkov (to ne pomeni, da delavci dobe za toliko višje plače v primerjavi s prejšnjim mesecem, saj so zneske deloma zmanjšale tudi nove prispevne stopnje), so je del (med 2 in 3 odstotki) namenili za povečanje omenjenim »vlečnim konjem«. Še vedno denimo diplomirani inženir s 15 leti delovne dobe nima več kot 5000 ali 6000 dinarjev plače, pri povprečni plači 3199 dinarjev. Razmerja so se zdaj malce razmaknila, med povprečjem in najvišjo plačo znesejo 3,87. zadnja direktorjeva plača (izkoristimo čas, ko so plače še javna zadeva) je veljala 12400 dinarjev, se pravi 1770 nemških mark.

Razlike so se kajpada poglabile: 11 delavcev je ta mesec pod zajamčenim dohodkom. Kako ljudje preživijo z borima dvema tisočakoma, si je težko predstavljati, kakor si po drugi strani vodstvo težko predstavlja, da bi zaradi bornih plač izgubilo strokovnjake, na katerih sloni razvoj. V tovarnah, kakršna je tudi ERO, se ta čas pač bijeta dva nasprotujoča si interesa, in nekaj časa še ne bo jasno, kdo zastopa enega in kdo drugega. Ko smo na kraju direktorja Kreka povprašali, ali je zaradi vsega naštetega vodstvo res dobilo nezaupnico, kakor smo bili neuradno obveščeni, nam je odgovoril: »Upam, da temu ni tako.«

D. Z. Žlebir
Foto: G. Šinik

V Niku gradijo

Železniki, 29. januarja - V novem obratu za površinsko zaščito in proizvodnjo mehanizmov za registratorje, ki bo zgrajen do poletja, bodo v Niku prihodnje leto izdelali 25 milijonov mehanizmov namesto sedanjih 18 milijonov. Glavnina povečanja bo namenjena izvozu. Naložba, pri kateri s posojilom sodeluje tudi ameriška banka za razvoj, bo železnikarski kolektiv stala približno 29 milijonov konvertibilnih dinarjev. Razen s poslovnega vidika je naložba pomembna tudi v ekološkem smislu. V strukturi cene opreme namreč kar dobro četrtino predstavljajo čistilne naprave, ki bodo galvaniko tako zavarovale, da bo izključena vsakršna možnost ekološke katastrofe. V drugi polovici leta bodo v prizidek tovarne montirali novo opremo, poskusna proizvodnja bo tekla novembra in decembra, naslednje leto pa bodo začeli z redno proizvodnjo. (H. J.) - Foto: G. Šinik

Odprto pismo delavcev kovinske in elektroindustrije

Če ne bo bolje, splošna stavka

Kritični položaj v podjetjih kovinske in elektroindustrije je med tamkajšnjimi delavci sprožil zahteve po odločnem ukrepanju sindikata, če slovenski izvršni svet in gospodarska zbornica ne bosta začela z reševanjem težav v panogi. Nanju je sindikat delavcev te panoge naslovil odprto pismo.

V njem piše o nejasni perspektivi in socialnem položaju, stečajnem postopku in odpušcanju delavcev brez programov, ki rešujejo presežke, o zavlačevanju izplačil, velikih družbenih obremenitvah (narasle so za kakih 92 odstotkov). Informacijo gospodarske zbornice, da do septembra ne bo mogoče uveljaviti kolektivnih pogodb, delavci razumejo kot zamrznitev plač, ne glede na uspešnost poslovanja. Še zlasti jim ne gre v račun, da plač ne dobivajo, sredstva za nerazvite pa vseeno nakazujejo.

Sindikat delavcev iz te panoge je sklenil, naj slovenska vlada in zbornica še pred rokom za februarjsko izplačilo začeta reševati težak položaj panoge. Tako zahtevajo jasno opredelitev, kaj pomeni prestrukturiranje in kakšne so usmeritve za kovinsko in predelovalno industrijo, terjajo moratorij za odpušcanje delavcev, dokler ne bo urejena zakonodaja in oblikovan republiški sklad za prezaposlovanje, terjajo upoštevanje stališč slovenskih sindikatov pri pripravi zakona o delovnih razmerjih, zagotovitev vsaj zakonsko določenega dela osebnih dohodkov in možnost, da najprej izplačajo dohodke, šele nato nakažejo sredstva v sklad za nerazvite. Pravijo, da kovinarji podpirajo razvojne usmeritve, ki vodijo v Evropo 92, toda programi morajo upoštevati tudi nova delovna mesta, ne le zmanjševati števila zaposlenih!

V DELOVNI HALJI

Angelca Rožaj:

Pri nas je zagotovo najceneje

Kranj, januarja - Kam naj danes gre človek na malico, kosilo, večerjo, da obroka ne bo vsakič plačal in preplačal? Posebno še, če je sam, če je iz dneva v dan odvisen od tuje kuhinje. V Kranju imamo samopostrežno restavracijo, na katero kar pozabljam, pa vendar se tu že četrto stoletje dobro in najceneje je.

»Ljudje, ki stalno prihajajo k nam jest, vedo, da smo res poceni,« mi pripoveduje Angelca Rožaj, blagajničarka v večerni skupini, ki v kranjski Samopostrežni restavraciji dela že od vsega začetka. »zato pri nas niti ni osipa, kot ga je danes čutili v gostilnah. Silno se pa našim nizkim cenam čudijo predvsem naključni gostje. Kar pogledate, tale gost, ki si je izbral dunajski zrezek, ocvrt krompir, solato, sladico in kompot bo plačal le 37 din. Od tega je zrezek 21 din. Sama sem gospodinja

in vem, da takšnega obroka za ta denar skorajda ne bi spravila skupaj. V gostilni pa danes samo zrezka ne dobiš več izpod 50 din. Imamo tudi poceni malice. Tri kategorije so vedno na voljo. Danes smo na priemr imeli dunajski zrezek, pečen krompir in zeleno solato po 23 din, makarone z mesom in mešana solato po 19 din in sardelice s krompirjevo solato po 13 din. Če pa je v zadnji kategoriji za malico enolončnica, postrežemo zraven še sladico.

Dopoldne je veliko ljudi. K nam prihajajo večinoma fizični delavci, ki potrebujejo močno hrano, ti se mesu res ne morejo odreči, šolarji, študentje, ki se prav tako morajo izdatno hraniti. Zanimivo je, da na kosila, večerje pridejo tudi cele družine. Da bi imeli kašen hujši osip gostov, res ne morem trditi. Morda se danes kdo le čemu odpove, čemur se pred leti ni. Dogaja se, da kdo vzame le krompir in solato, enolončnico in kruh. In tudi na krožnikih ne ostaja več, kot je morda pred leti. Gostje pa so pri nas ves dan, od sedmih zjutraj do devetih zvečer.

D. Dolenc

Davčne olajšave za zasebnike

Občinski razvojni sklad za nova podjetja

Jesenice, 25. januarja - Letos bodo v jeseniški občini oblikovali razvojni sklad v višini 370.000 konvertibilnih dinarjev v okviru proračuna občine, s katerim se bodo finančno podprli projekti, ki odpirajo možnosti novega zaposlovanja. Davčne olajšave za vse zaposlene pri zasebnikih. Novi trgovini na Rodinah in na Poljanah.

V jeseniški občini je 430 obratovalnic z 280 zaposlenimi delavci, 285 občanov pa opravlja obrtno dejavnost kot postranski poklic. V primerjavi z letom prej se je število obratovalnic povečalo za 40 ali za 10 odstotkov.

Vendar pa v občini ugotavljajo, da klasična obrt stagnira in tudi več obrtnih delavnic odpade večinoma na gostinske obrate. Razveseljivo pa je, da bodo prodajalni z živili in gospodinjskimi potrebščinami dobili na Rodinah in na Poljanah, kjer je tovrstna dejavnost deficitarna.

Vendar pa se naloge iz programa razvoja drobnega gospodarstva v občini Jesenice žal počasi uresničujejo, kar velja zlasti za področje financiranja razvoja drobnega gospodarstva ter za problematiko pridobivanja poslovnih prostorov in lokacij. V republiki je bil oblikovan razvojni dinar, vendar je po podatkih Ljubljanske banke koristilo ta sredstva v jeseniški občini le sedem graditeljev malih hidroelektrarn, medtem ko so zanj zaposlili še trije investitorji gostinskega obrata v Kranjski gori. Manjša finančna sposobnost in premalo poslov-

nih prostorov sta odločujoča pri ustanavljanju zasebnih podjetij, saj trenutno razen inkubatorja INJES na Jesenicah še ni nobenega ustanovljenega podjetja.

V jeseniški občini so pregledali možnosti za obrtno cono in ugotovili, da bi bile primerne naslednje lokacije: na Korški Beli, v Podkočni, na desnem bregu Save proti Jesenicam na Cesti 1. maja, pod kamnom na Jesenicah, na področju apnenice v Železarni in v obrtni coni Log. Na Blejski Dobravi pa so predlagali za možno lokacijo tudi področje Črne vasi na Blejski Dobravi.

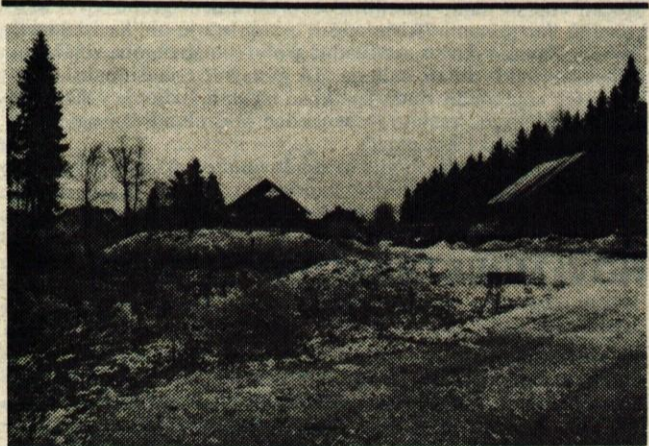
V okviru davčne politike obrtnike čaka vrsta olajšav. Med drugim so na novo opredelili olajšavo za zaposlene delavce, po kateri se prizna za vsakega zaposlenega delavca in ne le za nanovo zaposlene. Ob teh olajšavah in olajšavah za izvoznike ter za vlaganje sredstev v gradnjo malih hidroelektrarn, je bila nanovo uvedena tudi olajšava za vlaganje sredstev v sanacijo virov onesnaževanja okolja.

Člani jeseniškega izvršnega sveta so med drugim sklenili, da mora ustrezni upravni or-

gan pripraviti pregled razvoja male obrti z možnimi lokacijami. Letos so se oblikovali razvojni sklad v višini 370.000 konvertibilnih dinarjev v okviru proračuna občine, s katerim se bodo finančno podprli projekti, ki odpirajo možnosti novega zaposlovanja. Razen tega

se morajo predvideti 100 odstotne olajšave davkov in prispevkov, ki so v pristojnosti občine za na novo ustanovljena podjetja, ki bodo zaposlovala delavce. V občini pa mora biti na voljo ponudba prostih poslovnih prostorov in lokacij za gospodarske dejavnosti.

D. Sedej

Stanovanjska gradnja jutri - Medtem ko je tako imenovana družbeno stanovanjska gradnja v tem trenutku v nekakšni "organizacijski" praznini, saj je ta hip nekako rešeno le vprašanje gradnje solidarnostnih stanovanj, je na področju zasebnih gradnje "pot" le gradnja v okviru stanovanjskih združenj. V Sloveniji, kjer so pred novim letom ustanovili Zvezo stanovanjskih združenj, sicer pa še vedno čakajo na zvezni zakon o združenih, pa ocenjujejo, da bi v prihodnje prav stanovanjske zadruge morale imeti drugačno in večjo (tudi kreativno) vlogo na področju projektiranja, gradnje in nenazadnje tudi kreditiranja. - A. Ž.

PREJELI SMO

IZJAVA PLENUMA SLOVENSkih KATOLIŠKIH IZOBRAŽEN- CEV

Udeleženci drugega plenuma občestev slovenskih katoliških izobražencev v Ljubljani, dne 20. januarja 1990, želimo slovenski javnosti sporočiti naslednja stališča:

Živimo v času velikih sprememb. Izstopamo iz vladavine duhovnega in političnega totalitarizma, pod katerim smo Slovenci preživeli skoraj pol stoletja. Ta izstop mora biti civiliziran. To je odgovorna naloga nas vseh. Pri iskanju skupne poti v prihodnost nas kristjane vodi luč evangelijskega izročila, katoliškega verskega in moralnega nauka ter dognanja katoliške socialne misli. V tej luči so temelji našega skupnega doma: demokratično urejanje skupnih zadev ob spoštovanju človekovega dostojanstva, uveljavitev suverenosti naroda, ter sožitje z ljudmi in naravo.

1. Demokratično urejanje skupnih zadev ob spoštovanju človekovega dostojanstva

Iz evropske stvarnosti povzemamo, da je demokratična družbena ureditev sedaj najboljši družbeni sistem, ki izključuje možnost prilasčanja oblasti.

Spoštovanje dostojanstva človeka - posameznika, ki ima svoj najgloblji temelj v bogopodobnosti, je odločilno merilo humanosti in demokratičnosti družbenega reda. Svoboden človek je temelj narodnega občestva.

2. Narod in njegova suverenost

Narod je skupnost, v kateri človek na najbolj naraven način uresničuje svoje življenjske poslanstvo. Narod je za nas vrednota, za katero smo pripravljeni na žrtve in odrekanja. Zavzemamo se za uveljavitev narodne su-

verenosti, kot je tudi zapisana v majniški deklaraciji 1989.

Sedanja biološka, moralna in gospodarska ogroženost nas opominja, da se vrnemo na pot naravne rasti slovenskega naroda. Nočemo biti več narod zbežanih, nepolitičnih ljudi, ki bi skrbeli le vsak zase in za svojo ozko, predvsem gmotno blaginjo.

Pozdravljamo zamisli o Slovenskem svetovnem kongresu. V njem hočemo tvorno sodelovati.

3. Sožitje med ljudmi

Usodni časi terjajo od slovenskega naroda, da premaga razcepjenost, ki je posledica strahot preteklosti. To bo za mnoge huda preizkušnja duhovne zrelosti. Pot do sprave, za katero se zavzemamo, bo odprta tedaj, ko bo prišla na dan vsa resnica - ne, ker bi hoteli odpirati še ne zaceljene rane, ampak ker samo resnica osvobaja. Javna sprava ni mogoča, dokler grobovi sinov in hčera našega naroda niso označeni v duhu slovenskega in evropskega civilizacijskega izročila.

Da bi presegli medsebojno nezaupanje, moramo pri nas resnici vrniti domovinsko pravico. Kako? Tako, da bomo brezpogojno govorili resnico, da bomo z dejanji prepričali drugega, da je varen, da bomo vsak po svojih močeh pripomogli k nastajanju pravičnejšega sveta. Izhajamo iz prepričanja, da le dobroti in resnici združujeta ljudi.

4. Sožitje z naravo

Ljudje smo del stvarstva in odgovorni za naravo. Zato se zavzemamo za spoštljiv odnos do narave, kot so ga stoletja izpričevali naši predniki. Odklanjamo tisto potrošniško miselnost, ki vidi srečo človeka le v gmotnem udobju, ne oziraje se na škodljive posledice.

Živeti hočemo v naravno zdravem in duhovno čistem okolju.

5. Kakšno mesto naj ima v današnji slovenski skupnosti vernost?

Povzemimo današnjo evropsko misel: "Poglavitna funkcija religije v državi je ta, da navdi-

huje žrtvovanje za skupnost. Spreminja demagogijo v cilje, ki so resnično moralni in je ena od nosilk sočutja, ki je zadnji temelj ljudstva. Demokracija potrebuje moraliste, preroke in svetnike, ne kot filozofe-kralje, ki zmeraj prinašajo nesrečo, ampak kot tiste, brez katerih navdih je demokracija materialistična, dolgočasna in šibka."

SPOROČILO JAVNOSTI DRUŠTVA NOVINARJEV SLOVENIJE

V Sloveniji smo stopili v predvolilno kampanjo. Prvič v zgodovini imamo možnost, da izpeljemo zares svobodne, splošne, tajne in neposredne, vsem dostopne volitve.

Od spoštovanja temeljnih civilizacijskih dosežkov in spoznanj je odvisno, ali bomo z njimi utrdili in razvili demokracijo.

Novinarstvo bo pri tem odigralo zelo pomembno in odgovorno vlogo. DRUŠTVO NOVINARJEV SLOVENIJE ZATO POZIVA VSE SVOJE ČLANE, da pri svojem profesionalnem delu upoštevajo naslednja vodila:

1. Da zagotovijo javnosti popolno in celovito informacijo v vseh dejstvih in mnenjih, pomembnih za odločanje v predvolilnih postopkih in na volitvah.
2. Da vsem kandidatom in političnim organizacijam zagotovijo enakopravnost pri dostopu do vseh medijev.
3. Da preprečijo takšno obveščanje, ki bi bilo podrejeno zgolj posebnim in osebnim ambicijam oz. interesom posameznih kandidatov in njihovih organizacij.

Društvo novinarjev Slovenije poziva vse člane in novinarje da v svojem delu dosledno spoštujejo etična in moralna določila novinarskega kodeksa in pri tem - zaščitijo z ustavo zajamčene svobosčine in pravice človeka, - opuščajo vse trditve in de-

nja, ki bi imela znake razžalitve, obrekovanja, žaljive obdolžitve, opravljanja, očitana kaznivoga dejanja z namenom zaničevanja, kršitve tajnosti in postopka in širjenje lažnih vesti.

le s soglasjem prizadetega objavljajo dejstva in prizore iz zasebnega življenja posameznikov.

Društvo novinarjev Slovenije priporoča vsem uredništvom, da pravočasno razgrnejo programe spremljanja predvolilnih in volilnih aktivnosti.

DRUŠTVO NOVINARJEV SLOVENIJE POZIVA JAVNOST TER KANDIDATE IN POLITIČNE ORGANIZACIJE, da takšna profesionalna prizadevanja novinarstva podprejo ter s svoje strani:

- zagotovijo avtonomnost, nepristranskost, podprejo profesionalnost in neodvisnost novinarjev in uredništev.
- da vsi udeleženci volilni propagandi in obveščanju spoštujejo ustavnost, zakonitost in etiko javne besede,
- da kandidati in organizacije sprejemajo moralno obveznost, da odgovorijo na vsa vprašanja, ki jim bodo postavljena v okviru predvolilnih dejavnosti in da ničesar ne pogojujejo.

Društvo novinarjev Slovenije bo spoštovanje tako zastavljenih načel tekoče spremljalo, morebitne odklone pa sproti ocenjevalo in prek Častnega razsodišča DNS nanje tudi javno opozarjalo.

UO DNS

SOS V DEMOSU?!

Najprej moramo javnost ponovno opozoriti, da je bila Slovenska obrtniška stranka - S.O.S. ustanovljena v Kranju 27. decembra 1989 in prijavljena v registracijo 10. januarja 1990 s 546 člani in sedežem v Kranju, Likozarjeva 1, ker doslej Zveza obrtnih združenj Slovenije ni dovolila uporabe njenih prostorov v Ljubljani. Od ustanovitve stranke naprej torej Iniciativnega odbora SOS ni več. Seveda tudi Rado Bergant ni več predsednik tega odbora ter ne more več dati izjav v imenu SOS, še zlasti ne neresničnih, češ da so Kranj-

čani na lastno pest in brez soglasja ostalih, Demosu posredovali pobudo za pridružitve. Predstavnika SOS sta se doslej z Demosom le pogovarjala o možnostih pristopa k Demosu, kar se bo, kot upamo, tudi zgodilo. Na ustanovnem zboru v Kranju so namreč prisotni člani stranke soglasno sprejeli sklep o pristopu k Demosu in tako je tudi razpoloženje velike večine članov.

Prav tako ne bo več nobene ustanovne skupščine SOS, saj je SOS že ustanovljena in vpisana v register političnih organizacij pod številko 1 v Kranju.

Predsednik SOS
dipl. inž. Golja Franc

ZA KOGA JE (BIL) DENAR IN ZA KOGA NE, ALI : BOG JE NAJPREJ SEBI BRADO USTVARIL

Pogled na podatke o osebnih dohodkih zaposlenih v Kranju za obdobje januar - september leta 1989, ki jih je objavil Indok Kranj v svoji tretji številki 9. letnika (z datumom 18. 12. 1989), ki smo jo dobili te dni pove, kako zelo smo bili delavci zaposle-

ni v izobraževanju in kulturi prikrajšani v primerjavi z delavci v gospodarstvu. V gospodarstvu so namreč čisti osebni dohodki v omenjenem obdobju v primerjavi s povprečjem vsega leta 1988 narasli z indeksom 795,6, v izobraževanju in kulturi pa le z indeksom 656,1 (zaostanek za eno petino!). Seveda to ni nič novega, saj ti dve področji zaostajata kar naprej in je to že skoraj pravilo. Zaradi tega se tudi ni vredno razburjati. Kri pa ti požene v lica drugi podatek, prav tako iz tega biltena, namreč da so tisti, ki »skrbijo« za financiranje izobraževanja in kulture oz. jim delijo denar, veliko bolje poskrbeli zase, kot za tiste, ki so jim bili na skrbi. Svoje plače si je namreč strokovna služba SIS v istem obdobju povečala z indeksom 747,7 t. j. za 91,6 indeksov točk več, kot je omogočila »svojim« varovancem. Prevedeno v dinarjih (čeprav starih oz. sedanjih) je strokovna služba SIS kranjske občine vsakemu svojem uslužbencu razdelila povprečno 1.077.709 din mesečno ali 9.699.471 din (okroglo staro milijardo) več, kot so dobili delavci v kulturnih in izobraževalnih ustanovah. To se je (lahko) zgodilo kljub neštetim zagotovilom najodgovornejših v strokovni službi SIS, da sredstev za ustanove ne more biti več, kot je dotoka, da vse denar, kolikoli ga je, sproti »razdelijo«, da smo vsi na istem, itd. itd., do onemoglosti. Vendar je po navedeni kratki analizi očitno, da še vedno velja stari slovenski izreki »kjer je volja je pot« (namreč za šefe SIS, da priskrbijo denar zase in za svoje sodelavce), da je »Bog najprej sebi (in tudi najdaljšo) brado ustvaril«, pa tisto o kozlu, ki je zelje čuval in še mnogo drugih.

Ta slika seveda za leto 1989 še ni dokončna, saj jo bodo podatki za vse leto 1989 morda popravili ali pa tudi še bolj pokvarili. Bo, kakor bo.

Na žalost pa verjetno kaj dosti drugače tudi letos (in s konvertibilnimi plačami) kljub spremenjenemu sistemu ne bo, saj je sistem v glavnem odvisen od ljudi, ki v njem delajo. Ti pa so praktično isti, le da so dobili nove nazive. Škoda.

Anton Miklavčič

BORUT KOS PAKISTAN V ČASU SPREMEMB IN UPANJA

To področje je eno največjih arheoloških najdišč na svetu. V Taxili se srečaš z Budo, Aleksandrom Makedonskim, osvajalcem Asoko in drugimi, vendar je večina ostankov budističnih. Taxila je bila kulturni center, posebej za filozofijo in umetnost. Bila je tako znana, da so sem prihajali romarji in popotniki celo iz Kitajske in Grčije, v 5. stoletju pa so jo uničili Beli Huni.

Kot prvo sva si ogledala ostanke mesta Sirkup, kjer sva naletela na delavec, ki so odstranili travo z že prej renoviranih kamnitih zidov, visokih le nekaj 10 cm. Prvič v Pakistanu sva videla tako množično urejanje arheoloških najdišč, kar nama je dalo novo upanje, da bodo to storili tudi drugod. Povzpela sva se na bližnji grič, od koder sva lahko videla celotno mesto, ki je bilo dobro planirano s širokimi ulicami in obzidjem. Sirkup so začeli graditi v 2. stoletju pr. n. št., vendar ga niso nikoli popolnoma dokončali, toda zasnova mesta je res fantastična.

Napotila sva se proti drugemu mestu v bližini - Jaulian, ki je pravzaprav samostan in eno najzanimivejših mest v Taxili. Čeprav je precej bud in ostalih kipov v muzeju, si kmalu lahko ustvariš sliko celotnega območja, še posebej zato, ker so na vsakem koraku vodiči, ki ti v slabi angleščini razložijo pomen posameznih ostankov. Tu so kopalnice, majhne stupe, četverkotna dvorišča in samostan s skupščinsko dvorano, kjer so verniki meditirali in se učili. Dobro so ohranjeni tudi skladišni prostori, kuhinja in kopalnice. Verniki so molili v tesnih vdolbinah, pred njimi pa so stali bude, ki učijo - z dvignjeno desno roko. Nekateri kipi bude so boljše, drugi pa slabše ohranjeni, vendar je pomembno, da jih niso vse premestili v muzej in so še sedaj na prvotnih mestih.

Iskala sva še tretje mesto, vendar ga nisva našla, zato sva se po ozki poti napotila proti stupi Dharmarajika. To je ena najvišjih stup, kar sem jih videl in čeprav je bila renovirana, je na vrhu začelo odpadati kamenje. Vseeno sva se z vodičem lahko povzpela nanjo in si ogledala okolico. Stupa dominira na majhnem griču, v bližini stoji samostan s številnimi majhnimi prostori, podobnimi kot v Jauliau. V enem od njih so našli Budove relikvije, zlate in srebrne kovance, nakit, poldragi kamenje ter podobne izdelke, ki so sedaj shranjeni v muzeju.

V Taxili je mogoče videti še več arheoloških ostankov, vendar so bila ravno ta najbolj zanimiva. Poleg tega zaradi vročine le stežka ostaneš dlje na takih mestih, kjer te "napadejo" domačini z majhnimi podobami Bud, kovanci in kipci, za katera vsi trdijo, da so originalni. V Siriji in Egiptu sem imel priložnost videti, kako izdelujejo take predmete ter jih poskušajo postarati. Zato sem vsiljivcem kar naravnost povedal, da so to slabi ponaredki in jim pokazal, kako naj jih še obdelajo, kmalu so videli, da niso naleteli na prave ljudi in sva kasneje imela mir pred njimi.

OSTALI ZGODOVINSKI OSTANKI

Poleg treh najbolj znanih arheoloških mest v Pakistanu, je po vsej deželi še obilo drugih, do katerih je nekoliko težje priti, saj tudi domačini ne vedo, kjer ležijo, čeprav živijo v njihovi neposredni bližini. Vseeno sva si vzela čas in večino obiskala, toda če bi pisal o vsakem posebej, bi to trajalo predolgo. Zato bi rad le poudaril, da ima Pakistan, kot islamska država, največ budističnih ostankov in le malo islamskih. Vendar je tudi islam tukaj pustil precej sledi in poleg mošej so najzanimivejša pokopališča. Močan vtis so name naredili dobro ohranjeni grobovi v Chaukunciju, kar pomeni "štirje vogali", kakršna je oblika islamskih grobov. Ravno tako so nenavadni grobovi in grobnica vojščakov v Makliju iz 13. do 16. stoletja. To je največje muslimansko pokopališče vojakov in vladarjev, ki so izgubili življenje v 400 letih neprestanih vojn. Vsak grob je vreden podrobnejšega ogleda in grobnice so velike kot palače.

Za ljubitelje arheologije in zgodovine je Pakistan pravi kraj, kjer lahko spremljaš svetovno zgodovino, saj leži dežela na območju, kjer so se mešale razne kulture in vere. Vsi osvajalci so pustili svoj pečat na tem ozemlju.

NOVI MINISTRSKI PREDSEDNIK

Kot po naključju sva se zopet znašla v Rawalpindiju, ko je predsednik napovedal, da bo naslednji dan imenoval novega ministrskega predsednika. Torej je bilo konec negotovosti, saj so vsi vedeli, da bo to Benazir Bhutto. V hotelu smo zvečer vsi nestrpno čakali pred televizorjem na zgodovinski dogodek, ki je pomenil dokončni konec vojaške diktature. Vsakdanji trušč na ulicah je prenehal in mesto je bilo videti popolnoma zapuščeno, ker so vsi prebivalci sedeli ob televizijskih ali radijskih sprejemnikih. Točno ob 19.30. uri je spregovoril predsednik in skoraj pol ure sva ga poslušala, čeprav nisva razumela niti besede, vendar so sijoči obrazi domačinov povedali vse. Končno je predsednik svečano proglasil Benazir Bhutto za novo ministrsko predsednico in v sobi se je razlegel aplavz, nebo pa je zasijalo od izstreljenih petard.

Dopolodne sem bil v Islamabadu in se zvečer vračal v hotel, ko sem na glavni ulici Rawalpindija opazil vse polno raznobarnih luči in simbolov Pakistanske ljudske stranke (PPP), po čemer sem sklepal, da bo to središče proslave. Z Ireno sva takoj odhitela proti temu emstu, keir je bil promet popolnoma blokiran. Vsa

vozila so bila okrašena s strankinimi zastavami. Znašla sva se pred čajarnico, vso prekrto z majhnimi lučmi in zvedela sva, da je to prostor, kjer se bodo zbrali vsi pristaši PPP. Bila sva dovolj zgodnja, da se nisva znašla v nekaj tisočglavi množici, ki se je začela tud zbirati. Pred čajarnico je stal tudi avtobus in na strehi se je gnetlo nekaj 10 ljudi ter vihralo z zastavami in slikami Benazir Bhutto. Tudi ostali so nosili razne transparente in po pravici povedano, da takšnega množičnega veselja še nisem videl.

K nama je stopil neki možak s posebno značko PPP in se predstavil kot vodja mladinskega dela te stranke v Rawalpindiju. Takoj naju je popeljal na streho čajarnice, od koder sva lahko videla vso množico. Tu smo imeli vsaj nekaj miru za pogovor, čeprav smo pravzaprav morali kričati, da smo se lahko razumeli. Zvedela sva, da je že od nekdanj ta čajarnica zbirališče pristašev PPP, ker je v njej prebival nekaj vplivnih članov stranke, ki so ga med vojaško diktaturo umorili in je postal pravi narodni heroj. Ko smo sestopili, nama je predstavil nekaj vplivnih članov stranke, in aktivistov, ki so več let preživeli v zaporu ter pripovedovali o tem peklu. Večina jih je preživela zaporno kazen, čeprav so ravnali z njimi kot z živalmi in precej jih je naredilo tudi samomor. V zaporu jim niso dovolili spati, vsak dan so jih psihično in fizično mučili. Najhuje pa je bilo pozimi, ko so zmrzovali v kamnitih samurah. Toda, ko je bila stranka v ilegali, so vedeli, kaj jih čaka in z močno voljo jim je uspelo preživeti. Pazniki so enako ravnali, tudi z ženskami in neki fant mi je povedal, da so morali vsi gledati mlado dekle, ki so jo obesili za lase in je tako počasi umirala, oni pa so v krogu morali gledati to mučenje, vse dokler ni umrla. Ker sva bila v spremstvu moškega, ki so ga poznali vsi strankini aktivisti, nama ni bilo težko najti sogovornikov. Tako sva v enem samem večeru zvedela več o razmerah v deželi, kot v skoraj dveh mesecih potovanja po Pakistanu, kjer je res težko najti človeka, ki zna v angleščini poglobljeno razložiti tujcu, kaj se je dogajalo za časa vojaške diktature ali o novi civilni vladi.

Čeprav je bil najin gostitelj precej zaposlen, si je vzel čas in naju s taxijem odpeljal pred rezidenco Benazir Bhutto, ki stoji na obrobju mesta. Neuradno smo zvedeli, da bo še isti večer nova ministrska predsednica priredila kratko tiskovno konferenco za tuje novinarje in tega nisem hotel zamuditi, saj sem že trikrat poskušal govoriti z njo, vendar sem imel vedno smolo. Pred skrbno zastraženo rezidenco je bilo zbranih kakih 30 ljudi, ki so s plesom in igranjem na vse mogoče instrumente proslavljali zmago svoje stranke ter upali, da bodo lahko videli svojo voditeljico. Tu je bilo tudi nekaj tujih novinarjev, ki so tako kot jaz čakali na intervju. Možak, ki naju je pripeljal, se je moral vrniti v čajarnico, še prej pa naju je predstavil najboljšim sodelavcem Benazir Bhutto. Tudi oni je niso mogli obiskati, ker je bila prav gotovo zelo zaposlena, vendar so nekaterim kmalu dovolili, da ji le čestitajo. Eden izmed njih mi je obljubil, da bo poskušal dobiti dovoljenje tudi zase, toda še sam je moral čakati, preden so ga povabili v rezidenco in zato sem raje navezal stike z drugimi novinarji.

Slovenske pesmi in šege

PO SLEDI AJDOVEGA ZRNA

Vsak narod pozna najmanj eno pripovedko o svojem izvoru. Slovenci poznamo tisto, po kateri nas je pot iz pradomovine pripeljala v sedanje kraje zato, ker nam je boginja rodovitnosti Lada za popotnico in nekakšen kazipot podarila ajdovo zrno: kjer bo vzkliko v treh dneh, tam je prava zemlja, nova domovina. Menda še iz tistih časov Slovenci cenimo ajdo - le pridelujemo je vse manj. Tudi svoje pesmi še vedno cenimo, a prav gotovo manj kot včasih, vsaj mladi rod. In kako je s šegami - tudi vemo.

O vsem tem je vrsto let razmišljala Dušica Kunaver, sama vzgojena v družini, kjer je imela slovenska ljudska pesem posebno mesto. Naneslo je sicer, da se ni odločila za študij etnologije, pač pa za jezike, vendar pa je nagnjenost do spoznavanja, zbiranja in posredovanja te vrste kulturne dediščine ostala, se z leti razvijala in končno ima tudi nekaj pokazati: te dni je izšla njena tretja knjiga z naslovom Slovenske pesmi, šege in panjske končnice. Sama pravi, da gre za ljubiteljsko delo, za prizadevanje na sprejemljiv, malce drugačen način predstaviti slovensko ljudsko blago.

Ze prva vaša knjiga, izbor ljudskih pesmi z notami pred šestimi leti, je pokazala, da nima ravnvo v izobilju takšne literature. Knjiga, izšla je v nakladi 5000 izvodov, je bila v nekaj mesecih razprodana.

"Dober sprejem prve knjige, gre pravzaprav za pesmarico slovenskih narodnih, me je prepričal, da je takih knjig vedno premalo. V teh letih, odkar se ukvarjam s prebiranjem tega gradiva, sem se prepričala, da imamo Slovenci neizmerno bogastvo svojih pesmi, vendar pa žal puščamo, da gredo prehitro v pozabo. Posebej mladi zaposlavljajo narodno pesem. Govorim iz lastnih izkušenj, iz dela na osnovni šoli: otroci znajo zapeti vsako angleško popevko, pri slovenskih pa se jim ustavlja. Zato sem pri prvi pesmarici mislila tako na mlade kot na odrasle. Zame je bil to nekakšen izziv, nekaj sem hotela po toliko desetletjih pedagoškega dela z otroki še dodati."

Zdaj pa se ideje kar rojevajo. Leto kasneje za prvo knjigo je izšla nova, za katero ste prispevali osnutke, gradivo pa Zmago Kumer in Helena Podlogar; v njej

je besedilom in notam že dodanih nekaj slovenskih šeg.

"Po moje sodijo šege k pesmim, neločljivo del naše zgodovine so. Ob prebiranju teh šeg se nam pred očmi odvija naša slovenska zgodovina. Na ta način lahko mladim na prijeten način predstavimo imenitne šege, ljudske pesmi, reke, vsega je toliko, da se lahko po pravici štejemo za narod z neizmernim kulturnim bogastvom. In prav zato ne bi smeli dopustiti, da gre toliko v pozabo. Poglejte, zbiralci so v preteklosti uspeli zbrati in zapisati več tisoč ljudskih. Samo Karel Štrekelj jih je zapisal okoli 9000, žal brez not. Pri Inštitutu za narodopisje jih hranijo seveda še več, menda jih je kar tam okoli 30.000 in prav gotovo še niso vse zapisane in ohranjene."

V svoji novi knjigi ste narodne pesmi razdelili na nov način?

"Pesmi, večina je z notami, sem razdelila po mesecih. Človekovo življenje je povezano z naravo, vsa dogajanja od rojstva do smrti so povezana, prehajajo iz ene v drugo kot se prelivajo letni časi. Pripovedne pesmi sem postavila v januar,

brala vse, kar je izšlo v zadnjih sto letih pri nas, sem listala tudi po izdajah pripovedk: ogromno je zbranega v starih koledarjih, veliko sta zbrala na primer Lojze Zupanc iz Škofje Loke, kar okoli osem knjig slovenskih pripovedk, pa Kaleminka in drugi. Toda v zadnjih desetletjih je bilo ponatisov malo ali pa sploh ne.

Za novo knjigo narodnih pripovedk, ki bo izšla pri Mladinski knjigi, sem izbrala sto takšnih, ki so značilne za posamezne slovenske pokrajine: kako smo nastali Kranjci - naš prednik je potop preživel na vinski trti, pa kako je zmaj naredil Borovlje in Trzič, pa pripovedka o Babjem zobu, ki je pravzaprav zmajev zob, pa kako je ajdovska deklica pomagala graditi cerkev v Crngrobu, kjer je še zdaj njeno rebro, pa kako je Slovence v te kraje pripeljalo ajdovo zrno in druge."

Zadnjih pet, šest let si nenehno prizadevate, da bi vse to bogastvo naše dediščine predstavili poljudno in na nov način...

"Tisto, česar ne poznaš, tudi ne spoštuješ in nimaš rad. Neizmerno bogata kulturna dediščina je imela pomembno vlogo pri oblikovanju podobe našega naroda, ohranjala je slovenski rod skozi tisoč let tujega gospostva. Danes je svet odprt in sprejemljiv za nove vplive, toda tisto, kar je samo naše, ne bi smeli povsem zamenjati za novo, vse, tisto, kar pa nas identificira kot narod, pa hraniti v muzeju. Mislim, da je treba za današnjo rabo in današnjemu rodu na nov, drugačen način prikazati vse, kar je najpomembnejšega ustvaril naš prednik. In imamo kaj pokazati in na kaj biti ponosni."

Besedilo in slika: Lea Mencinger

V galeriji Kosove graščine

ZMAGO POSEGA

Osemdeseta leta so prinesla določene novosti tudi v kiparstvo: predvsem gre za materialni značaj kiparskega jezika, se pravi za tisto idealno sintezo materiala kot izraznega medija in materialnosti kot (uresničene) duhovne forme. Pokazala se je potreba po drugačnem formuliranju notranjega prostora, skulptura je sedaj preknjena iz irealnega prostora v prostor, ki ga določa odnos »jaz in svet«. Kip se približa podobam realnih, znanih nam predmetov in s tem potrjuje izjemnost svojega statusa.

Zmago Posega je predstavnik najmlajše slovenske kiparske generacije in priznavanje materialnosti kiparske gnote, obvladovanje prostora v širšem in ožjem pomenu besede so osnovne konstante njegove plastične umetnosti.

Material, ki ga uporablja, je največkrat varjeno železo, svinec, les in njihova obdelava, ki je vidna, poudarjena («šivi» pri železu, nenavadno poliranje) in «žarenje» rjastih železnih površin, grobi spoji železa z voskovno maso... Za njegovo dela je značilno oblikovanje notranjega prostora (Kanali, Torzi) s poudarkom na praznini, votlosti v nasprotju z bogastvom površine, ki izgoreva v prostor. To prostorsko energijo kipar spreminja s postavitvijo in nagibi delov kipa in je tako sestavni del skulpture.

Pri tem je pomembno, da ostaja kipar v nenehnem dialogu med izzivom materialnosti in uresničevanjem (duhovne) forme, da se ne pusti zvesti in da se to idealno ravnovesje, ki ga Zmago Posega v svoji novodobni različici najboljšega modernističnega sporočila vzdržuje dandanes na idealno trdni in neposredno čisti stopnji.

POČITNIŠKE AKCIJE

Gorenjska - Od začetka osemdesetih let, ko se je akcija organiziranja prireditev med zimskimi počitnicami v večji meri razmahnila tudi na Gorenjskem, beležimo iz leta v leto večjo navzočnost kulture. Tako so železni repertoar tovrstnih akcij postale predvsem kino predstave, v vedno večji meri pa beležimo tudi tečaj risanja, plesa in podobnih prireditev.

V. B.

Zmago Posega, Kanal 1989, kovano varjeno železo

V razstavnem salonu Dolik

BENEŠKE MASKE IN KRAJINA

Jesenice - Še do konca tega tedna je v razstavnem salonu Dolik na ogled razstava fotografij Francija Kolmana, kandidata za mojstra fotografije.

Avtor je iz svojega bogatega in obsežnega ustvarjalnega opusa za prvo letošnjo razstavo v Doliku izbral fotografije na temo Beneške maske ter fotografije na temo Lepote in posebnosti naše domače krajine. Benetke so znane po svojih predpustnih in pustnih karnevalih in norčijah in prav to je zamikalo Kolmana, da se je s fotoaparatom podal na beneške ulice. Toda njegove pozornosti ni pritegoval karnevalski blišč, pač pa se je osredotočil na maske, ki predstavljajo bogato beneško zgodovino. Del tega je predstavil na jeseniški razstavi.

Drugi del razstave so fotografije z motivi iz nikoli izčrpanih lepot in posebnosti naše domače krajine: lepote in posebnosti, mimo katerih povprečni ljudje velikokrat hodimo, pa jih ne vidimo, ali jih celo gledamo, pa jih ne vidimo. Avtor se ponovno, kot že velikokrat doslej, dokazuje kot izreden in kritičen opazovalec življenja in sveta in mojstrski zapisovalec le-tega.

Franci Kolman sodi med izjemno ustvarjalne fotografe. Tokratna jeseniška razstava je njegova dvanajsta samostojna razstava, sodeloval pa je tudi na okoli dvestotih skupinskih razstavah doma in v tujini. Gre za izjemno ustvarjalnega fotoamaterja, ki je ob svoji poklicni fotografski domeni - železarstvo, šport - vneto z fotoaparatom posegal tudi na področje krajine in življenja v njej. Prejel je preko osemdeset nagrad in priznanj. Leta 1980 je prejel bronasto Kidričevo plaketo Foto kino zveze Slovenije, leta 1986 prvo nagrado na razstavi fotografij treh dežel v Celovcu in leta 1989 Čufarjevo plaketo občine Jesenice. Foto zveza Jugoslavije ga je za doseženo umetniško raven imenovala za kandidata mojstra fotografije.

FILMSKI SEMINAR

Kranj - Konec tega tedna bo v gradu Kieselstein potekal dvodnevni filmski seminar za pedagoge na osnovnih šolah. Organizatorji kranjska Zveza kulturnih organizacij, Zavod za šolstvo, enota Kranj, in Kino podjetje Kranj so seminar pripravili za gorenjske šolnike, zaradi velikega zanimanja pa je seminar prerastel v republiškega. Trije predavatelji - Tone Rački, Peter Jarh, Borko Rašček bodo govorili o zanimivih temah: metodika filmske vzgoje, ustvarjalnost pri animiranem filmu ter film šestdesetih let. Seminarja se bo udeležilo okoli 45 pedagogov z osnovnih šol.

L. M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja akad. slikarka Brigita Požegar. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava slikarskih upodobitev na cerkvenih banderih.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je do konca tega meseca na ogled razstava fotografij Francija Kolmana, kandidata mojstra fotografije.

V galeriji Kosove graščine razstavlja skulpture in risbe akad. slikar Zmago Posega.

RADOVLJICA - V galeriji Kamen razstavlja akad. slikar Brane Povaley.

V fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine je na ogled razstava fotografij na temo Naše mesto Jesenice članov fotokrožkov treh jeseniških osnovnih šol.

ŠKOFJA LOKA - Zbirke Loškega muzeja so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. Med tednom je možen obisk dopoldne po predhodni najavi na upravo muzeja.

DOMŽALE - V razstavnem prostoru knjižnice Domžale razstavlja slikar Hua Qing.

LUTKOVNI ČETRTEK

Kranj - Čeprav se bodo redni lutkovni četrtki v gradu Kieselstein spet začeli marca, pa bo vendarle za ljubitelje lutkovnih predstav ta četrtek, to je 1. februarja, ob 16. uri znova oživel lutkovni oder. Člani lutkovne skupine iz osnovne šole J. in S. Mlakar iz Šenčurja se bodo predstavili z zanimivo lutkovno igrico Tobija. Predstava je bila sicer napovedana že za lanski december, pa so jo zaradi boleznih v skupini morali prestaviti. Ta četrtek torej spet v grad Kieselstein! Predstava bo tokrat izjemoma v (ogrevani) grajski veži.

Ob novi razstavi

LEPOTE KRAJINE

V galeriji ZKO v knjižnici Ivana Tavčarja v Škofji Loki

Brane Praznik živi v Medvodah in je zaposlen v Donitu v Medvodah kot novinar ter urednik Donitovih razgledov. Toda ne samo to, kajti kot kulturni delavec ima več obveznosti: je predsednik Delavskega prosvetnega društva Svoboda, kjer se ukvarja tudi z režijo in igranjem, obenem pa je še predsednik ZKO Ljubljana-Šiška.

Več let se je v slikarstvu izpopolnjeval na večernih tečajih na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Kot slikar je s svojimi deli sodeloval na izstavitvah v Trzinu, v Sori, v Ljubljani in na izstavitvah Donita v Gozdu Martuljku. Doslej je imel tri samostojne razstave in sicer leta 1985 in 1987 v Donitu v Medvodah in leta 1989 v dvorani občinske skupščine Ljubljana-Šiška. Že na začetku smo omenili, da je razstavnim prostor galerije ZKO Škofja Loka v knjižnici Ivana Tavčarja vse bolj uspešna v predstavljanju manjših, komornih razstav s področja akvarela. Tudi tokrat na razstavi Branka Praznika je prirejena v smislu prikazovanja osebnih dosežkov slikanja na področju slikanja z akvarelom.

Vse doslej se je Brane Praznik omejil pri svojih akvarelih na krajinsko tematiko. In v teh krajinah, ki nam jih ponuja na pričujoči razstavi, nam je odkril le del svojih iskanj. Za razstavo smo izbrali nekako tri po slikarski in razpoloženski občutljivosti različne sestavine akvarelne slike. Najprej so tu akvareli, ki jih Brane Praznik pojmuje kot risbo, ki je zajeta s črno konturo čopiča in kjer se znotraj tega obrisa in zunaj njega dogaja nežna, v nek ton potopljena celovitost danega motiva. Ta tipičen risarsko akvarelni način izražanja potem zamenja drug način, kjer je najmočnejše izražanje z barvo. Barva prevzame vodilno vlogo, poteze s čopičem so močnejše, barvitost tistemu imperativu, ki ga določa krajina sama. Potem je tu še tretja komponenta, kjer se arabesko igrive črte risbe spajajo z nežnim koloritom, kjer včasih čopič poskoči v veselju zaradi sproščenosti, kjer ga risba več ne omejuje. Toda stroga risba je prisotna, je še prisotna in se bori za prevlado z barvnimi nanosi, ki so skoraj podivjali v borbi za prevlado. Vendar je zanimivo, da Brane Praznik zna strniti ta dva skoraj nasprotujoča elementa v igriv in lep pogled na motiv, na krajino, kar je sicer njegova osnovna preokupacija.

Andrej Pavlovec

Zapis s koncerta

SPANDAU BALLET

Pretekli teden je v Ljubljani v okviru svetovne turneje, na kateri predstavlja svojo novo veliko ploščo Heart Like A Sky, nastopila skupina Spandau Ballet.

Po zaslugi Tonija Sabola si je tudi slovensko občinstvo lahko znova neposredno ogledalo angleške baletnike na delu. Brata Kemp sta skupaj z ostalo trojico s pomočjo tolkal in spremljevalnih glasov ženskega dueta in ob izdatni pomoči ordske mašinerije uprizorila show, ki pač sodi h koncertu kalibra Spandau Ballet.

Če najprej omenimo dobre strani večera (prisostvovali smo ponedeljkovemu koncertu) bi jih lahko združili v sam ponujeni izbor glasbe. Če je ob začetku kazalo, da se (dobesedno) ledena dvorana ne bo ogrela, se je vzdušje tam nekje po "Crashed Into Love" približalo temperaturi primerni tovrstnim dogodkom. Dodatna podkrepitev s preizkušenimi recepti (True, Through The Barricades, Gold...) je seveda naredila svoje.

Pri temnih plateg skoraj dveurne rockovske zgodbe pa se velja spomniti predvsem dveh značilnosti - sila slabo miksanega zvoka pri začetnih skladbah in pa že staro izkušnjo iz tivolske dvorane (če ni povsem nabit), namreč odbijanja zvoka od zadnje stene dvorane. V celoti vseeno velja koncert spraviti v predalček, ki ga lahko poimenujemo po eni njihovih novitet - Big Feeling.

V. B.

ureja LEA MENCINGER

Kdaj bo v Sloveniji sprejet zakon o samostojnem osebnem delu?

Nadaljnje podiranje tabujev

Pred dobrim mesecem dni so delegati na republiške skupščinske klopi dobili predlog za izdajo zakona o samostojnem osebnem delu z osnutkom zakona, ki so ga pripravili v vrstah ZSMS. Po teza kot takšna v slovenskem prostoru ni ravno vsakdanja in je glede na obravnavano problematiko in njeno pomembnost na gospodarskem področju zanimiva iz več razlogov.

Boljši poznavalci naše zakonodaje bodo verjetno zamahnili z roko, češ podrobnejše govorenje o osnutku nekega zakona je pri nas praviloma nepotrebno izgubljanje časa, za ilustracijo bi nekateri vzeli tudi večkrat uporabljenega Sifiza. Pa vendar po našem mnenju zasluži projekt, ki so ga je pred novim letom spravili na republiške skupščinske klopi delegati ZSMS, pozornost, vredno malo širšega zapisa.

Nedvoumno je, da se s sproščanjem podjetniške iniciative, ustvarjalnih znanj posameznikov in željo po resnični konkurenčnosti med drugim stopa tudi na področje tako imenovanega samostojnega osebnega dela. Kljub ustavno zakonskim možnostim to področje zakonsko ni bilo v celoti urejeno. "Obrtne" dejavnosti je obravnaval obrtni zakon, poklicne dejavnosti pa niso bile obravnavane z vidika enotnega urejanja. S samostojnim zakonom o kulturnih delavcih se je urejala le umetniška dejavnost. Odborniška, projektantska (z omejitvami) in (nekatera dela) socialno varstvene dejavnosti so se urejala v okviru področnih zakonov. Samostojno osebno delo v vseh ostalih možnih dejavnostih pa še ni pravno urejeno, menijo med drugim predlagatelji osnutka zakona o samostojnem osebnem delu.

Kot lahko razberemo iz uvodnih pojasnil predlagatelja, zakonodaja še ne sledi novim ustavnim opredelitvam. Tisto, s čimer trenutno razpolagamo, je zastarelo. Zanimiv je podatek, da je skupščina že 1985 sprejela sklep, da je potrebno proučiti potrebo po pripravi celovitega zakona, ki naj bi urejala vsa področja, ki jih je mogoče opravljati s samostojnim osebnim delom. V tem duhu so naprimer stališča ZSMS iz 1986, stališča CK ZKS in predsedstva SRS iz 1987, vendar vse te pobude niso bile nikoli tudi zakonsko uresničene.

Vse to je tudi vodilo skupino delegatov, da je izkoristila svoje predlagateljske pravice in predlagala uvrstitev predloga za izdajo zakona o samostojnem osebnem delu z osnutkom zakona na dnevni red decembrske seje republiške skupščine.

Praktično bi potrditev takšnega sistemskega zakona pomenila naprimer lahko tudi zakonske možnosti odpiranja zasebnih šol, ordinacij, vrtcev... dejavnosti, ki zaenkrat z redkimi izjemami sodijo pod neposredni nadzor družbe, saj imamo položaj, ko znotraj področnih zakonov ali privatna iniciativa sploh ni omenjena ali pa se celo prepoveduje.

In kaj pravi o predlaganem zakonu eden od njegovih snovalcev (najtežje delo je sicer opravil Miha Jazbinšek) Janez Kopač: "Vedeti morate, da je na našo željo, da bi bil zakon sprejet po hitrem postopku, prišel veto republiškega izvršnega sveta. Po svoje logično, saj jemlje celo vrsto dosedanjih kompetenc posameznim ministrstvom, tudi komiteju za kulturo, ki se je še posebej upiral. Vendarle je bil sprejet predlog, da se sprejme predlog za izdajo zakona (kar je zaenkrat najpomembnejše), osnutek pa naj bi se sprejemal na februarjski seji. Na isti seji je bil sprejet tudi sklep, da mora izvršni svet popraviti vse tiste zakone, ki eksplicitno prepovedujejo samostojno osebno delo. Takšnih zakonov je menda okrog trideset, kot pa mi je znano, jih je izvršni svet v rednem roku prijavil samo osem, kje so še vsi ostali? Lahko bi rekli, da smo na tem primeru izpeljali v Sloveniji antibirokratsko revolucijo, samo da je potekala skozi skupščinske klopi. Zanimivo je tudi, da smo vse skupaj še nekako spravili skozi politiko, ustavilo pa se je pri administrativnem aparatu, ki očitno močno zaostaja za časom."

Zaključimo in hkrati zaokrožimo pričujočo problematiko s kratkimi komentarji posameznih vodilnih delavcev na Gorenjskem, ki se sicer ukvarjajo s področji, kjer bi lahko v prihodnosti ob sprejemu zakona o samostojnem osebnem delu pričakovali največ konkurence.

Rado Pavlin, direktor Centra za socialno delo Kranj: "Povedati velja, da smo v nekem smislu zasebno otroško varstvo že imeli, če pa bi ocenjeval splošno, takšna pobuda, pripravljena in izvedena profesionalno, lahko prinese širši družbi koristi."

Cene Praprotnik, ravnatelj OŠ F. S. Finžgar, Lesce: "Iniciativo pozdravljam. Sam vidim možnosti predvsem v različnih tečajih, lažje bo šlo tudi v glasbenih šolah, o zdravstvu pa se tako ali tako o zasebni praksi govori že dlje časa."

Nataša Omerza, pedagog VVZ Tržič: "Mislim, da je vse skupaj še zelo daleč od možnosti praktične realizacije, čeprav takšno naravnost seveda velja pozdraviti."

Andrej Pikon, strokovni delavec, SO Jesenice: "Dvomim, da bo kaj takšnega kmalu tudi na področju osnovnih šol, prej vidim možnosti pri vrtcih."

Anton Dežman, ravnatelj OŠ Polde Stražišar: "Če konkurenca res pripelje tudi do večje kvalitete dela sem za, sama pobuda pa v javnosti še ni bila dovolj pojasnjena."

V. Bešter

Marica Praprotnik, predsednica SZS Tržič pred volitvami:

Zaupanje v človeka bo pomembnejše od programa

Tržič, januarja - Leto 1992, ko naj bi Jugoslavija vstopila v Evropo, pomeni tudi 500 let trških pravic Tržiča. Program socialistične zveze Tržiča je bogat, med drugim naj bi Tržič odprli tudi podjetništvu v vseh dejavnostih, kjer so dane zanje naravne možnosti, predvsem v turizmu. O dosedanjih dosežkih socialistične zveze v Tržiču smo se pogovarjali s predsednico Občinske konference SZS Marico Praprotnik.

"Katero so bile največje akcije vaše organizacije v zadnjih letih?"

"Ogromno moči smo porabili pri volitvah v delegatske skupščine, zato smo kar veseli, da v prihodnje naša organizacija le-teh nima več na skrbi. Naj jih skusijo še drugi. Toda ljudje so vajeni te naše vloge in še vedno nas sprašujejo o obveščanju, o volitvah in podobnem."

Druge naša večja naloga sta bila delovanje delegatskega sistema in krajevna samouprava. Mi smo bili z delegati vsa ta leta v tesnih stikih, spodbujali smo jih za dobro delo v delegacijah, skupščinah in silih. Najbolje so delale delegacije za zbor krajevnih skupnosti, medtem ko so bile skupščine samoupravnih skupnosti le bolj na

papirju, saj je en delegat v 4-letnem mandatu teoretično le enkrat prišel na vrsto za sejo skupščine SIS. Ni poznal vsebine, ni mogel dobro sodelovati.

Ogromno naporov smo vložili za postavitev pretvornika v Podlublju, čeprav niti novinarji niti odgovorni v občini ob zaključku niso tega niti z besedo omenjali. SZDL je vedno stala za problemi krajanov, a vedno ostajala anonimna. Je že tako, da uspeh požanje tisti, ki ima denar. SZDL pač ni mogla nikoli biti pokrovitelj, ni mogla konkretno vložiti v neki kraj, ne dati minimalnega povračila predsedniku krajevne organizacije SZDL, medtem ko ga predsedniki KS imajo prav na pobudo SZDL. Dobro poznamo problematiko sleherne tržiške vasi. Nekoč suhoparne kandidacijske konference so bile zdaj v bistvu vedno zbori krajanov, kjer so se obravnavala najaktualnejša vprašanja kraja. Naše stališče je bilo, da se prav oddaljenim, manj razvitim krajem, da večji poudarek. Mislim, da smo v tem uspeli. Seveda pa je to rezultat skupnega dela vseh organizacij, društev in zagretilih posameznikov v kraju."

"Kako si predstavljate SZS kot stranko?"

"Po moji presoji bo prav zaradi naše stalne navzočnosti v KS še vedno združevala pre-

cejšnje število članov. Aktivisti SZS te dni že obiskujejo ljudi v posameznih KS s pristopnimi izjavami. Odmev je ugoden. Član SZS je lahko ob enem član katerekoli druge stranke. Osebo pa mislim, da bo pripadnost naši ali kateri drugi stranki bolj čista šele čez štiri leta. Sistem dela SZS bi se v osnovi ne smel menjati: ostati mora tesen stik z ljudmi. In če bo to, se za člane in zaupanje ni bati."

"Tržič ima že Slovensko demokratsko zvezo, socialne demokrate, kmečko zvezo, stranko obrtnikov in zelene. Kako gledate na vse te novosti?"

"Prepričana sem, da bomo morali kljub večstrankarskemu sistemu držati raven v medsebojnih kontaktih, spoštovati mnenje posameznih strank in po volitvah po posameznih vprašanjih sklepati koalicije. V SZS si bomo prizadevali, da pride do veljave tudi vsaka manjša skupina neorganiziranih ljudi, katere predlogi bodo sprejemljivi."

"Kako pa Tržičani sprejemajo stranke?"

D. Dolenc

Vse več strankarskih podružnic na Gorenjskem

Zeleni tudi v Kranju

Kranj, 25. januarja - V četrtek je bil v skoraj polni Modri dvorani gradu Kiesselstein ustanovitveni zbor Zelenih Slovenije, ki se ga je udeležil tudi predsednik Zelenih Slovenije dr. Dušan Plut. Spregovorili so predvsem o ciljih, težavah in tudi uspehih stranke, ogledali pa so si tudi diapozitive z ekološko vsebino.

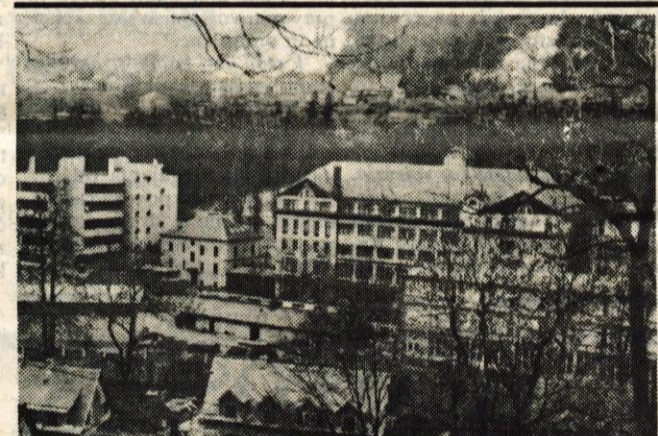
Predsednica iniciativnega odbora Zelenih Kranja, Vlasta Sagadin, je v uvodnem govoru dejala, da so bile v preteklosti storjene hude ekološke napake, ki so na področju Kranja ogrozile zrak, vodo, kmetijska zemljišča in celo podtalnico na Sorškem polju, zato je ustanovitev Zelenih velikega pomena, saj lahko s spremembami v političnem sistemu pričakujemo tudi spremembe v sistemu.

Dr. Dušan Plut je poudaril, da je v obstoječih družbenih razmerah potrebno ekologiji dati politično dimenzijo, ker so vse dosedanje ekološke pobude iz različnih okolij ostale pred skupščinskimi vrati. V ospredju delovanja Zelenih so predvsem konkretne ekološke naloge, vse ostale dejavnosti pa bodo podrejene tem nalogam. Cilj Zelenih je tudi konfederativna ureditev Jugoslavije, če pa to ni sprejemljivo, je treba najti pota lastnega razvoja. Stranka Zelenih naj ne bi bila stranka proti, ampak stranka za umirjenega človeka z dostojnim standardom, za odgovornega prebivalca, ki zre v prihodnost.

V živahni razpravi je bilo med drugim slišati, da pri delovanju Zelenih ne gre za politično kariero, pač pa so enostavno prisiljeni, da mislijo politično in to je posebnost, ki jih loči od ostalih strank. V DEMOS so Zeleni vstopili po dolgotrajnem in tehtnem premisleku, vendar to ne pomeni podrejanja specifičnosti programov. Problem je tudi financiranje, saj je za družbenopolitične organizacije iz občinskega proračuna namenjeno okoli 130.000 dinarjev, ki se morajo deliti med ZK, ZSMS in SZ, za ostale stranke pa financiranje iz teh sredstev ni obvezno, vendar bo Demos zahteval, da se denar razdeli med vse stranke. Razprava je potekala tudi o pobudi neodvisnega ekološkega inštituta, ki je sicer lepa zamisel, vendar zaradi kriznega obdobja na žalost neuresničljiva. Zato se je večina udeležencev zavzela, da bi v obstoječe tovrstne ustanove nastavili interdisciplinarna jedra ekološko osveščenih ljudi, ker nad našimi ekološkimi problemi leži mistika politike.

Na ustanovnem zboru so podprli peticijo ZSMS za ponovno imenovanje republiške volilne komisije in izvolili nekaj članov izvršilnega odbora, ki ga bodo dokončno oblikovali na naslednjem sestanku, na katerega vabijo vse, ki se zanimajo za ekologijo in oblikovanje programa Zelenih Kranja. Sestanek bo v četrtek, 1. februarja, ob 18. uri v Projektivnem podjetju Kranj, v nebotičniku.

Matjaž Gregorič

Tržič, mesto z dolgoletno čevljarstvo in tekstilno tradicijo se živahno podaja v predvolilni boj.

Deset let od usmerjenega izobraževanja

Spet gimnazije in triletna poklicne šole

Kranj, 29. januarja - Zadnja leta, ko šivi sistema usmerjenega izobraževanja vse glasneje pokajo, s posebnim zanimanjem pričakujemo vsakokratne razpise za vpis v prvi letnik srednjih šol. Za letošnji razpis, ki bo po tradiciji objavljen konec februarja, predsednik strokovnega sveta SRS za vzgojo in izobraževanje Franc Lazarini objavlja "zgodovinsko spremembo". Starejši jo še dobro pomnimo, sedanji osmošolci pa jo bodo najbrž tudi sprejeli odprtih rok, ko se bodo (spet) lahko vpisali v gimnazijo in v triletno poklicno šolo.

Enotna splošnoizobraževalna šola, ki ji bomo končno spet smeli reči gimnazija, bo nadomestila sedanje splošno naravnane, a zelo podobne programe: naravoslovno-matematičnega, družboslovno-jezikovnega, pedagoškega, računalniškega. Predmetnik bo imel skupne vsebine na nižji ravni, v višjih letnikih pa se bodo gimnazije razlikovale po izbirnih predmetih. Gre torej za podobno gimnazijo, kot smo jo poznali pred desetletjem; čeprav je bila takrat to enotna splošna srednja šola, je vendarle kranjska razlikovala od škofjeloške, ta spet od šentviške. Ena je bila močnejša v družboslovju, druga v naravoslovju, za te predmete je imela tudi posebno izbrane profesorje.

Naslednja pomembna, spet oživljena, novost pa je ločitev poklicno naravnanih triletnih smeri od tehniških štiri letnih smeri, kar omogoča spremenjeni zakon o usmerjenem izobraževanju z določilom o vpisu v smer. Vsebine triletnih smeri bodo spet bolj naravnane na potrebe dela in približane učencem, ki se v takšne smeri vpisujejo. V štiri letnih smereh pa bo zato mogoče pouk intenzivirati in učence bolje pripraviti na visokošolski študij.

Strokovni svet SRS za vzgojo in izobraževanje je prižgal zeleno luč za gimnazijo in triletno poklicne šole 26. januarja.

H. Jelovčan

Podjetja zapirajo vrata pripravnikom, celo lastnim štipendistom

Mlad, delal bi rad

Kranj, 29. januarja - Srednješolec ali študent si svoj standard lahko popravi na dva načina; s štipendijo, kakršnakoli že je, in - če je priden - z delom prek mladinskega servisa. S pridobitvijo diplome izgubi obe pravici. To sicer ne bi bilo nič slabega, strašnega, če bi mlad človek, ki se hoče usposobiti za delo (pripravnništvo je v bistvu zadnja stopnja izobraževanja za delo, zaključek šolanja) in ki je voljan delati, dobil delo in s tem možnost, da se sam preživi. Žal to pravilo ne drži več. Podjetja zapirajo vrata pripravnikom, celo lastnim štipendistom. To pomeni, da "diplomirane", ki še ni opravil pripravništva, tudi nima pravice do nikakršne socialne podpore za brezposelne. Denarno nadomestilo in socialno zavarovanje se mu - odvisno od stopnje izobrazbe oziroma trajanja pripravniške dobe - prizna samo, če je ostal na cesti po končanem pripravništvu. Najkasneje po dveh letih pa tudi socialno najbolj ogroženim Zavod za zaposlovanje ugasne posebno denarno pomoč.

Konec tega leta bo po najbolj optimistični napovedi Zavoda za zaposlovanje v Kranju na Gorenjskem okrog pet tisoč iskalcev zaposlitve; v primerjavi s številom zaposlenih bo že šest odstotkov brezposelnih. Morebitni stečajni podjetji v to oceno niso všteti. Koliko bo med pet tisočimi mladimi, ki bodo na pragu poletja prišli iz šol?

»Na Gorenjskem pričakujemo v prvo zaposlitev več kot 2500 zaključujočih. Tolikšna je povprečna enoletna šolska generacija. Podatka, koliko od teh bo lahko dobilo pripravniška mesta, še nimamo, ker organizacije in podjetja pa tudi zasebniki, ki bi morali svoje letne potrebe sporočiti naši službi do 15. januarja, tega še niso storili. Dobili smo le slabo tretjino napovedi, iz česar pa še ne moremo delati zaključkov,« pravi Slavko Kalan, direktor Zavoda za zaposlovanje v Kranju.

Med iskalci največ mladih do 26 let

V Zavodu za zaposlovanje Kranj (po ukinitvi sisov se je staro ime spet vrnilo) vedo povedati, da do vključno 1986. leta pa tudi še letu kasneje na Gorenjskem ni bilo kakšnih posebnih težav pri vključevanju mladih v pripravništvo oziroma delo. Z manjšimi časovnimi zamiki so vsi dobili možnost opravljanja pripravništva. »Položaj se je začel zaostro- vati 1988. leta, lani pa se je še bolj zaostрил,« pravi Slavko Kalan. »Organizacije niso spošto- vane samoupravnega sporazuma o usklajevanju letnih načrtov za

poslovanja za obdobje 1986-90; na Gorenjskem smo se dogovorili in tudi podpisali sporazum, da bomo imeli med tremi novimi zaposlitvami dve pripravniški, ne glede na to ali gre za nadomestno ali dodatno zaposlitev. Nespoštovanju tega sporazuma so sicer botrovala objektivna dejstva, vendar pa se med iskalci zaposlitve najbolj množijo prav tisti mladi, stari do 26 let, ki iščejo prvo zaposlitev.«

Medtem ko je diplomantka T. A. okrcala Zavod za zaposlovanje, češ da mladim premalo pomaga pri iskanju pripravništva, pa je bila Snežna Sodina iz Kranja bolj optimistično razpoložena. »Sem diplomirana biologinja, januarja sem položila tudi magisterij. Zdaj bom začela iskati pripravniško mesto. Na pomoč Zavoda se ne zanašam. Zaenkrat me še ne skrbi, da pripravništva ne bi dobila. Če pa bo tako naneslo, bom raje naprej študirala kot čakala doma križem rok.«

Najslabše vnovčljiva je tehniška izobrazba

Posnetek stanja ob koncu decembra lani kaže, da na Gorenjskem še vedno ni začelo opravljati pripravništva 109 iskalcev prve zaposlitve, od teh je 30 fantov in 79 deklet. Kvalifikacijska struktura je naslednja: 26 jih je s četrto stopnjo izobrazbe, 68 s peto (tehniško), deset s šesto in pet s sedmo stopnjo. Največ jih čaka na pripravništvo v jeseniški občini, 42, v kranjski 39, radovljiski 23, v trziški štirje in škofjeloški eden.

»Zaposlovanje mladih ljudi je ena naših prvenstvenih skrbi,« pravi Slavko Kalan, »vendar, žal, v praksi to ni odvisno samo od nas. Organizacija, podjetje sprejme odločitev, ali bo zaposlilo pripravnika ali ne. Kljub temu se je Zavod za zaposlovanje potrudil in lani omogočil

pripravništvo 81 mladim na Gorenjskem tako, da je organizacijam, ki so bile pripravljene sprejeti pripravnike, kril stroške.«

Pripravništvo za določen čas

Žal v zadnjem času tudi takšni ukrepi ne zadoščajo več. Razmere v gospodarstvu se (tudi po zadnjih vladinih ukrepih,

ko zamrznjena masa plač avtomatično zavira vsakršno novo zaposlovanje) tako zaostrejuje, da se celo že usposobljeni pripravniki vračajo na spisek brezposelnih v Zavod za zaposlovanje. Takih pripravnikov je bilo konec leta 29, vseh brezposelnih na Gorenjskem pa 2232.

Marija Poljanšek iz Kranja: »Hčerka je decembra diplomirala na višji stopnji, komercialna smer. Štipendije ni imela, tudi pripravništva še nikjer ni dobila, čeprav je poslala prošnje na vse konce in kraje. Rada bi se čimprej zaposlila, tudi zato, ker je moja pokojnina, od katere obe živiva, majhna, kakršnokoli honorarno delo, ki ga hčerka sprejme za premostitev, pa seveda ni trajna rešitev. Mislim, da bi moralo biti pripravništvo, ki je pogoj za začetek strokovnega dela, drugače urejeno, ne pa, da morajo mladi pisati prošnje na "sto" naslovov.«

»Dolgo časa smo mislili in upali, da imajo vsaj kadrovske štipendisti zagotovljeno pripravništvo, a tudi ti že prihajajo k nam,« pravi Slavko Kalan. »Tare pa nas še en problem.

Kljub zakonskim določilom, da sme biti pripravniška zaposlitev le izjemoma sklenjena za določen čas, postaja ta izjema zlasti v Trzinu in Radovljici že skoraj pravilo.«

Karavanški predor edina svetla točka

Čeprav letošnje zaposlitvene napovedi gorenjskih podjetij in organizacij še niso znane, lahko z dokajšnjo gotovostjo sklepamo, da se mladim ne obeta dobro. V večini podjetij imajo že zaposlenih delavcev preveč, medtem ko kapitala za ustanavljanje novih firm ni. Republiški komitej za delo bo kandidiral za "Markovičevih" 150 milijonov "socialnih" dolarjev, a vprašanje, koliko jih bo v razmeroma še "bogato" Slovenijo in na Gorenjsko res prišlo. Pa tudi sicer bo to le gašenje.

Edina svetla točka za Gorenjce brez dela se kaže v Karavanškem predoru, kjer Zavod za zaposlovanje zbira predprijave za 420 delovnih mest. Naval je ogromen, vendar je tudi to zelo malo potreb po pripravnikih.

Če je pripravništvo zadnji obvezni "izpit" delovne usposobljenosti mladega človeka, potem bi vsekakor moralo biti tudi zakonsko drugače, enotno urejeno, ne pa prepuščeno predvsem finančnim (ne)zmož-

nostim podjetij. Slavko Kalan po pravici pravi, da je skrb za zaposlitev mladih ena od prvenstvenih nalog Zavoda za zaposlovanje.

H. Jelovčan

Nova akcija Rdečega križa

»Banka« ortopedskih pripomočkov

Kranj, januarja - Ortopedski pripomočki so neznansko dragi. Človek, ki jih potrebuje, tega morda ne čuti, kajti za pripomoček odrine le minimalno participacijo, nekateri še te ne, medtem ko pripomoček plača »socialno zavarovanje«, se pravi, donekdavn zdravstvena skupnost. Ko ortopedskih pripomočkov ne potrebuje več, jih ljudje ne vračajo, pač pa se jim pozabljeni prasio kje na podstrehi. Pri občinski organizaciji Rdečega križa v Kranju so se odločili zbrati prav te rabljene in pozabljene pripomočke.

»Na ta način bi radi ustvarili nekakšno banko ortopedskih pripomočkov,« nam namen akcije razlaga Nevenka Marinič s kranjskega Rdečega križa. »Kdorkoli bi na hitro potreboval denimo opornice, invalidski voziček, trapez za dvigovanje na postelji, razne posode za nepokretne, bi jih lahko dobil pri nas. Ko jih ne bi več potreboval, bi jih vrnil in spet bi bili na voljo drugim. Z izposojajo teh rekvizitov imamo pri Rdečem križu že izkušnje. Posojali pa smo v glavnem tisto, kar smo nakupili za tečaj nege in pomoči bolnikom. Zamisel o izposoji ortopedskih pripomočkov torej ni nova, pa tudi naša ne, saj nekaj podobnega že počno v Ljubljani, pa tudi patronažna služba v kranjskem zdravstvenem domu ima tovrstne izkušnje - v glavnem z invalidskimi vozički.«

Z banko ortopedskih pripomočkov bi si bolniki, invalidi, nepokretni tako rekoč solidarno pomagali med seboj, pri tem pa sebi in institucijam, ki drago plačujejo za tovrstne predmete, prihranili tudi denar. Tisti, ki bodo teh pripomočkov potrebni, bodo to sporočili Rdečemu križu, in nemudoma bodo lahko prišli do njih, če bo le v »banki« kakšen primerek. Mnogi niti ne vedo, da obstaja veliko različnih predmetov, ki služijo kot ortopedski pripomočki. Tako so ondan za neko nepokretno žensko posodili nočno posodo, ki jo je mogoče za več ur vstaviti v posteljo. Bolnik z njo ni povsem odvisen od pomoči svojcev, slednji pa imajo ob njem tudi nekaj več časa zase. Obstajajo tudi posode, s katerimi se nepokretni lažje prehranjuje, in podobni drobni, a sila koristni predmeti. Kdor jih ima, pa jih ne potrebuje, naj jih le odstopi Rdečemu križu. Bolniki, invalidi, ljudje, priklenjeni na posteljo, mu bodo hvaležni.

D. Z. Žlebir

Mladinski svet Slovenije

Lažje sodelovanje z Evropo

Ljubljana, 25. januarja - Člani pripravljalne skupine za ustanovitev Mladinskega sveta Slovenije so na tiskovni konferenci predstavili pripravljajoči se projekt.

"Zavzemamo se za zvezo zvez, sodelovali bomo na formalni enakopravnosti vseh sodelujočih," je uvodoma ocenil glavne izhodiščne točke Mladinskega sveta Slovenije Janez Škulj. Po njegovih besedah gre za novost znotraj jugoslovanskih meja, sicer pa je takšna organiziranost dobobra znana širimo Evropa. Mladinski svet Slovenije, ki bo formalno predvidoma ustanovljen konec marca bo deloval po Škuljevih besedah deloval prvenstveno kot posvetovalna družbena institucija in ne bo sestavni del državne aparata. Šlo bo za silo pritiska, ki bo o svojih akcijah sprotno obveščala javnost ter temeljila izključno na kolektivnem članstvu. Financiranje bo ob članarini temeljilo v vezavi na proračun, za vsak projekt pa bi se denar združeval namensko torej posebej.

V optimističnem duhu so se v razpravo vključili tudi ostali predstavniki pripravljalne skupine - Andrej Žorž (SDMS): "Pobudo podpiramo že od vsega začetka," Zoran Kuret (OZN): "Preko tega sveta bo lažje sodelovati z Evropo," Andrej Blatnik (Aleph): "Dragocena nam je zasnova sveta, ki ne prinaša idejnih opredelitev," in Igor Drakulič (ZTS): "v svetu vidimo možnost razvoja."

Zapišimo še, da je pobuda o Mladinskem svetu Slovenije sprva v veliki meri nastajala znotraj ZSMS, in da je bilo k sodelovanju povabljenih 32 organizacij.

V. B.

Bo Trzič pomagal nadarjenemu Mirku?

Med Avseniki in klasiko

Trzič, januarja - Trenutno ima Šlibarjev Mirko z Deteljice počitnice kot vsi drugi gorenjski srednješolci in morda je te dni, ko se mirno lahko predaja knjigam, kriminalkam in podobnim, v kakršnih pač tičijo mulci pri šestnajstih, celo pozabil na svojo in njegovih staršev največjo skrb: harmoniko. Izredno je nadarjen za glasbo, tako zelo, da so ga v trziški glasbeni šoli nagovarjali, da bi se posvetil le glasbi, igranju na harmoniki, a kaj ko so želje eno, resničnost pa drugo. Najprej je treba misliti na kruh in Mirko se je vpisal na iskrsko srednjo šolo, smer elektrotehnik - elektronik. Zdaj je že v drugem letniku, dobro mu gre. A kot Damoklejev meč visi nad njim golo dejstvo: če Mirko ne bo dobil prave harmonike za zahtevnejši uk na srednji šoli, bo moral šolo pustiti, Trzič pa bo ob še enega obetajočega glasbenika...

Saj Mirko ima harmoniko. Ko se je začel učiti ta inštrument, sta mu jo starša Slavica in Marjan kupila. "Weltmeisterco", najprej 60-basno, kmalu nato so jo zamenjali za 120-basno. Kvalitetna, dobra harmonika, toda za pouk na srednji glasbeni šoli ni primerna. Potreboval bi 120-basno z melodičnimi basi. V šoli v Ljubljani ima na voljo tako harmoniko, italijansko, Pignini, a kaj, ko bi jo veliko bolj potreboval za vajo doma. Le letos se bo še z njim tako trudil njegov profesor Sebastian E., da mu dovoljuje doma igrati na navadno klavirsko harmoniko, potem pa ne bo več mogel slediti učnemu načrtu. Naj vse propade? Nujna je prava harmonika tudi za domači uk. A kje stakniti najmanj devet tisoč nemških mark zanjo? Starša, oba delavca v trziški predilnici, ne zmoreta takšnega stroška. Na Glasbeni šoli Trzič se silno

trudijo, da bi kako spravili denar skupaj, a ga ni kje vzeti. Morda bi pa le pomagal ves Trzič, razmišljajo. Če bi vsaka boljše stoječa trziška delovna organizacija nekaj primaknila... Saj je Trzič vedno našel posluh za kulturo, od nekdanj je živel z glasbo, tole pa je za mesto izrednega pomena. Če bi kupili to harmoniko, bi z njo Mirko

lahko doštudiral svojo srednjo glasbeno šolo in kasneje še akademijo, harmonika pa bi ostala šola za vadbo naslednjih generacij. Ostala bi Trziču in njegovim glasbeno nadarjenim otrokom, ki jih ni malo. Pridobitev, ki bi se obrestovala.

"Rojen glasbenik", "Škoda otroka", "To bi bil kader za tr-

ziško glasbeno šolo za naprej," govorijo poznavalci o Mirku, ki je skoraj enako kot za Avsenike, vnet tudi za klasiko. Na Pignini harmoniki z melodičnimi basi se klasika neverjetno lepo glasi. Toda tako mlad že spoznava, da se pri denarju vse začne in neha. Glasbeni šoli in Mirku bi morali pomagati. S skupnimi močmi se je v Trzinu že marsikaj naredilo, pa bi se tudi to, so prepričani na glasbeni šoli. Fant je pripravljen trdo delati. Že zdaj mu ni lahko. Po trikrat na teden je treba zjutraj najprej v Ljubljano na glasbeno šolo, popoldne v redno šolo, ob večerih so navadno vaje za folklorno skupino Karavanke, kjer Mirko igra harmoniko, potem pa je treba vadi ti še doma. Prostega časa praktično nima. A fant se kljub mladosti zna odpovedovati. Morda se mi prav zaradi bremen, ki si jih je naložil in so se zraven še sama zrušila nanj, zdi kar malo preresen za njegova leta. Resnično bi zaslužil, da bi se njegov problem rešil. Kajne, Trzičani, da tako brezupno vendarle ni?! Krambergerjev v Trzinu sicer nimate, vem pa, da so še vedno ljudje, ki gorijo za kulturo, in tudi direktorji, ki jim tudi tokrat ne bo vseeno...

D. Dolenc

Tončka Vodnik je ena redkih tovarišic, ki se s toliko ljubezni posveča otrokom. S svojo pionirsko pohodno enoto, ki jo vsako leto vodi od spomenika do spomenika in po skritih kurirskih poteh, vsakič pozdravi tudi zbor borcev Kokrškega odreda. Naš posnetek je z njihovega zadnjega januarskega srečanja v kranjskem domu JLA. D.D. - Foto: G. Šinik

Lojze Gorjanc, direktor nordijskih smučarskih reprezentanc:

Bolje v drugem delu

Ljubljana, 26. januarja - "Uvrstitve Primoža Ulage, Mirana Tepeša in Francija Petka so zadosten razlog, da lahko doseganje potek smučarske skakalne sezone ocenim za dobro. Žal so odpovedali trije (Zupan in brata Debelak), od katerih smo letos precej pričakovali. Razlogi so delno osebni in delno objektivni, upam pa, da jim bo šlo v drugem delu skakalne sezone boljše. Matjaž Zupan je z nekaj uspešnimi skoki to že napovedal," je na petkovski tiskovni konferenci, ki jo je pripravil planiški komite, dejal Lojze Gorjanc, direktor jugoslovanskih nordijskih smučarskih reprezentanc in predsednik strokovnega sveta za smučarske skoke.

Lojze Gorjanc je na tiskovni konferenci zavrnil časopisne očitke o nestrokovnosti trenerjev, strokovnega sveta in njegovega predsednika. "Tudi za Danila Pudgarja so 1982. leta nekateri rekli, da je nestrokoven, pa vendarle smo prav pod njegovim trenerskim vodstvom dosegli največje uspehe jugoslovanskega skakalnega športa. Tudi sedanjemu trenerskemu kadru ni mogoče očitati nestrokovnosti: Gros je diplomirani profesor telesne vzgoje, Čimžar je "avtor" srebrnih kolajn Janeza Štirna in mladinske reprezentance, Norčič in Koprivšek imata veliko izkušenj in sta predvsem dobra praktika," je dejal Lojze Gorjanc, ki tudi sam težko prenaša očitke o nestrokovnosti, ko pa rezultati kažejo, da je jugoslovanski skakalni šport od 1981. leta, ko je prevzel krmilo reprezentance, pa do zdaj veliko napredoval.

Jugoslovanske smučarske skakalce čakajo letos poleg tekme za svetovni pokal še tri posebno pomembne tekme: finale svetovnega pokala, ki bo 24. in 25. marca v Planici, svetovno prvenstvo v smučarskih poletih v Vikersundu od 23. do 25. februarja ter mladinsko svetovno prvenstvo, ki bi moralo že biti v Franciji, vendar je bilo zaradi pomanjkanja snega odpovedano in bo verjetno v Franciji ali kje v Skandinaviji po finalu svetovnega pokala v Planici.

Na svetovno prvenstvo v poletih bo odpotovalo pet skakalcev, trije (Tepeš, Petek in Ulaga) so si mesto v ekipi skorajda že zagotovili, za ostali dve mesti pa se bomo odločili po preglednih tekmah v Planici in na švicarski turneji. Ker lahko na prvenstvu sodelujemo z največ štirimi tekmovalci, bo o četrtem odločil trening na letalnici v Vikersundu," je dejal Lojze Gorjanc in poudaril, da je odpoved svetovnega mladinskega prvenstva vplivala tudi na načrt priprav mladinske ekipe. "Prej smo predvidevali, da bi ekipa trenirala skupaj do prvenstva, potem pa naj bi se tekmovalci udeleževali predvsem tekem za evropski pokal. Zdaj smo načrt spremenili, ekipa bo ostala skupaj - vse to s ciljem, da bi dosegla vrhunec prav v času prvenstva."

C. Zaplotnik

Ligaški izidi

Več jeseniških hokejistov zbolelo - Ekipa Jesenic bi morala v predzadnjem kolu predtekmovanja v I.A zvezni hokejski igri v Partizanom, vendar v Beogradu ni odpotovala, ker je več hokejistov zbolelo. Olimpija je doma premagala Crveno zvezdo 12:0, v zaostali tekmi 27. kola pa še Vojvodino z 11:2. Vojvodina pa je doma izgubila z Medveščakom Gortanom s 4:8. Kolo pred koncem prvega dela je ne glede na izid tekme Partizan: Jesenice znano, da sta polfinalna para končnice državnega prvenstva - Medveščak Gortan: Partizan in Jesenice: Olimpija. Zagrebčani in Jeseničani imajo to prednost, da bodo kot višje uvrščeni igrali doma prvo, tretjo in morebitno peto tekmo. Zmagovalca polfinalnih parov se bosta pomerila za naslov državnega prvaka, poraženca za tretje mesto. Crvena zvezda in Vojvodina pa bosta že zdaj odločila, kdo bo peti in kdo šesti. V I.B zvezni hokejski ligi je Bled doma premagal Maribor z 19:5 (8:1,6:1,5:3), Triglav zagrebško Mladost z 8:2 (2:1,3:1,3:0), Jesenice II pa so gostovali v Celju, kjer so izgubili z domačo Cinkarno s 3:2 (1:1,1:0,1:1). Na prvenstveni lestvici vodi druga jeseniška ekipa, ki je v trinajstih tekmah dvakrat izgubila, drugi je Bled s štirimi porazi iz štirinajstih tekem, Triglav pa četrti z devetimi zmagami in dvema porazoma. V naslednje kolu, ki bo na sporedu 3. februarja, bo Triglav gostoval pri Olimpiji II, Bled pri Medveščaku II, Jesenice II pa bodo doma gostile Ino.

Osmi poraz vaterpolistov Triglava - Vaterpolisti kranjskega Triglava so v osmem kolu I.A zvezne lige gostovali v Šibeniku in doživeli še osmi zaporedni poraz. Triglavani, ki so tokrat nastopili pod vodstvom novega trenerja, so sicer prikazali boljše igre kot na prejšnjih tekmah, vendar tudi to ni zadostovalo za prvo zmago, ki bi igralcem vlila vsaj kanec upanja, da so še možnosti za obstanek v ligi. Rezultat - Solaris: Triglav 13:10 (2:1,3:1,2:4,6:4). V devetem kolu, ki bo na sporedu 3. februarja, bodo kranjski vaterpolisti igrali v tivolskem bazenu z Bečjem.

Visoka zmaga košarkarjev Triglava - Košarkarji kranjskega Triglava so v 15. kolu prve slovenske lige gostovali v Slovenskih Konjicah, kjer so visoko, s 96:73 (41:40), premagali domači Comet. Za moštvo Triglava so največ košev dosegli Roman Horvat (25), Susić (19) in Jeras (15). V 16. kolu, ki bo 3. februarja, bo Triglav doma igral z Mavrico Ilirijo.

Zmaga kegljačev, poraz kegljačic - Kegljaci kranjskega Triglava so v 10. kolu prve slovenske lige v gosteh premagali Radensko s šestnajstimi kegli razlike in so z desetimi točkami na sredini lestvice, kegljačice Triglava pa so kljub porazu s Korotanom za 52 kegljev še vedno na prvem mestu.

Po prvem krogu Urbanc

Ljubljana, 28. januarja - Kegljaci in kegljačice so končali prvi krog republiškega prvenstva. Pri kegljaci in v dveh nastopih, na kegljišču Maksa Perca v Ljubljani in v Medvodah, prvi Boris Urbanc iz Gorič, sicer kegljač Gradisa, četrti pa klubski tekmeč Juvančič, ki je kegljaško pot začel na Podrečju. Med članicami je bila od gorenjskih kegljačic najboljša (sedma) Zajčeva iz kranjskega Triglava. Najboljših 24 se je uvrstilo v finale republiškega prvenstva, ki bo 31. marca in 1. aprila.

45. državno prvenstvo v smučarskih skokih v Planici

Franci Petek dvakrat zmagal

Planica, 28. januarja - Minuli konec tedna so v Planici pripravili 45. državno prvenstvo na srednji in veliki skakalnici. Organizator prvenstva SSK ID Triglav iz Kranja je ne glede na izjemno slabo vreme uspešno izvedel člansko prvenstvo. Ker je dež popolnoma zalil iztek na srednji skakalnici, so prireditelji spremenili spored tekmovanja in so v soboto pripravili s tekmo na večji 120-metrski skakalnici. Tekma je bila v dokaj lepem vremenu. Franci Petek je s 126 metrov dolgim skokom dal vedeti, da je v sijajni formi. Druga serija je potekala s skrajšanega nalleta, kar je bila zahteva klubskih trenerjev.

Ponovno je bil najdaljši Petek pred Rajkom Lotričem in Primožem Ulago, ki sta si na koncu razdelila drugo mesto. Četrti je bil Miran Tepeš.

Nedeljsko tekmovanje je potekalo v zelo slabem deževnem vremenu. Smučina je bila razmočena in je delala tekmovalcem obilo težav. Tudi na tej 90-metrski skakalnici se je najbolje znašel Franci Petek, ki je po prvi seriji vodil pred Ulago in

Tepešom. V drugi seriji se je izkazal zlasti Lotrič, ki je skočil za srebrom, Tepeš je z drugega mesta zdrsnil na tretje mesto, drugo uvrščeni iz prve serije, Ulaga pa je v drugo napravil manjšo napako in se je uvrstil na peto mesto. Ponovno je bil najboljši Franci Petek, član SSK Žirovnica, ki je po tekmuvanju povedal: "Zelo sem vesel dveh zmag. Premagati člansko vrsto s svetovnimi mojstri, kot sta Ulaga in Tepeš je res nekaj izrednega. Kot kaže sem res v izredni formi, povedati pa moram tudi to, da imam letos izjemno dobre smuči. Vedno sem bil najhitrejši na mizi. Smučina je bila sicer zelo slaba in razmočena, a je kar šlo. Zdaj so na vrsti priprave za mladinsko svetovno prvenstvo in upam, da mi bo uspelo do tedaj zadržati čim več tekmovalnega občutka. Konkurenca bo močna, uspeha si pa seveda želim."

IZIDI - sobotna tekma na veliki 120 metrski skakalnici:

1. Petek (Žirovnica, 126, 113 m), 2. Lotrič (Žirovnica, 118, 109 m), in Ulaga (El. Ilirija, 122, 108 m), 4. Tepeš (Dolomiti, 119, 101 m), 7. Štirn (ID Tri-

Najboljši na srednji skakalnici

Natančna analiza svetovnega veslaškega prvenstva na Bledu

Blejci se niso ujeli v past

Bled, 26. januarja - Organizacijski komite svetovnega veslaškega prvenstva je na seji v petek sprejel poročilo o dejavnosti komiteja in finančno poročilo, se zahvalil najbolj prizadevnim članom komiteja in drugim, ki so prispevali k odlični izvedbi prvenstva, ter predlagal, da bi radovljiska skupščina razpustila organizacijski in častni komite, ki sta ju vodila Vlado Klemenčič in Janez Zemljarič. Na seji so tudi dali pobudo, da bi Thomasu Kellerju, predsedniku Mednarodne veslaške zveze in velikemu prijatelju Bleda, ki je umrl osemnajst dni po končanem svetovnem prvenstvu, postavili v regatnem centru skromno spominsko obeležje.

Iz obsežnega, na 28 straneh napisanega poročila o dejavnosti organizacijskega komiteja, je razvidno, da so komite in njegove službe v glavnem odlično opravile svoje delo. To dokazujejo tudi izjave pomembnih športnih in javnih funkcionarjev ter komentarji v tujih časopisih. Rudersport je, denimo, zapisal: "Organizacija je bila preizkušena, gostoljubnost izpisana z zlatimi črkami. Bled je dejansko najlepša steza na svetu, posebej se zato, ker je na naravnem jezeru. Precejšnja je bila discipliniranost tekmovalcev, organizatorji pa so se tudi precej izkazali s svojo prizadevnostjo in zagnanostjo..." Zurich Zeitung: "Lepšega si res nismo mogli zamisliti, posebej se ob tako kakovostni organizaciji in enkratnih tekmovalnih dosežkih." Podobne pohvale je bilo mogoče

Predsednik organizacijskega komiteja Vlado Klemenčič je v petek tudi uradno odprl mostovž ob blejskem jezeru, za katerega je denar (117 tisoč dolarjev) zagotovil organizacijski komite. "Ko sem se večkrat sprehajal ob jezeru, sem spoznal, da se sprehajalna pot večkrat prekini in da se ni nič kaj prijetno prebijati med avtomobili. Takrat se mi je porodila zamisel o mostovžu, ki sta ga po načrtih arhitektov, pri tem pa so sodelovali tudi predstavniki krajevne skupnosti, naravovarstveniki, ribiči in drugi, postavila mojstra Pelko in Kranjc," je dejal Klemenčič in izrazil željo, da bi podoben mostovž zgradili še na drugih delih jezerske obale.

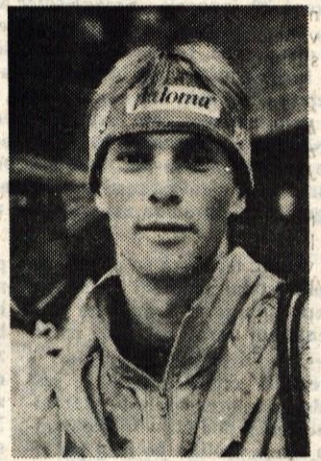
Kot je povedal Herman Savec, je organizacijski komite zbral 3.780.815 dolarjev, porabil pa 3.658.755 dolarjev, razlika 122 tisoč dolarjev pa je ostanek, ki bo blejskemu veslaškemu klubu dobra osnova za priprave na svetovno prvenstvo v Avstraliji. Od tujih sponzorjev so dobili več kot 1,3 milijona dolarjev, od domačih 375 tisoč, 250 tisoč od prodaje blagovne znamke, 121 tisoč od provizije tujih gostov, za 305 tisoč dolarjev je bilo obresti od denarja, ki so ga posojali, 315 dolarjev so zaslužili s prodajo tehnične opreme in 480 tisoč dolarjev s prodajo računalnikov... Skoraj dva milijona dolarjev so dali za naložbe: največ (750 tisoč dolarjev) za veslaški center s telovadnico in za telefonijo (272 tisoč), sicer pa tudi za športno opremo, za kombi in reševalno vozilo, za mostovž, teniška igrišča, trgovski lokal in začasne objekte. Za obnovo Festivalne dvorane so prispevali 445 tisoč dolarjev, pomagali pa so tudi pri obnovi Ljubljanske ceste in stavbe železniške postaje, pri nabavi vozila za čiščenje cest in medicinske opreme, za ureditev kraja in priprave športnikov...

prebrati tudi v ameriških, kanadskih, italijanskih in drugih časopisih.

Blejsko svetovno veslaško prvenstvo je bilo rekordno po tem, da so sodelovali veslači iz 38 držav sveta, skupno število tekmovalcev pa je bilo nekoliko manjše kot na prvenstvu, ki je bilo na Bledu 1979. leta, vendar precej večje kot na

Franci Petek, dvakratni zmagovalec 45. državnega prvenstva

Rajko Lotrič, dvakrat drugi

Primož Kopač, Alpina iz Žirov, obakrat osmi

Matjaž Zupan, v nedeljo šesti

glav, 103, 105 m), 8. P. Kopač (Alpina, 107, 92 m), 9. Zupan (ID Triglav, 105, 93 m);

- nedeljska tekma na srednji 90 metrski skakalnici:

1. Petek (Žirovnica, 93,5, 84 m), 2. Lotrič (Žirovnica, 88, 86

m), 3. Tepeš (Dolomiti, 90, 86 m), 6. Zupan (ID Triglav, 81, 83 m), 7. Štirn (ID Triglav, 80, 81 m), 8. P. Kopač (Alpina, 82, 82,5 m)

Gorazd Šinik

olimpijskih igrah v Seulu in na prvenstvu v Kopenhagenu 1987. leta. Jugoslovanski čolni, še predvsem blejski, so dosegli zadovoljive uvrstitve, kar velja zlasti za dvojce s krmarjem (Krašovec, Janša in Slivnik), ki je osvojil bronasto kolajno. Obisk na tekmovanjih je bil dober, polfinalne in finalne boje pa si je skupno ogledalo 25 tisoč ljudi. Televizijski prenosi so bili po mnenju organizacijskega komiteja zelo kakovostni, prvenstvo pa je prenašalo štirinajst televizijskih družb. Organizacija samega tekmovanja je potekala brez pripomb. Ureditev Župancičeve ceste je veliko prispevala k prometni ureditvi, do "infarkta" je prišlo le zadnji dan, ko so vozila potrebovala tudi poldrugo uro, da so se prebila iz Zake v središče Bleda. Po podatkih Kompassa je 1278 tekmovalcev, gostov in vseh drugih v času prvenstva "ustvarilo" 14.559 nočitev in skupni promet 985 tisoč švicarskih frankov ali povprečno 68 frankov dnevno na osebo. Podatki blejske Ljubljanske banke kažejo,

Janez Zemljarič, predsednik častnega odbora: "Za prireditelje, ki so že dvakrat organizirali svetovna in podobna velika prvenstva, je nevarno, da se ob tem, ko jim je tekmovanje zaupanje še tretjič, lotijo priprav premalo resno ali preveč rutinsko. Blejci se niste ujeli v to past..."

da so v času prvenstva odkupili 590 tisoč dolarjev, predani v enakem času pa le 488 tisoč. PTT Kranj je dobro opravil svojo nalogo, prav tako zdravstvena služba s potapljači-reševalci. Za prvenstvo je bila pripravljena tudi propagandna bršura o športih na Gorenjskem, vendar pa do konca leta ni bila natisnjena. Kulturni program, ki so ga posebej pripravili za čas prvenstva, je bil dokaj slabo obiskan, organizirana prodaja spominkov pa se je začela pozno, šele po 15. avgustu. Izložbe blejskih trgovin so bile lepo okrašene; kot je odločila posebna komisija, pa najlepše v Pletni in Modri (Emona). C. Zaplotnik

TEMA TEDNA

PETELINU GREBEN IN RACMANU KRIVČKE

Minilo je že kar nekaj časa, odkar je predsednik Zveze svobodno mislečih Jože Školc odprl mladinski kongres z besedami: Na naslednjih volitvah bomo ZMAGALI. Gostje, tedaj še predsedniki družbenopolitičnih organizacij, danes pa vodje zvez in strank, so se mu tako smejali, kot da bi bil izstrelil eno fino smešnico ali še bolje: eno novo mladinsko zafrkancijo.

In danes? Že čisto vsak strankarski petelinček, levi, desni ali sredinski, prepričano gruli v apatično, naveličano in gluho volilno lozo: ZMAGALI BOMO. Samo, da se okoli kakšnega samozvanega strankarskega poeta zbere pet do šest sorodnih grlic, že slišimo: ZMAGALI BOMO!

Pa se normalni človek vpraša: nad kom ali proti komu pa hočejo ZMAGATI? Saj jih je vseh skupaj, vladnih in opozicijskih, toliko, da bi jih Krpan v pest stisnil. In če ne bodo zmagali, vsi in vsak posebej, mar bo volilni PORAZ katastrofa? Sploh pa me močno zanima: kaj JE volilna ZMAGA in kaj JE volilni PORAZ?

Zdaj je že očitno, da so stranke med slovenskimi volilci sicer tolerirane, niso pa jim noben dar božji. Že zdavnaj so tisti sociologi, ki danes niso in nočejo biti več nobene medijske zvezde, povedali, da je slovensko ljudstvo v teh rečeh silno previdno, večkrat oportuno in na nek način - konservativno. In če volilčki in preljubne volilke slišijo, da vsi skupaj bobnajo le o suverenosti, svobodi, demokraciji in Evropi zdaj, je še takemu bučmanu jasno, da so zavzeli jako »komot« pozno, saj je najlažje trkati na odprta vrata.

V programskem smislu bi ZMAGALA tudi moja stranka Zmernega napredka v mejah zakona, znana ZNMZ. Vsi člani naše stranke - preverjeno! - imamo vsak po šestnajst programov! Doma. V kopalnici. Vsi smo namreč tako visoko situirani, da posedujemo vsak svoj pralni stroj. Naši pralni stroji pa imajo - šestnajst programov! Katera stranka, ki bi vam ponudila šestnajst programov, pa ne goji ZMAGOVALNIH upov?

Na volitvah bodo ZMAGALI celo slovenski sindikati, čeprav na volitvah sploh ne bodo sodelovali. Ne verjamete? Bodo, bodo in še enkrat bodo! Ven so vrgli razglas s pomenljivim naslovom: Članstvo, volji po pameti! Že z »volji po pameti« je republiški svet Zveze sindikatov namignil, kakšna je sindikalna baza v obeh republiške sindikalne nadgradnje. Neumna. Če v razglasu SVOJEMU članstvu priporočaš pamet, se ve, kaj si misliš o bazi. Neumno članstvo in pameten vrh? Ali obratno?

Sindikalni razglas Volite po pameti končujejo takole: »Na volitvah nas ne bo, vendar bomo s podporo ljudem, ki so pripravljene uresničevati program sindikata - zmagali...« Ni pa največji hec v tem, da je še nekdo, ki spet hoče ZMAGATI in samo ZMAGATI. Največja ironija je v tem, da bi bili neupogljivi sindikati po volitvah res lahko največji zmagovalci. Kajti gorje tisti parlamentarni večini, ki bi se uprla močnim neodvisnim sindikatom!

Pa smo se dokopali do zmagovalca po volitvah! Do volitev, ko bomo kar trikrat zbegani tavalili na volišča, pa pustimo, naj se strankarski veljaki vseh barv repenčijo. Ali kot svetuje Kačurju učitelj Ferjan: Pusti, no, petelinu greben in racmanu krivčke!

V moji stranki je že deset frakcij, kar sploh ni čudno, če veste, da imamo vsak po šestnajst programov. Ta silni programski suficit je povrgel zelene pa mlade skojeve, ki dan na dan sestopajo z oblasti pa kolerike, budiste, albine, skrajne pacifiste. Pacifisti ZNMZ imajo po moji oceni silno interesanten program. Ne le, da so tako miroljubni, da kontaktirajo le šepetaje, zvesti so tudi bleščeči slovenski strankarski zgodovini. Niti na kraj pameti jim ne pade, da bi nas gnjavili z ZMAGALI BOMO. Zgled jim je Geni iz Cankarjevih Hlapcev, zato takole zaključujejo svoj predvolilni razglas:

»Nazadnjaštvo je dobro, naprednjaštvo je dobro, najboljšje pa so - pečene piške!«

D. Sedej

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

SAMO DOLHAR

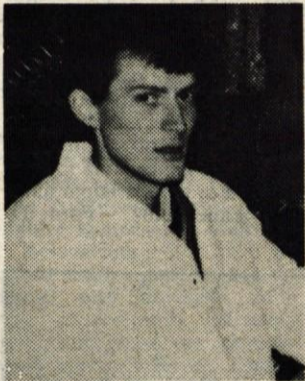
V Trzinu imamo mesnico DOLHAR, ki jo vodi Samo Dolhar. Pri njem se dobi vse, kar želiš. Po potrebi je tudi dostava na dom. Je zelo prijazen in olikan do ljudi, kar pa ne srečaš vsak dan. Skratka, o njem se lahko reče samo dobro. Lahko se prepričate sami... so nam pisale kuharice neke trziške osnovne šole.

Pa smo ga obiskali v zasebni mesnici mame Regine Dolhar, kjer Samo že sedem let prodaja in razvaža meso. Njihova mesnica oskrbuje BPT, Dom Petra Uzarja, Tiko, Petrol Trzin, Dom učencev Ivo Lola Ribar v Kranju, Grajski dvor v Radovljici in vse tri trziške osnovne šole. Naj povemo še to, da ima

Dolharjeva mesnica v Trzinu že dolgo tradicijo, že izpred saj je zdaj tu že tretji rod mesarjev.

Prijaznosti sem se naučil od mamice, prva bi morala biti ona objavljena. Brez prijaznosti ne gre nikjer, v zasebnem lokalju pa sploh ne. Zasebniki se zavedajo pomena prijaznosti in lahko ima slab lokal, pa vse odtehta prijaznost. Naši trgovci bi se prijaznosti morali učiti pri sosednjih Avstrijcih. Taki trgovci bi morali biti. Vse več je zasebnikov in to je že močna konkurenca, a trgovci družbenih podjetij se je še ne zavedajo. Še vedno hodijo le v službo.

Pri nas se trudimo za vsako stranko posebej. Nismo v centru mesta, ampak od rok tule pod gradom, zato vedno išče-

mo način, kako stranko pritegniti. Sicer, če nimaš dobrega blaga, nobena prijaznost ne pomaga. Srečo imamo z Emono, ki nas zalaga z lepim mesom in kvalitetnimi izdelki. Potruditi se morajo za dobro blago in za stranke. Mi naročeno meso razvažamo na veliko krajev in kdo ve, če nekoč ne bo treba tudi po hišah raznašati. Razmišljamo vse mogoče, našo ponudbo popestrimo tudi z drugimi živili. Morda se sliši čudno, toda v naši mesnici prodajamo tudi čaje, sir, vina in podobno. Ne moremo prodajati po enakih cenah, kot druge živilske trgovine, temveč nekaj ceneje. In razmišljamo, da bi za gospodinjne začeli pakirati meso za v skrinjo. Gospodinja kupi večji kos mesa, da ga potem doma razkosa za v skrinjo. Mi bi ji to naredili bolj strokovno, meso tudi zmleli, zapakirali po želji...

DAHNILI SO DA:

V Škofji Loki: Karla Dolinar in Matjaž Krajnc iz Škofje Loke. V Kranju: Saša Kavčič in Zdravko Debeljak iz Gorič; Majda Gaser in Valentin Schmitt iz Kranja; Radmila Čeko in Slavko Tadič iz Kranja; Sava Rant in Zmagoslav Hafner iz Kranja; Brigita Vehovec in Igor Volk iz Voklega; Silva Rozman in Jože Bergant iz Glinj; Marjeta Tičar in Miroslav Gašpirc iz Šmartnega; Petra Živkovič in Mavricij Pipan iz Škofje Loke; Vera Gole in Ciril Matko iz Kranja; Marija Pestotnik in Bojan Kramar iz Kamnika; Irena Pustovrh in Ivica Zdravkovič iz Kranja; Sabina Žura in Roman Štular iz Zg. Bitenji; Maruša Rajgelj in Uroš Delalut iz Kranja.

Male gorenjske vasi Dolina

Piše: D. Dolenc

Dolžanova ali Dovžanova soteska

Kar zanimivo je, če se v zvezi z našimi vaškimi reportažami oglašajo bralci. Tokrat so me opozorili, da ne pišem prav Dolžanova soteska, ker je pravično Dovžanova soteska, kajti ime pride od Dovžanove domačije v Dolini in tudi od priimka Dovžan, ki je tod pogost. Moram pripomniti, da "l" v

tem krajevnem imenu vztrajno pišejo zemljepisci v krajevnem leksikonu Slovenije in tudi raziskovalci mineralov in fosilov v svojih knjižicah in zemljevidih. Jaz sem ga povzela po njih, čeprav se osebno strinjam, da bo verjetno bolj prav Dovžanova soteska. Naj bo oboje prav, pomembno je le, da je ta soteska zares lepa in zanimiva s svojimi sedmimi skalnimi piramidami, divja in romantična hkrati, čeprav Megličeva Francka z Razpotja o kakšni divjini ne sme slišati. Le pridite si jo ogledat. Lepa je v vseh letnih časih.

Baron Born je vsem dajal delo

Dolina je prav tako kot Jelendol tesno povezana z baronom Bornom. Na svoji žagi, v gozdovih in loviščih, v opekarini in v graščini je dajal kruh vsem tem ljudem. Megličeva Francka se še živo spominja božičnih pogostitev v graščini. Vsi otroci do štirinajstega leta so bili povabljeni in tudi dobili darila: pletene kape, šale, rokavice, ki so jih Bornove hčere starejša Marija ter dvojčici Reni in Eli pletle v njihovi letni

lovski vili v Medvodju. In kadar je bil kdo njegovih delavcev bolan, ga je osebno prišel obiskat in vedno otrokom kaj podaril. Kateri direktor danes gre obiskat svojega delavca? se sprašuje Francka.

Danes se skozi Dolino vozijo delavci Gozdnega gospodarstva. Vsak dan po sedem kombijev. V gozd in nazaj. Nič več ni pod Kofcami "kožarc". Včasih so v gozdovih delale tudi ženske. Danes dela samo še ena, Ankova Marinka iz Jelendola in še to v drevesnici. Gozdarjev v starem pomenu ni več. In ni več ob večerih pripovedi o volkodlakih, o zakladih, o divjih jagah. Stari gozdarji še danes v vsak nov štor zasekajo križ, kajti včasih je veljalo, da si moral, kadar se je oglasila divja jaga, ko je "hudič gameš gonil", na štor s križem stopiti, pa je šla divja jaga mimo.

Tu so doma pastirice in pastirji, ki so pasli po bližnjih planinah: Rozka Primožič na Pungratu, Jože Kuhar in žena Pavla na Šiji. Jože je s 87 leti najstarejši prebivalec Doline, po toliko letih hoje po hribih in gozdovih privezan na invalidski voziček.

Vodo vsak zase

Dolina pa ima eno zanimivo posebnost. Medtem ko je Jelendol znan po delavcih iz dru-

ANEKDOTA

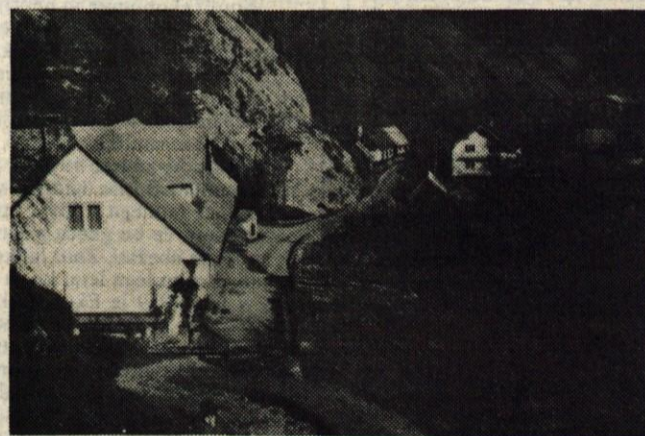
Sladko življenje diktatorjeve hčerke

Vsi smo po televiziji spremljali aretacijo hčerke nekdanjega predsednika Romunije Zoe Ceausescu. Le težko bi verjeli, da je, takšna, kot je bila, veljala za veliko zapeljivko svetovnih popotnikov in znanstvenikov.

Zdaj so v neodvisnem časopisu objavili širšo verzijo sladkega življenja Zoe, ki je stara okoli štirideset let in ki je moške menjala kot garderobo.

Ni se mogla upreti niti nemu zapeljivemu moškemu - bila je prava nimfomanka in prav so ji prišli tudi nekdanji zaporniki. Če so se ji le zdeli dobri, so v službi zanesljivo napredovali. Zoe je tudi neizmerno pila in se dvakrat zdravila zaradi alkoholizma.

Znano je, da je večkrat bežala od doma, da bi se izognila družinski kontroli in mama Elena je ukazala policiji, naj jo poišče. Zoe pa je bežala v tužino, kjer je nadaljevala s sladkim življenjem. Njena edina velika ljubezen je bil neki romunski zdravnik, s katerim je želela zbežati. Mama Elena pa je sanjala, da bi se Zoe poročila s kakim aristokratom. Zoe zdaj sedi v zaporu in z bratom čaka na sojenje.

Lep je v soncu zgornji konec Doline, kjer ni nevarnosti rušenja skal.

gih republik, v Dolini ni niti enega. Še priženjenega ne. Domačini hodijo največ na delo v Trzin. Cesto jim pridno ureja cestar Kotar iz Čadovelj. Ko bi vendarle enkrat že dobili ta asfalt! Vodovod ima rešen vsak zase. V spodnjem delu Doline imata dva po dva speljana vodo iz Borove gore, v zgornjem delu se pa vsak zase rešuje. Ob sušnih mesecih si morajo nekateri pomagati z vodo iz kapnice ali iz grape, vendar o skupnem vodovodu še ne razmišljajo. Pa bi morali. Če ima ena sama hiša problem z vodo, bi se morali o tem dogovoriti, kajti voda pomeni življenje in nikomur je

Novosti iz zabavne glasbe:

Zlatko Dobrič - Piši mi Marie

Le kdo se ne spominja Kukavičega Mihca iz TV nadaljevanke Utonilo je sonce, ki je doživela veliko ponovitev na malih zaslonih. Tega nežnega in čustvenega fantička je filmsko upodobil Zlatko Dobrič, ki se je po voditeljstvu oddaj Pisanji svet podal kar za desetletje kot nogometni vratar čez klube in selekcije do slovenske lige. Zlatko Dobriča pa že šest let najbolj poznamo kot glasbenika in pevca, ki je izdal že dve glasbeni kaseti - druga, ki je pravkar izšla, nosi naslov Piši mi Marie.

Kot je danes v praksi, Zlatku v vzponu na glasbeni sceni niso prav nič pomagale filmske zasluge, ampak se je potrdil preko radijske oddaje Kar znaš, to veljaš, kjer je zmagal. Začel je sodelovati v skupini Odisej in Julija in Kukavičji Mihec.

»Začutil sem, da imam žilico za pisanje pesmi in glasbe, ob prepevanju pa sem vse tri stvari tudi združil. Odločil sem se za solistično pot. Prelomnica je bila sodelovanje na radijski oddaji Pop delavnica 88 s skladbo Ne odhajaj, ki je bila tako priljubljena in popularna, da mi je Založba kaset in plošč RTV Ljubljana, kot debitantu omo-

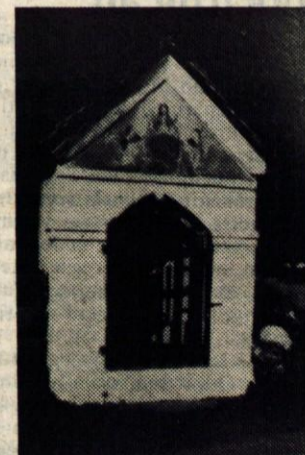

gočila izid prve kasete, poleg popdelavniške uspešnice Ne odhajaj je bilo še nekaj lučnih skladb, kot so Sonja, Julijske noči... To je bil najstniško obarvan projekt, romantične melodije, veliko je bilo balad.«

Na kaseti Piši mi Marie je glasba za vse okuse in vse generacije od slovenske polke Ne joči Ančica, ki je že hit, do balad... Vse melodije je sam napisal, besedila je prispevala Milena Meržun, ki jo mnogi mladi poznajo kot pesnico in odlično organizatorico kulturnih in zabavnih prireditev za mlade. Skladbe so prijetne za uho in narejene kvalitetno. S spremljevalno skupino Komet s Ptujja že predstavlja kaseto z živimi nastopi po vsej Sloveniji, vidi pa smo ga tudi v televizijski oddaji Zdravo.

D. Papler

na stopnicah trgovine v Jelendolu. Tam dolžina vrste steklenic na polici priča, kako velika družina je bila prejšnji večer tu. Nobenega skupnega prostora nimajo, kjer bi se zbirali, pa jim pride prav trgovina. No, za sestanke in igre imajo zdaj lepo dvorano v Jelendolu. Pridni so v njihovem skupnem kulturnem društvu, vedno kaj našturirajo. Pravkar gostujejo po Gorenjskem s komedijo "Vozel".

Nekaj lepih kapelic ima Dolina. Pri Ukcu so jo postavili v spomin na Ukčevo mater, ki se je pred dolgimi desetletji smrtno ponesrečila.

Skozi Dolino vodijo poti v gore, na Kal in na Kofce.

Kaj bomo kuhali ta teden

Svetuje Jože Zalar, šef kuhinje v hotelu Creina

Ponedeljek: štajerska kislja juha.

Torek: cvetačna musaka, pudding.

Sreda: goveja juha z jajčnimi vlivanci, sarma slan krompir.

Četrtek: ruski boršč.

Petek: česnova juha, ocvrti oslič, krompirjeva solata.

Sobota: prežganka, segedin s svinjsko zareznicco.

Nedelja: kokošja juha z zdrobovimi cmoki, telečji paprikaš, testenine, zeljnata solata.

Ruski boršč

Za 5 oseb potrebujemo: 4 dag maščobe, 3 dag čebule, 5 dag korenja, 5 dag gomolja zelene, 13 dag svežega zelja, 6 dag rdeče pese, 15 dag suhega mesa, 10 dag krompirja, 12 dag moke, 1 dag paradiznikove meze, približno 1 liter in pol kostne juhe, sol, poper, vinski kis, pol dl kisle smetane.

Na maščobi prepražimo sesekljano čebulo, pridamo na rezance narezano zelenjavo, rdeče pese pa le dobro polovico. Ostalo polovico pese drobno naribamo, iz nje stisnemo sok in ga primešamo kisli smetani. Suho meso kuhamo posebej. Ko je zelenjava napol zdušena, jo pomokamo, prepražimo, dodamo paradiznikovo mezo, prilijemo juho, v kateri smo kuhali suho meso in vode po potrebi. Zakuhamo na rezine narezan krompir. Začnimo, primešamo narezano meso in kuhamo, da se vse skupaj zmešča. Preden serviramo, jed legiramo, to je da boršču prilijemo kislno smetano, v katero smo vlili sok pese. Smetano lahko ponudimo tudi posebej v skodelice, komur pač tekne.

DOMUS predstavlja

"Prijazen vhod v stanovanje"

Potrošniško informativni center v Ljubljani, Kardeljeva 2 (poleg Uršulink) bo jutri, 31. januarja, v svojih prostorih odprl zanimivo razstavo pred sob pod naslovom "Prijazen vhod v stanovanje". S svojimi proizvodi bodo sodelovali Alples s predobnim pohištvom, Color Medvođe, Golob iz Tržiča s talno keramiko, Hoja, Inles, Kuhar iz Ljubljane z ogledali in obešalniki, Lesna Slovenj Gradec z vrati, omarami, stenami, Papirnica Vevče s tapetami, Plutal s pluto za tla in stene, KIK s poličkami in stojkami ter Sava Kranj s talnimi in stenski oblogami. Razstava bo odprta vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure, ob sobotah pa od 9. do 12. ure.

D. D.

Horoskop

Ljudje vodnarja (20. januar - 18. februar)

do vsega tradicionalnega, starega, ki se ga hočejo znebiti na premalo pretehtan način.

Njihov nekoliko pretiran temperament je kriv, da je tudi ljubezensko doživljanje zelo čudno. Ljubezenska čustva so nestalna. Prav tako je med njimi veliko takih, ki jih močan nagon sili na kriva pota. V zakonu morajo biti njihovi partnerji zelo pametni, kajti le v tem primeru je mogoče, da jih obdržijo.

Sanjal sem o prekrasnih počitnicah

Kaj sploh so prekrasne počitnice? Včasih, ko je bilo snega še dovolj, si lahko ostal doma in hodil smučat na Stari vrh ali Soriško planino in imel si super počitnice. Danes pa moraš imeti debelo denarnico, kajti smučati se da le še v velikih zimskošportnih centrih. Ker jih pri nas ni, je treba v tujino.

Sanjalo se mi je, da sem na Podarim - dobim zadel enotenske počitnice v Val Thorensu. Tako sva se z atijem odpravila v ta prekrasni francoski smučarski paradiz. Bilo je kot v sanjah: dva metra snega, nešteto vlečnic in sedežnic ter krasno urejene smučarske proge. En teden nisem počel drugega kot smučati, smučati, smučati. In ko sem nekega jutra pogledal na koledar, sem opazil, da je konec mojega Val Thorensa. Kakšna škoda! Tako močno sem si želel ostati vsaj še nekaj dni! In zgodilo se je kot v pravljici.

Ko sem se naslednjega jutra prebudil, je bilo v hišici čudno temno. Odprl sem vrata in name se je vsul snežni plaz. Najprej sem samo debelo gledal, potem pa sem videl, da je vse okrog in okrog belo. Ponoči je zapadlo en meter snega, snežinke pa so še kar padale. Vse avtobusne in železniške proge so bile zasnežene, vsi odhodi prestavljeni za nedoločen čas. Po treh dneh tega podaljšanega bivanja v Val Thorensu pa je prišel konec. Ko je prometnik s piščalko dal znak za odhod in je vlak potegnil, sem čudno padel s sedeža. Zbudil sem se ob postelji in z enim samim pogledom skozi okno ugotovil, da so bile te prekrasne počitnice le sanje.

Miha Mohorič, 4. a r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

Usnjena garnitura je lepa - a mrzla

Nihče ne more oporekati, da usnjena sedežna garnitura ni dobro izbrano pohištvo. Nasprotno, taki sedeži so zelo hvaležni, zelo preprosto se čistijo, po sedežu in kotih potegnemo le z vlažno krpo, so silno trpežni, na njih se ne pozna noben madež, ne "cufajo" se na vogalih, kot se to z leti rado dogaja z garniturami, oblečenimi z dekorativnim blagom. Nazadnje pa so še silno modne. Vendar pa imajo usnjene sedežne garniture eno slabo lastnost: mrzle so in nujno potrebujemo na njenih sedežih nekaj volnenega, blazine, odeje, kajti sicer bodo hladno usnje kaj hitro občutile ledvice. Na usnje se lepo podajo odeje iz grobo tkane domače volne. Po naročilu jih naredi Jernej Ručigaj, doma z Bohinjske Bele, ki je pred leti na razstavi domače obrti v Slovenj Gradcu zaradi odličnih tkanih izdelkov dobil naziv mojstra obrti. Vseh velikosti, izbranih barv, vse po dogovoru. Če pa bi problem mrzlih usnjenih sedežev radi kar najhitreje rešili, stopite v Suknovo prodajalno na Mohorjevem klancu v Kranju, kjer imajo vse vrste volnenih odev z resicami, od škotskega kara do svetlih surovo belih barv v sivem karu. Včasih imajo tudi konce, ki bi jih lahko uporabili za posamezne sedeže. Blazine si seveda lahko naredite sami, vendar, najlepše bi bile iz tkane volne. - Foto: D. Dolenc

O poljbu so rekli

Najlepši trenutek v ljubezni, ki nas v resnici opoji, je uvod: poljub.

Gerald

Zvok poljuba ni tako silovit kot topovski, toda njegov odmev traja precej dlje.

Holmes

Ženskam se s poljubi dogaja tako, kot nam s kozarci vina: eden pa še eden, dokler ne podležemo.

Linder

IZ ŠOLSkih KLOPI

POKLICNA POSVETOVALNICA

Odgovarja mag. Franc Belčič

T. L. iz Kranja: Letos bom končala srednjo ekonomsko šolo. Rada bi nadaljevala s študijem ekonomije v Ljubljani, vendar mi zlasti dobro poučene sošolke pravijo, da nimam veliko možnosti. Moram priznati, da se s šolo zaenkrat ne trudim preveč, že ob dobrem uspehu bi bila kar zadovoljna. Ne diši mi predvsem matematika. Zato me zanima, koliko matematike je na fakulteti in kakšne so možnosti pri sprejemnih izpitih.

Študij ekonomije in neprijaznost do matematike nikakor ni srečna kombinacija. V prvem letniku je za matematiko I. predpisan lep kos predmetnika (120 ur), zatem še za visoko stopnjo v tretjem letniku 90 ur matematike II. Razen tega je na ekonomski fakulteti še kopica predmetov, ki so z matematiko v bližnjem ali daljnem "sorodstvu" (statistika, računovodstvo, informatika...).

Za študijsko leto 1990-91 je predvideno, da bo Ekonomska fakulteta Borisa Kidriča v Ljubljani razpisala 850 mest za novince rednega študija. Sprejemnih izpitov še ni mogoče napovedati: če bo gneča prijavitelcev prevelika, omejitvi ne bo mogoče ubežati. Zato lahko postrežem le z nekaterimi rezultati iz minulega leta, ki jih je obdelala Božena Dirjec.

V letu 1989 je Ekonomska fakulteta prvič izvedla sprejemne izpite, pri čemer so zavrnil 166 kandidatov. Pri izbiri so upoštevali šolski uspeh iz tretjega in četrtega letnika srednje šole ter dodali rezultat sprejemnega izpita, ki je bil sestavljen iz treh matematičnih nalog. Kakor vidite - spet "nesrečna" matematika. Na rešetju se je zbrala pestra družina kandidatov iz različnih srednjih šol oziroma z različnimi poklici. Med ekonomskimi tehnikami so jih sprejeli 354, zavrnil 64. Izidi kažejo precejšnjo povezanost s srednješolskim uspehom. Tako so bili med ekonomskimi tehnikami sprejeti prav vsi odličnjaki, 98 odstotkov prav dobrih, 74 odstotkov dobrih in le 8 odstotkov zadostnih učencev.

Pravite, da se s šolo zaenkrat ne trudite preveč. Če bo dober uspeh samo posledica "lenarjenja", je to hkrati dobro in slabo. Dobro zato, ker imate torej še občutne sposobnostne rezerve, ki jih bo pri študiju vsekakor treba vnovčiti; slabo zato, ker vam z utrjenimi slabimi delovnimi in učnimi navadami na fakulteti rožice ne bodo cvetele.

Imel sem angino

Nekega večera me je začela boleti glava. Mami je rekla, naj grem spat, da me bo potem mogoče nehala. To sem tudi naredil. Ko sem se zjutraj zbudil, sem čutil, da me glava še kar boli. Mamica je zmerila temperaturo, bila je višja kot bi smela biti. Močno me je bolelo tudi grlo. Imel sem angino, zato nisem smel ven. Ležati sem moral v postelji. Bilo mi je zelo dolgčas.

Klemen Šavs, 2. a r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

Lepota od znotraj in od zunaj

Zelišča, olje, med, soli, ocet, mleko, jogurt, kvas in še veliko drugih stvari so vam na voljo, da vas ohranijo zdrave in lepe. Gayelord Hauser pa v svoji sloviti knjigi Moja pot k zdravju in mladosti dodaja nekaj formul in receptov, ki jih je nabral, ko je popotoval po svetu. "Zmeraj se lahko zanesete na učinkovitost in čistost pripomočkov, ki si jih pripravite lastnoručno," pravi, "vrh tega so še veliko cenejši od kupljenih."

Kaže, da je Kleopatra nagnonsko vedela, kako so za kožo in polt pomembne nezasičene maščobe. Sleherni dan so jo naoljili in masirali z mešanico sezamovega in olivnega olja, odišavljeno z muškatom. Ko se je olje usedalo v kožo, ji je suženj s posebnim strgalom odstranil odvečno olje in z njim še ostanke povrhnjice. To blago luščenje je pomagalo, da je Kleopatra s svojo čudovito lepoto poltjo zaslovela po vsem Egiptu.

Mešanica dišavnih olj, bogata z nezasičenimi maščobami, je ohranila Kleopatrin kožo mlado in voljno. Dandanes nam nemški in švicarski zdravniki zatrjujejo, da je treba ta nezasičena olja jemati tudi notranje, da bi preprečili prezgodnje staranje in sušenje kože. Omenjeni zdravniki se lotevajo problema z dveh strani. Priporočajo jemati vsaj dve zvrhani žlici rastlinskega olja notranje (najlažje kot poliv na solato) in zunanje kot mazilo za kožo. V Švici imajo celo kapsule, napolnjene z nezasičenimi olji, in oljnat mazilo, imenovano vitamin F, za vtiranje v kožo. Lahko pa si ga pripravite sami.

V nadaljevanju pisec navaja mešanico najboljših in najbo-

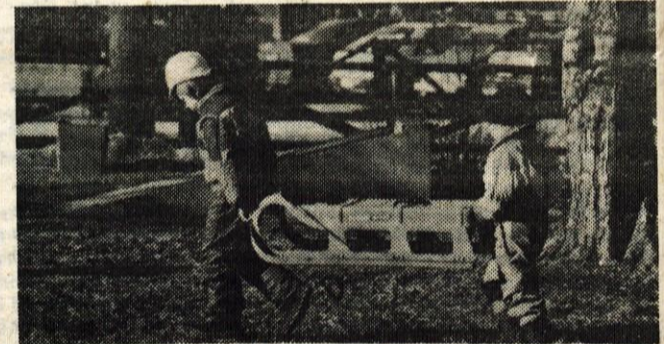
gatejših nenasičenih olj. Nobeno drugo lepoto za zunanjo rabo, pravi, ne napravi kože bolj mehke in mladostne. Prav presenetljivo je, kako suha nagubana koža vsrkava vase to mešanico čistih olj, ki so brez voska. Sodobna kozmetična podjetja že izdelujejo mešanico lepčilnih olj z nezasičenimi maščobami, vendar si jih brez truda lahko pripravite sami. Kar poskusite z naslednjimi čistimi, naravnimi olji:

3 žlice rumenikovega olja
3 žlice sezamovega olja
2 žlici sončničnega olja
2 žlici lešniškega olja
1 žlico olivnega olja
1 žlico žitnega olja
5 kapljic rožnega ali kakega drugega dišavnega olja.

Sedem kapljic te mešanice bo dovolj za vsakokratno naoljevanje obraza. Uporabljajte jo redno za obraz in vrat; in če imate suho lasišče, vtirajte vanj nekoliko kapljic.

Vseh vrst naštetega olja pač nimamo pri roki, zato se posvetujte s farmacevtko v najbližji lekarni, kje bi ga bilo moč dobiti.

ureja **DANICA DOLENC**

Se šest dni... - Foto: G. Šinik

Zima

Letos zime prave ni, snega si želimo vsi, radi bi že smučati šli, to nas strašno veseli.

A kaj, ko zima nas ne uboga, nič snega ne da, nadloga, vedno le ta megla, smog, dosti je že teh nadlog.

Že sani bi radi vzeli da na hrib bi se povzpeli, polje pa čez drn strn v vas bi pohiteli.

Meta Suhadolnik, 5. a r. OŠ Staneta Žagarja Kranj

Če bi bil sneg

Če bi bil sneg, bi bilo vzdušje otrok čisto drugačno. Sedaj, ko ni snega, sedimo doma in tečnarimo staršem. Če bi bil pa sneg, bi bili zunaj. Tam bi se kepali, smučali, sankali, delali snežene može in hiše. Pokrajina bi bila pokrita s snežno odejo in belina snega bi segala, do koder lahko seže človeško oko. Zemlja bi lahko imela svoje pravo zimsko spanje. Silvija Pirih, 6. b r. OŠ heroj Bračiča Tržič

Solza v srečnih očeh

V šoli je tovarišica rekla, da si bomo šli v Dom slepih ogledat mojstrovine starih ljudi. Med potjo sta Gregor in Dejan igrala na orglice. Tovarišici sta dala idejo, da bi ob koncu obiska ostarelim ljudem zapeli neko pesem.

Prispeli smo. Vzpenjali smo se po stopnicah, dokler nismo prišli do petega nadstropja. V sobi je bilo nekaj starih ljudi. O kakšne mojstrovine so bile to! Gobelini, klekljani prtički, pletene košare, plošče, ki so imele vžgane risbe, klobučki za igle in planinska palica. Počasni smo se začeli odpravljati. Pa smo se brž spomnili, da bi zapeli še kakšno pesem. In zapeli smo jo. Med petjem sem v očeh neke ženice opazil solzo. Ta solza je bila verjetno solza sreče.

Odpravili smo se nazaj v šolo. Tisti dan sem bil ves srečen in to dejanje mi bo ostalo v spominu. Bil sem tudi vesel, da sem razveselil slepe in slabovidne ljudi.

Primož Kikelj, 4. c r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

ureja **HELENA JELOVČAN**

Igor Potočnik, vodja slovenske jamarske reševalne službe

Reševanje, kakršno je bilo doslej le v priročniku

Kranj, 26. januarja - Prek dnevnega časopisja smo prejšnji teden napeto spremljali dramatično reševanje dveh ponesrečenih italijanskih jamarjev iz Brezna velike razpoke na Kaninu, ki sodi med najgloblje jame na svetu, na jugoslovanskih tleh pa ji, prek kilometer globoki, prav gotovo ni enake. Prvi ponesrečeni, Mario Bianchetti, je ranjen sam prilezel iz brezna, za reševalca Massimilliana Puntarja pa je bil naskok na najgloblje jugoslovansko brezno usoden. O več kot teden dni trajajoči reševalni akciji, kakršno so jo jamarji doslej poznali zgolj iz priročnikov, smo se pogovarjali z IGORJEM POTOČNIKOM iz Ovsiš, članom kranjskega jamarskega društva in vodjem reševalne službe v slovenski jamarski zvezi.

Igor Potočnik nam je večere razpredel kronologijo dramatičnih dogodkov sredi letošnjega januarja, ko se je v Brezno velike razpoke nad Bovcem podala trojica italijanskih jamarjev. S kolegi onstran meje so slovenski jamarji že okusili nekaj sodelovanja, reševanje iz najglobljega jugoslovanskega brezna (in enega najglobljih na svetu) pa je oboje še tesneje povezala, tako da bodo v prihodnje vsakič na eni strani prirejali reševalne vaje.

»Jamarju Mariu Bianchetti, enemu najboljših v Furlaniji Julijski Krajini, se je pri ple-

zanju nenadoma odkrušil kamnit blok in mu padel na roko. Eden od kolegov je takoj odrihl na površje po pomoč in s 1050 metrov globine prilezel v rekordnih šestih urah. O nesreči je obvestil svojo bazo, ki je poslala na našo stran reševalce po najkrajši možni poti prek sedla Prevale, kjer pa zavoljo nesorazmerno niso dobili dovoljenja za prehod državne meje, tako da so morali naokoli. Obveščeni smo bili tudi slovenski jamarski reševalci. Takoj sem zasluhlit akcijo velikega obsega in zahtevnosti,« je pripovedoval vodja naših reševalcev Igor Potočnik, ki je bil ves naslednji teden s Sergiom Dambrosijem ob strani glava reševanja na Kaninu.

Slutnja se je uresničila, saj je v akciji, ki se je zavlekla ves teden, vsak dan sodelovalo okoli 80, ves čas pa 180 reševalcev s te in one strani meje. Oboji so morali uporabiti vse znanje in psihofizične sposobnosti, ko so hoteli kolegom na pomoč. Koliko drugih ljudi širom Slovenije se je še vključilo v akcijo, niti ni mogoče prešteti, je dejal Igor Potočnik.

»K uspehu akcije so pripomogli občinski in republiški štabi Civilne zaščite - naj ome-

nim kranjskega, ki goji od nekdanje povsem predrugačeno strategijo civilne zaščite z maksimalno opremljenimi in izurjenimi ekipami jamarjev, gorskih reševalcev, kinologov in drugih - centri za obveščanje (tudi kranjski), letalska enota milice (le za nas je opravila več kot 15 ur letenja), ATC Kanin, ki nam je nudil prostore za štab. Kot razumevajoče in učinkovite so se izkazale tudi naše oblasti, od katerih smo potrebovali razna dovoljenja in podobno.«

Kot da nesreča še ni dovolj velika, se je med reševanjem primerila nova, še hujska. Reševalcu Massimilliano Puntarju je na kršljivem terenu padel na glavo kamen in ga hudo ranil. Reševalcem je bilo hitro jasno, da imajo v jami več kot kilometer pod površjem zdaj dvoje ponesrečenih. Okrepijo se reševalne ekipe, vse več reševalcev prihaja v Bovec. Zdravnik se ustavi pri Puntarju, na "vezi" s kolegi na kliniki, ob ponesrečenju pa ima domala vse priprave, kakor v operacijski sobi. Bianchetti se je z imobilizirano roko sam podal iz jame in v sredo dopoldne mu je kot v potrditev njegovih izjemnih psihofizičnih sposobnosti uspelo prilezati na plano. Reševalci so čakali, kdaj bo

zdravnik dovolil prenos ranjenca na površje, in to so dočakali rano v četrtek. Žal je ponesrečenec nekaj ur zatem umrl. Le za hip, kajti tveganje je za številne jamarje v breznu preveliko, so reševalce prevzela čustva, nato jih je spet obvladal hladni profesionalizem in začel se je dolgotrajni transport iz jame. Ekipe, ki so iz baze na Kaninu (ta je za primer viharja opremljena kot v Himalaji) odhajale v jamo, so se menjavale na 30 ur. Vlečejo vrvi, širijo ožine v jami, vlečejo, garajo. V ponedeljek, nekaj po polnoči, po 100 urah reševanja mrtvega tovariša slednjic so izvlekli iz globin.

Eno življenje so ohranili, drugega žal niso mogli, pravi Igor Potočnik, vendar so storili resnično vse, kar so mogli. Takšne reševalne akcije še ni bilo, zatrjuje, jamarji so jo doslej poznali le iz priročnikov. Skupaj z Italijani bodo o njej pripravili izčrpno brošuro, da bo vodilo jamarskemu rodu. Sicer pa si reševalec, ki ga je uredništvo revije Arena nameravalo predlagati za najpogumnejšega reševalca leta, ne more kaj, da ne bi potožil nad dejstvom, da so bili jamarji v javnosti doslej vse premalo zapaženi - kot da morajo biti zaradi svojega »podtalnega« delovanja tudi sicer v ilegali. V podvigu na Kaninu pa se je izkazalo, da so jamarji, čeravno v brezni kot prostovoljci in ljubitelji, izjemni profesionalci!

D. Z. Žlebir
Foto: G. Šinik

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Večnamenska steklenica

Steklenica ni samo za pije, kakor nas je večina zmotno prepričanih. Idealno služi tudi v pretepih. To sta ondan dokazala tudi Matjaž in Jurij, ki sta se pretepala v nočnem lokalu Rosa pri Kranju. Da bi skrajšal prepir, je Matjaž zgrabil steklenico in lopnil z njo nasprotnika po glavi. Kajpada se mu je poznalo, zato ni čudno, da so se vmešali modri.

Razgibajmo življenje

Med povsem naključnimi pohajkovalci po Kranju se je pred časom vnel pretep. Eden od pi-

jančkov je drugega "po nesreči" zgrabil za suknjič in mu odtrgal gumb. Drugi izgube ni mogel mirno prenesti, pa je partnerja treščil po zobeh. Tretji se je vmešal z obrambnimi nameni. Nič posebnega, pa vendar si je zdolgočasena trojka primerno razgibala življenje.

Tudi stati niso več mogli

V biljardnici Sora v Škofji Loki se venomer kaj zanimivega dogaja. Tudi zadnjič se je. Natakar je pridno točil alkohol, čeprav med okoli štirideset gostov niti polovica ni bila več trezna. Sedem jih je bilo celo tako pijanih, da niti stati niso več mogli. Peščica treznih, ki ni mogla v

miru použiti svojega frakelca, je zato klicala milico na pomoč.

Utrudilo ga je

Kdove kaj je bilo za Škofjeločana, ki se je ondan ustavljal v bifeju doma upokojevcev, bolj utrujajoče: celodnevno obiskovanje gostinskih lokalov ali to, da je moral v bifeju fizično opraviti kar s tremi nasprotniki? Ko je namreč stopil v bife, je prisedel k omizju in se takoj sprl s tamkajšnjimi gosti. Klofnil je najprej enega, zatem pa še druga dva. Ko je prišel še četrti, da bi nasilneža odstranil iz lokala, jo je prav tako dobil s pestjo po goflji. Vse to je našega prišleka tako izmučilo, da je sede za mizo zapustil in tako čakal na miličnike.

Poslali so ga spat

Delavci SCT na Jesenicah so okoli pol pete zjutraj doživeli

precej glasno budnico. Prebudil jih je namreč neki razgrajač, čeprav bi jih lahko pustil spati še kako uro do jutranje izmene. Pritožili so se torej milici, ki je razgrajača utišala, nadrejeni iz naselja pa ga je poslal spat. Pravega spanca potlej najbrž niso več ujeli.

Družinska scena

Na jeseniško postajo milice je priteklo otrok in potožil, da se doma tepeta oče in brat. Miličniška patrulja je odšla posredovat, toda očeta ni več dobila doma. Čez kako uro je fantič spet priteklo po pomoč, češ da se je oče vrnil. Tokrat so ga dobili doma. Privedli so ga na milico, kjer je nekaj ur prebil na hladnem in premišljal o družinskih odnosih.

Mlaka pa sameva...

Tržič, januarja - Kam s tovrnjaki, ki se ustavljajo in z vseh strani zatrpajo Bistrico oziroma Deteljico, so se pred leti, ko je prav zaradi močnega obmejnega prometa skozi Tržič naraščal tovrni promet, spra-

ševali občinski možje. Našli so prostor in že nekaj let je tega, kar so Tržičani uredili prostran parkirni prostor za velike tovrnjake, ki iz tega ali onega vzroka obstanejo v Tržiču, na Mlaki, pod Bistrico, hkrati pa

Za parkiranje na Mlaki so še najbolj disciplinirani Alpetourovi vozniki.

En sam tovrnjak zasede praktično polovico parkirišča pred Petrolovo restavracijo na Deteljici in za turiste ga resnično ne ostane veliko. Pa so nas polna usta turizma!

prepovedali velikim tovrnjakom parkiranje pri Petrolu na Deteljici. Toda, kot kaže, je vse bob ob steno. Tovrnjaki se še vedno gnetejo pri Petrolu, zapirajo razgled, jemljejo prostor osebnim avtomobilom, delajo hrup in puščajo smrad, Mlaka

spodaj pa sameva. Morda bi, če bi bile kazni dovolj velike, vozniki le spoštovali prometni red, kot so ga določili Tržičani. A kaj, ko so tako smešno nizke, da jim je zanje vseeno.

- Foto: D. Dolenc

Strah

V času, ko je oblast uporabljala represivne metode in je bil vsak, ki je mislil drugače, že možni državni sovražnik, so se ljudje bali javno povedati svoje mišljenje. "Slovenska pomlad", ki se je začela z mladinskim kongresom in nadaljevala s procesom zoper četverico, s številnimi javnimi političnimi shodi ter z ustanavljanjem najprej alternativnih, nato pa opozicijskih zvez in strank, je sicer "navrgla" številna mnenja, ki so drugačna od uradnih (partijskih), pa vendarle: ljudje, predvsem tisti, ki so na svoji koži občutili kazen za izgovorjeno ali napisano javno besedo, so pod vtisom preteklosti še vedno ustrahovani in so tudi zdaj, ko nas je polna usta demokracije, zadržani, kadar gre za javno besedo. Prav preteklost je kriva, da, denimo, kmet, ki je občutil šikaniranja za svoje mnenje o (kmetijski obdelovalni) zadrugi, ob koncu 20. stoletja poudarja, da je glavna pridobitev "slovenske pomladi" to, da lahko človek javno pove svoje mnenje in ne da bi ga bilo zaradi tega strah, kakšna bo njegova usoda. So pri nas res že taki časi, da so se ljudje upravičeno otresli strahu pred šikaniranjem oblasti ali koga drugega? Če odgovorimo v slogu radia Erevan, potem lahko rečemo, da načelno - da, v praksi pa še ne. Na petkovem političnem shodu kranjske združene opozicije smo namreč lahko slišali, da je predstavnik ene od strank doživel šikaniranja in da je Demos že zahteval, da se primer raziše; posamezni aktivisti Slovenske kmečke zveze v Sloveniji pa so nekaj podobnega doživljali tudi ob nedavnem bojkotu oddaje mleka in mesa.

Vsak primer ima poleg svojega "zakaj" tudi svoj "zato", pa vendarle: ljudje, ki bodo na spomladanskih volitvah izbrali novo oblast, si ne glede na volilne izide želijo predvsem to, da nova oblast ne bo revanšistična (do tistih, ki so v opoziciji) in da civilizacijska pridobitev, pravica do svobode misli in govora, ne bo predmet političnih kompromisov in iger.

C. Zaplotnik

NESREČE

Avto zaneslo s ceste

Kamna Gorica, 28. januarja - Neprilagojena hitrost na podeleneli cesti je bila kriva prometne nesreče, ki se je zgodila v Kamni Gorici. Zakrivil jo je domačin Emil Mohorič, ki je vozil skozi vas iz smeri Radovljice proti Kropi. V bližini avtobusne postaje je avto začelo zanašati, zaneslo ga je v živo mejo, nato pa je trčil v smreko. Avto je potem obrnilo na streho, naposled pa je trčil še v rob balkona bližnje stanovanjske hiše. V nesreči sta bila voznik in sopotnica Aleksandra Cvetko, star 18 let, iz Kamne Gorice, lažje, druga sopotnica Elizabeta Potočnik pa hudo ranjena. Odpeljali so jih v jeseniško bolnišnico. Sumijo, da je voznik vozil pod vplivom alkohola.

Zbil ga je na prehodu za pešce

Kranj, 25. januarja - Na prehodu za pešce na Laborah je voznik osebnega avtomobila, 57-letni Andrej Jamnik iz Zgornjih Pirnič, podrl pešca. Peljal je v krajši koloni vozil iz smeri Kranja proti Jeprci. Ko se je približeval prehodu za pešce, ni vozil s primerno hitrostjo, da bi lahko ustavil, ko je na prehod nenadoma stopil pešec Alojz Povšnar, star 58 let, iz Zgornje Kokre. Tudi ta ni bil dovolj pozoren na hitrost in oddaljenost vozil. Avtomobilist ga je zadel in zbil po cesti. V nesreči je bil pešec huje ranjen.

Planinca srečno prišla v dolino

Jezersko, 26. januarja - Kranjski in tržiški gorski reševalci so konec minulega tedna spet krenili proti Storžiču, kamor sta 25. januarja odšla mlada alpinista, pripravnik alpinističnega odseka Rašica, Matjaž Voglar, star 19 let, in Boštjan Šneberger, star 17 let, oba iz Ljubljane, in se do noči nista vrnila. Na pogrešana so naleteli 26. januarja zjutraj na Spodnjem Jezerkem, ko sta se živa in zdrava sama vračala v dolino.

Planinca sta reševalcem povedala, da sta prejšnjega dne ob 13. uri dosegla vrh Storžiča, zaradi goste megle in dežja pa sta pri sestopu zašla. Misleč, da ubirata markirano pot proti Bašlju, sta sestopala proti Škarjevemu grabnu. Popoldne okoli pol petih sta prišla do Javorniškega prevala, od koder sta nadaljevala pot v dolino in pod večer dosegla gozdno cesto. Na ledu jima je spodrsnilo in padla sta v jarek. Ker sta izgubila žepno svetilko, nista mogla nadaljevati poti, pač pa sta tam bivakirala do jutra. Zjutraj sta se na Jezerskem srečala z reševalci, ki so ju odšli iskat.

Viličar mu je zapeljal čez nogo

Begunje, 26. januarja - V Elanu se je pripetila delovna nezgoda, v kateri je bil delavec Zvonko Mežnarc, star 37 let, iz Doslovč, huje ranjen. Mežnarc in sodelavec sta pri nakladanju palet s kabinami za tovorne avtomobile pazila, da le-te ne bi padle na tla, ko mu je pri vzratni vožnji viličar zapeljal čez nogo.

Kazni učinkujejo?

Lani so na Gorenjskem zaradi prometnih prekrškov kaznovali 42.000 ljudi, več kot 10.000 pa so jih predlagali v postopek sodniku za prekrške. Pravega učinka ni bilo. Lani pa so sredi decembra precej povečali kazni za prekrške. Zlasti strogi so, kadar je za volanom avtomobila navzoč tudi alkohol. Voznika, ki je pod vplivom alkohola, navadno predlagajo v postopek sodniku za prekrške, na kraju samem pa mu odvzamejo tudi voziško dovoljenje. Sodnik za prekrške lahko po zakonu o temeljnih varnostih cestnega prometa izreče denarno kazen od 40 do 200 dinarjev, lahko pa mu prepovedo tudi vožnjo za čas od 3 mesecev do enega leta. Če je bil voznik v zadnjih dveh letih že kaznovan za isti prekršek, ga je mogoče kaznovati tudi z zapornom od 15 do 60 dni.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

Iskra

Iskra Elektromotorji

Industrija elektromotorjev in gospodinjskih aparatov
Železniki

20 %

nižje cene
v prodajalnah

Železniki,
Otoki 21.
Reteče 4

064-66-441
064-632-573

Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure

TRGOVINA VSE ZA OTROKE
ULICA JANKA PUCLIA 7
KRANJ TEL.: 064-35-103

ZA BOLTEZOM NA TRGU RIVOLI

VAM PONUJA:
OTROŠKO KOZMETIKO,
VSA OBLAČILA OD 0 DO 10
LET, SEDEŽE ZA V AVTO,
HOJICE, STAJICE, NAHRB-
TNIKI ZA DOJENČKE, KEN-
GURUJE, VOZIČKE, ORTO-
PEDSKE COPATE IN PA
VSEH VRST IGRAČE

POSEBNA PONUDBA:
RAZPRODAJA ZIMSKIH
BUND IN PAJACOV PO ZELO
UGODNI CENI (ZE OD 250,00
DINARJEV DALJE IN 15 %
POPUSTOM

NA ZALOGI TUDI ZELO
KVALITETNI KOMBINIRANI
VOZIČKI PO 2.680,00 DIN.
SE PRIPOROČAMO

DELOVNI ČAS:
9^h - 12^h in 16^h - 19^h
sobota: 9^h - 12^h

SE PRIPOROČA
MLIN
V PREDOSLJAH
JOZE DOLHAR

»DETELJICA« in TRŽIČ -

vredna obiska

V Gorenjskem glasu bo 13. februarja izšla priloga s predstavitevijo trgovskega centra Deteljica ter trgovske, gostinske in turistične ponudbe Tržiča z okolico. Želite sodelovati v prilogi?

Pokličite našo propagando na tel.: 28-463 ali 23-987 - čim prej!

TRGOVINA NA DEBELO
KOLIBRI KRANJ d. o. o.

K sodelovanju vabimo:

TRI TRGOVSKE ZASTOPNIKE ZA OBMOČJE SLOVENIJE

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še sledeče:

- imeti morajo lasten prevoz
- vozniško dovoljenje B kategorije
- aktivno znanje slovenskega jezika

Zaposlitev je stalna za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Poskusna doba je en mesec. Pisne ponudbe pošljite na naslov: Kolibri-Kranj, p. p. 26, 64000 Kranj. Vse kandidate bomo pisno obvestili v 14 dneh po izidu oglasa.

»UDO BEN IN PRIJETEN DOM«

V uredništvu pripravljamo prilogo, v kateri bomo objavili najrazličnejše nasvete v zvezi z gradnjo, obnavljanjem, ureditvijo in opremo bivalnih prostorov. Izšla bo 20. februarja 1990. K sodelovanju vabimo vse, ki nudijo izdelke in storitve za omenjena opravila.

Pokličite ekonomsko propagando Gorenjskega glasa tel.: 28-463 ali 23-987 - čim prej!

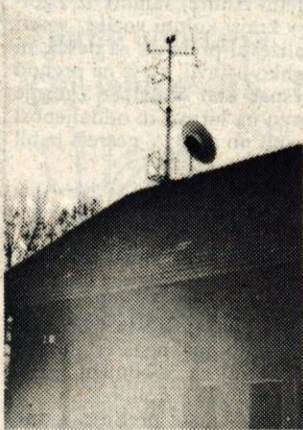

Tri (ne)vsakdanje primerjave

V mestni krajevni skupnosti Bratov Smuk, eni najmlajših, vendar ne najmanjši v kranjski občini, se spopadajo z nekaterimi problemi, ki so po svoje značilni kar za ves Kranj; posebej če gre za promet, urejenost, skrb za okolje... Vendar povsod ni tako. To na primer kažejo tri (ne)vsakdanje primerjave, ki se nekako po naključju vsiljujejo zaradi še ne objavljenega slikovnega gradiva na urednikovi mizi. Sveži slikovni zapisi iz nedavnih obiskov v raznih krajih na Gorenjskem, nekako kažejo, da marsikje, kjer bi zaradi

odmaknjenosti od večjih mestnih središč, in pogosto tudi zaradi slabših materialnih pogojev težje razreševali probleme, ni tako. Vendar glavni razlog za takšno drugačnost ni zgolj v denarju; marveč so to volja, pripravljenost, občutljivost, prizadetost... In celo stroka, brez katere prav tako ne gre, kot da je v takšnih primerih bolj "občutljiva"....

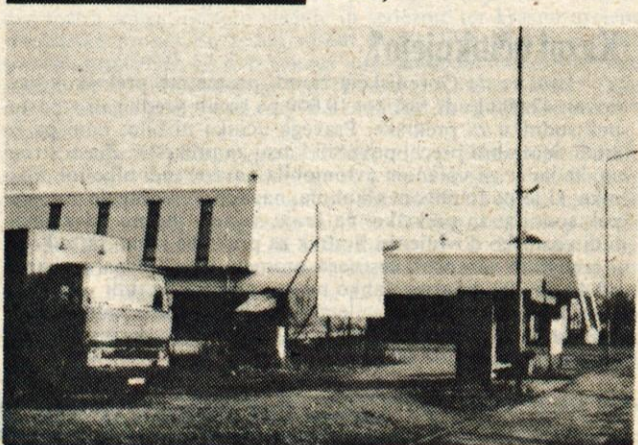
A. Ž.

V krajevnih skupnostih Voklo in Voglje so na primer poleg številnih drugih akcij lani uspeli zgraditi sistem za kabelsko in satelitsko TV (slika levo). V krajevni skupnosti Bratov Smuk pa si kljub veliko bolj strnjene- mu naselju le zaradi zavzetosti peščice posameznikov v iniciativnem odboru lahko obetajo, da bodo morda dobili takšen informacijski sistem... (slika desno)

Velika nadloga na Planini in še kje v Kranju so že lep čas "vse-vprek" parkirani tovornjaki in tudi drugi avtomobili (slika levo). V mestni krajevni skupnosti Radovljica pa jim je na primer s trdno voljo, strokovnim pristopom in uresničnim trdnim dogovorom tako rekoč sredi mesta ta problem uspelo rešiti... (slika desno)

Zemljišče pri pošti v krajevni skupnosti Bratov Smuk je zaradi neurejenosti "kamen spotike" tako krajanov kot vodstva, ki si prizadeva, da bi ga uredili oziroma opredelili (slika levo). V Srednji vasi v Bohinju, kjer so se odločili, da bodo v prihodnje dali prednost turizmu in so že začeli urejati središče vasi, takšnih težav že doslej niso poznali... (slika desno)

ALPETOUR

ŠKOFJA LOKA

ALPETOUR, DO HOTELI ŠKOFJA LOKA, razpisuje prosta dela in naloge

VODJO FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Poleg splošnih pogojev, določenim z zakonom, morajo kandidati za vodjo finančno računovodskega sektorja izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima VI. ali V. stopnjo izobrazbe ekonomske smeri, 3 oz. 5 let delovnih izkušenj s področja finančno računovodskih opravil
- poskusno delo 2 meseca.

Delo je za določen čas 1 leto, nadomeščanje delavke, ki je na porodniškem dopustu.

Pisne ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošlejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Alpetour - DO Hoteli Škofja Loka, Titov trg 4/b.

Delavski svet bo o izbiri kandidata odločil najkasneje v 30 dneh po preteku razpisnega roka. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po izbiri.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o. o.
Kranj, Gosposvetska 10
DISPANZER ZA MEDICINO DELA,
ŽELEZARNE JESENICE b. o.
Jesenice, C železarjev 30

Delavski svet temeljne organizacije razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTORJA temeljne organizacije za mandatno obdobje 4 let.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, in pogojev, ki jih določa družbeni dogovor o izvajanju kadrovske politike v občini Jesenice, izpolnjevati še naslednje:

1. končana medicinska fakulteta z opravljenim specialističnim izpitom s področja splošne medicine ali medicine dela, prometa in športa
2. ali končana medicinska fakulteta - splošna ali stomatološka smer z opravljenim strokovnim izpitom
3. najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošlejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: OZG - TOZD DMD Železarne Jesenice, C. železarjev 30, z oznako: Razpis za IPO.

Kandidati bodo o imenovanju obveščeni v roku 30 dni po poteku roka za sprejemanje prijav.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV KRANJ
64000 KRANJ, Tomšičeva 4

Za delo v okrepčevalnici društva iščemo

MLAJŠO UPOKOJENKO

veščo samostojnih gostinskih del v točilnici in strežbi. Delo vsak drugi oziroma tretji teden, tudi ob nedeljah in praznikih. Ob četrtkih zaprto. Plačilo od prometa. Zaslužek ugoden.

Informacije v pisarni Društva upokojencev Kranj, Tomšičeva 4, vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure.

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Japonski VIDEOREKORDER prodam za 5.700,00 din in VIDEOREKORDER sharp prodam za 8.000,00 din ter prodam barvni TV panasonic. ☎ 22-586 886

Prodaj termokumulacijsko PEČ, 4 kW. Mohorč, St. Rozmana 4, Kranj 1121

Poceni prodaj barvni TV gorenje, starejši letnik. ☎ 51-549 1002
Ugodno prodaj nov MOLZNI STROJ, znamke vitrex, na vozičku. Informacije na ☎ 80-644, od 10. ure dalje 1102

Prodaj nov barvni TV orion, ekran 55 cm, stereo, teletekst. ☎ 631-692 1109

Poceni prodaj nov VIDEOREKORDER ter nov AVTORADIO sharp. ☎ 620-476 1115

Ugodno prodaj dobro ohranjen črno-bel TV. Bogataj, Britof 67/a, Kranj 1116

Prodaj nov PRALNI STROJ, 30 odstotkov ceneje. Zg. Bitnje 47, Zabnica (nasproti pokopališča) 1175

Elektroindustrijska montaža Jesenice
ELIM Jesenice p. o.
Hrušica 72 c, Jesenice
64270 JESENICE

V skladu z določili statuta delavski svet podjetja ELIM Jesenice razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTORJA PODJETJA

Poleg splošnih zakonskih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

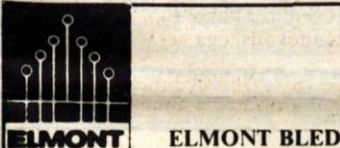
- da ima visoko strokovno izobrazbo
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki, pridobljenih na delih organiziranja in vodenja proizvodnega procesa
- da obvlada en svetovni jezik
- da predloži program razvoja podjetja

Direktor podjetja bo izbran za mandatno dobo 4 let.

Kandidati morajo prijaviti predložiti vsa dokazila o izpolnjevanju pogojev, s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili posredujejo v 15 dneh od dneva objave razpisa v zaprtih kuvertah na naslov: Elektroindustrijska montaža Jesenice, p. o., Hrušica 72 c Jesenice, 64270 Jesenice, s pripisom »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Delavski svet ELMONT BLED razpisuje naslednja dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. VODJE RAČUNOVODSTVA
Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- imeti mora visoko ali višjo izobrazbo ekonomske smeri
- imeti mora najmanj 4 leta delovnih izkušenj na računovodskih delih

2. VODJE KOMERCIALE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- imeti mora visoko ali višjo izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri
- imeti mora najmanj 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delih
- opravljen izpit iz zunanje trgovinske registracije

3. VODJA TEHNIČNEGA SEKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- imeti mora visoko ali višjo izobrazbo elektro ali strojne smeri
- imeti mora najmanj 4 leta delovnih izkušenj

4. VODNJA ELEKTROMONTAŽE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- imeti mora visoko ali višjo izobrazbo elektro smeri
- imeti mora najmanj 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delih

5. VODJA RAZVOJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- imeti mora visoko ali višjo izobrazbo elektro ali strojne smeri
- imati mora najmanj 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delih

6. VODJA SPLOŠNEGA SEKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- imeti mora visoko ali višjo izobrazbo pravne ali organizacijske smeri
- imeti mora najmanj 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delih

Za vsa omenjena dela velja mandatno obdobje 4 leta. Prošnje z dokazili naj kandidati posredujejo v roku 15 dni po objavi razpisa na naslov: ELMONT BLED, Spodnje Gorje 3/a, 64260 Bled, z oznako »za direktorja«.

O izbiri kandidata bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po objavi.

Bi se radi odzvali na mali oglas, ki je objavljen pod šifro?

Zaradi mnogih telefonskih pozivov in obiskov v naši malooglasni službi vam sporočamo, da vam naslova naročnika malega oglasa, objavljenega pod šifro, ne smemo posredovati.

Oddate pa lahko svojo pismo ponudbo, opremljeno s šifro in številko oglasa, s svojim naslovom in morebitno vsebino, ki bi jo radi posredovali stranki, ki je odprla šifro. Ponudbo oddajte pri nas, mi pa jo bomo izročili naročniku oglasa pod šifro.
Malooglasna služba

Ugodno prodaj POMIVALNI STROJ iskra, star 5 let, brezhiben. ☎ 28-516 1122

Prodaj KOSILNICO batuje. ☎ 51-012 1123

PRINTER - NEC - P 2200 - 24-iglični, prodaj. ☎ 27-757 1134

Prodaj nov dvoredni PLETILNI STROJ brother. ☎ 27-826 1135

Traktorske GUME, dim. 14,9 x 28, s platišči, 400 delovnih ur, zamenjam za manjše. Informacije na ☎ 80-071 1137

Prodaj univerzalno STRUŽNICO VDF, lahko z delom. ☎ 49-543 1146

Nov, nerabljen overlock pfaff in gospodinjski ŠIVALNI STROJ pfaff, nujno prodaj. ☎ 25-650

KUPIM

3-sobno STANOVANJE v Škofji Loki, kupim. ☎ 633-402, popoldne 1127

Kupim rabljen SOLARIJ (za celo telo). Informacije na ☎ 88-196, od 7. do 14. ure 1129

GRABENI MATERIAL

Prodaj strešno OPEKO - bobrovec, rabljena. Stane Celar, Jezerska c. 48, Kranj 1149

Prodaj 2.200 kosov silikatnih fasadnih ZIDAKOV 1/1 ali zamenjam za 44 kvad. m. troslojnih KOMBI PLOŠČ, deb. 5 cm. ☎ 57-488 1161

Ugodno prodaj dve novi strešni OKNI. ☎ 40-321 1165

IZGUBLJENO

V ponedeljek sem izgubila UHAN v Kranju - skozi mesto do železniške postaje. Poštenega najditelja prosim, da mi ga proti nagradi vrne. ☎ 74-433 1144

ZIPPUSCH Audi

- NOVA IN RABLJENA VOZILA
- NADOMESTNI DELI IN DOTATNA OPREMA
- SERVIS IN POPRAVILA, TUDI GARANCIJSKA

OB GLAVNI CESTI LJUBELJ - CELOVEC (KIRSCHENTEVEK) Tel. 9943-4227-3729

OSTALO

Iščem starejšo žensko za VARSTVO 10-mesečne deklice, v času od 6. do 14. ure. ☎ 21-412, od 17. do 21. ure 1110

Kombiniran otroški VOZIČEK roki, prodaj. ☎ 27-911 1138

OBVESTILA

Pozor! Generalno obnavljamo PRALNE STROJE gorenje, ei Niš, po konkurenčnih cenah, z 1-letno garancijo. Servis pralnih strojev Podjed, Sr. vas 92, Šenčur, ☎ 061/557-776 ali 061/553-336 552

ŽALUZIJE: ZNIŽANA CENA ZA 20 odstotkov, lamelne zavese, zasteklitev balkonov, naročite na ☎ 75-610 583

Nudimo hitri in kvalitetni SERVIS-VIDEO, AUDIO in TV naprav. Informacije na ☎ 33-159 1114

VODOVODNO INSTALACIJO NA HIŠI (komplet, kot tudi manjša popravila), vam izdelam kvalitetno in po konkurenčnih cenah! ☎ 28-427 1119

OPRAVLJAM vsa zidarska dela, keramične in kamnitne obloge. ☎ 74-736 1128

IZDELUJEM fantovske obleke za birmo. ☎ 74-764 1155

RAZNO PRODAJ

Prodaj nerabljen VARILNI APARAT in ŠOTOR za 3 osebe, star pol leta. Anica Kuzma, Jegorovo predm. 32, Škofja Loka 1111

Prodaj dve novi PIPI za kopalnico, UNIMER 42, nov in črno-bel TV tranzistoriziran, za dele. ☎ 39-550, po 15. uri 1150

Barvni TV gorenje, star 5 let, lučvo PEČ in sobno PEČ kiperbusch. ☎ 24-227 1171

STAN.OPREMA

Zelo ugodno prodaj zakonsko POSTELJO - žamet. Naslov v oglasnem oddelku. 1156

Ugodno prodaj SEDEŽNO GARNITURO. Možno plačilo na 2 obroka. ☎ 36-821, v soboto ali nedeljo, od 10. do 15. ure 1173

STANOVANJA

2-sobno STANOVANJE z dvema kabinetoma, še nekoristično, na Planini III., prodaj. ☎ 39-992 1103

Samsko dekle išče manjše STANOVANJE na Gorenjskem. Šifra: NEKADILKA 1106

Zamenjam 1-sobno družbeno STANOVANJE, za 2-sobno družbeno stanovanje. ☎ 631-886 1143

V Kranju najemam GARSONJERO ali manjše STANOVANJE. Naslov v oglasnem oddelku. 1151

Takoj vzamemo v najem GARSONJERO in 2-sobno STANOVANJE, v Kranju. Ponudbe na ☎ 28-861, int. 26-63, dopoldne 1160

TURISTIČNA AGENCIJA

VIDEOTEKA

VEZENJE

OLGA BREZAR

BRITOF 112/a, Kranj tel.: 064/36-092

Lesnina

Moderni interieri

nudi:
pralne in pomivalne stroje

BOSCH

po ugodnih cenah:

Cena pralnega stroja
Din 12.013.—

Cena pomivalnega stroja
Din 11.056.—

Se priporoča Lesnina v Kranju in na Jesenicah.

Prodaj karambolirano Z 101, celo ali po delih in prednjo STENO kabine za Mercedes 12-13. ☎ 45-617 1126

Z 128, letnik 1987, 27.500 km, bele barve, dobro ohranjena, prodaj. Brane Šmuc, Binkelj 34, Škofja Loka 1131

DIANO, neregistrirana, v voznem stanju, ugodno prodaj. ☎ 46-122, int. 309, dopoldne ali 25-417, popoldne 1132

Športno KOLO, uvoženo, srbrno-sivo, 10 prestav, srednje velikosti, dobro ohranjeno, prodaj. ☎ 33-286, po 19. uri 1136

GOLF diesel, letnik 1987, prodaj. Bizjak, Cankarjeva 2, Radovljica 1139

Prodaj APN 6, letnik 1986, lepo ohranjen. Cena 3.000,00 din. Janez Šesek, Podlubnik 160, Škofja Loka 1140

Prodaj AUDI 80 turbo diesel, metalne barve, letnik 1986. ☎ 68-341 1141

Prodaj Z 850, letnik 1984. Zlatko Heberle, Lancovo 87, Radovljica 1142

Prodaj APN 6. ☎ 80-589 1145

JUGO koral 55, letnik 1989, prodaj. ☎ 631-269 1147

Prodaj nov AVTOMATIK, lita platišča, smerokazi in lita PLATIŠČA, z gumami semperit, dim. 155 x 70 x 13, za avto. Matjaž Poljanec, Selo 43, Bled 1152

Prodaj SUZUKI GT 500. ☎ 27-614, popoldne 1153

CITROEN GS 1.3, letnik 1980, prodaj za 25.000,00 din. ☎ 68-584 1154

Prodaj Z 101, letnik 1979. ☎ 27-575 1157

Prodaj 126 P, letnik 1977, registriran do junija 1990. Cena 7.500,00 din. Irena Sitar, Zg. Gorje 64/a 1158

Z 101, letnik 1985, nevozna, ugodno prodaj. Janko Stušek, Begunjska 11/b, Lesce. ☎ 75-338 1159

Z 101, letnik 1981, prodaj. Čirče 29, Kranj 1162

Prodaj Z 101 GTL 55, letnik september 1987, odlično ohranjena. ☎ 39-710, po 15. uri 1163

Prodaj Z 101 C, letnik 1980. Nišandić, C. 1. maja 65, Kranj 1166

Ugodno prodaj 2 leti staro Z 128, karambolirana. Franc Justin, Hota-vlje 39, Gorenja vas 1168

Prodaj Z 101, letnik 1973, zelo dobro ohranjena. Cena po dogovoru. Pavlovčič, Korzika 6, Gozd Martuljek 1169

Prodaj 126 PGL, star 18 mesecev. ☎ 39-657 1170

AKVIZITERJI pozor! Nudim prodajo izrednega artikla. Možnost visokega zaslužka. ☎ 58-224, po 17. uri 1174

ZAPOSLITVE

ORODJARJA ali KOVINARJA sprejem v proizvodnjo plastike v Kranju. Ponudbe z opisom dose-danje zaposlitve pošljite na oglasni oddelk. Šifra: PLASTIKA 860

VARILEC, z znanjem argov varjenja, dobi delo. ☎ 80-346 1113

Gostilna "Ančka" Šenčur, zaposli dekle za POMOČ V KUHINJI. 1130

Iščem honorarno DELO. Šifra: ŽELEZOKRIVEC 1133

ŽIVALI

PRAŠIČKE, težke od 20 do 150 kg, prodaj. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 1039

Prodaj BIKCA, starega 3 tedne. Leopold Golob, Zg. Bitnje 30, Zabnica 1105

Prodajmo ŽREBETA, starega 7 mesecev. Ogled popoldne. Žirovnica 13, (za gostilno Trebušnik), ☎ 80-835 1107

Prodaj 4 tedne stara črno-bela TELIČKO in BIKCA. Šink, Zabnica 53 1117

Prodaj 1-letne KOKOŠI. Letališka 7, Šenčur - Voglje 1125

Prodaj KRAVO simentalke, ki bo maja tretjič telila. Zevnik Franc, Ljubljanska 38, Kranj 1148

Polovico mlade GOVEDI, prodaj. Trata 4, Cerklje 1167

Prodaj dva PRAŠIČA, težka 100 kg in 150 kg. Dolenc, Sopotnica 15, Škofja Loka 1172

Opravičilo!

Pri zahvali za pok. Franciško Benedik smo pomotoma napisali, sosedu Stanku.

Pravilno se glasi sosedu Slavku!

Za napako se opravičujemo!

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga

FRANCKA GR LJ

roj. Jelenc

Od nje se bomo poslovili v torek, 30. januarja 1990, ob 15.30 na pokopališču v Kranju. Na dan pogreba bo žara na kranjskem pokopališču.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob smrti salezijanca-bolničarja

FRANA SUŠNIKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala velja Oddelku milice Pred-dvor, Postaji milice Tržič, GRS Kranj, GRS Tržič za neutrudno reševanje in prenos s Storžiča. Hvaležni smo tudi krajanom Trstenika za pozornost, pomoč in podporo pri tej izgubi.

SALEZIJANCI

Ljubljana, Trstenik, 23. januarja 1990

VOZILA

Izredno ugodno prodaj DIANO, letnik 1977, registrirana še pol leta. ☎ 22-221, int. 28-75, popoldne 1056

Prodaj JUGO 1.1, letnik december 1987. Skokova 13, Kranj - Strazišče 1104

Prodaj Z 750, letnik 1972, dobro ohranjena, registrirana do maja 1990. Cena po dogovoru. Informacije na ☎ 52-022, popoldne 1108

Ugodno prodaj OPEL KADETT, starejši letnik, potreben manjših kleparskih popravil, registriran do junija 1990 in BETONSKI MEŠALEC ter CIRKULAR. Goričan, Pavle Medetove 19, Naklo 1112

Prodaj Z 750, letnik 1976, neregistrirana in Z 750, letnik 1978, spredaj karambolirana, registrirana do decembra 1990. Tone Pazlar, Kro-pa 125 1118

Prodaj FIAT 132, 1.800 ccm, letnik 1978. Blažič, Zl. polje 3/a, Kranj 1120

Prodaj R 11, star 2 leti. ☎ 26-548 1124

Zeleni teden v Rabcu

Kranj, januarja - Kar tradicionalno je že postalo, da Hortikulturno društvo Kranj in Alpetour februarja organizirata tako imenovani "Zeleni teden". Navadno je bil v Opatiji, letos pa se je preselil v Rabac. Tu bodo torej udeleženci vsak dan od 17. do 24. februarja v prijetnem morskem okolju poslušali predavanja o vzgoji, oskrbi, obrezovanju sobnih rastlin, o gojenju zelenjave, jagodičevja in sadja, s posebnim poudarkom na bio vrtnarjenju. Cena za tedensko oskrbo s polnimi penzoni v hotelu z bazenom je za upokojeince 1.100, za ostale pa 1.480 din. V ceno je vštete zanimiv izlet. Prijave sprejemajo poslovalnice Alpetoura v Kranju, Radovljici in Trzinu.

D. D.

V torek v Škofji Loki

Pokongresna in predvolilna javna tribuna

Škofja Loka, 29. januarja - Občinski komite ZKS Škofja Loka prireja v torek ob 16. uri v predavalnici šolskega centra Borisa Zihlerja v Podlubniku javno tribuno z naslovom Po 14. kongresu ZKJ - pred volitvami. Uvodničar bo Emil Milan Pintar, delegat na 14. izrednem kongresu jugoslovanskih komunistov. Predstavil bo deklaracijo ZKJ, ključne programske usmeritve, za katere se je na kongresu zavzemala ZKS, politične razmere, ki so nastale z odhodom slovenske delegacije s kongresa ter izhodišča volilnega programa ZKS na volitvah.

Emil Milan Pintar bo na javni tribuni spregovoril tudi o posledicah srbske gospodarske blokade Slovenije in ukrepih, po katerih bo posegla naša republika.

H. J.

Znak, ki vodi v neznanost

Ko se pripeljemo iz Radovljice pod magistralno cesto Kranj - Jesenice proti Begunjam, nas kazipot usmerja proti POLJU, čeprav tu okrog ni nobenega kraja s tem imenom. So morda s Poljem mišljene POLJČE?

M. Rupel

Krvodajalska akcija v Škofji Loki

Škofja Loka, januarja - Občinska organizacija Rdečega križa v Škofji Loki vabi krvodajalce in druge, ki so zdravi in še niso darovali krvi, na krvodajalsko akcijo, ki bo v četrtek in petek, 1. in 2. februarja. Odvzem krvi bo v Šolskem centru Boris Zihlerl med 7. in 13. uro. Akcija je namenjena predvsem ljudem, ki se ne bodo mogli udeležiti poletne akcije med 27. junijem in 13. julijem, in tistim, ki želijo darovati kri dvakrat v letu.

KMETIJA ODPRTIH VRAT

Čez gorske prelaze Dolomitov

Društvo upokojeincev Kranj v času, ki ni primeren za izlete in druge športno rekreativne aktivnosti, organizira več predavanj za člane društva in druge upokojeince. Prvo tako predavanje bo v sredo, 7. januarja, v veliki sejni dvorani Društva upokojeincev Kranj. Naslov predavanja je »Čez gorske prelaze Dolomitov«, predavatelj pa znani planinec Stane Gantar iz Kranja. Vstopnine ni.

Volili bomo najboljše

Predvolilni boj se je začel in vsak dan je huje. Ni dneva, da bi se kje na Gorenjskem ne zbrali pristaši katere od strank in njih vodje so razprodani na vse strani. Pojavljajo se programi, vsi so si podobni, vsi se bodo borili za boljše gospodarjenje, zavzemali za zdravstvo in šolstvo, za zdravo okolje. Celó Ivan Kramberger ima svojega. Ta bi za 80 odstotkov zmanjšal vojsko, ustavil jedrsko elektrarno in pogasil javno razsvetljavo, ukinit krajevne skupnosti, zdravnikom omogočil zasebno prakso, tovarne dal delničarjem in še kaj. Toda, vse kaže, da bomo bolj gledali ljudi, kot programe. Kajti zaupamo lahko le ljudem, ki se nam zdijo pravi, ki so se do danes že s čim dokazali, niso pa redki, ki zaupajo organizacijam, ki so jim bližje.

Stane Božič, Kranj: "Jaz sem že danes odločen za Milana Kučana. Izkušen politik je, pozna Jugoslavijo in ve pod kakšnimi pogoji se bo moral boriti. V svoji mobilizaciji ljudi išče prijatelje, ne odkriva sovražnikov. Mislim, da se zavzema tudi za to, da se napake ne prikrivajo; naj jih odkrivajo strokovnjaki, zgodovinarji. Prizadeti naj preko sodišč iščejo rehabilitacijo, sicer pa bodimo pretežno usmerjeni v prihodnost, skupno iščimo pot v boljše življenje. Gledati moramo, da bo uveljavljen nadzor nad oblastjo, ker vsaka oblast se lahko pokvari. Vsi skupno lahko ustvarimo boljši socializem, kot smo ga imeli doslej."

Franc Aleš, Breg ob Savi: "Vse življenje sem obrtnik in skoraj verjetno bom volil predstavnika obrtnikov. Mislim, da bi pri teh volitvah moral prvenstveni poudarek dati programom za dobro gospodarjenje. To nam je v današnjih razmerah najbolj nujno potrebno."

Jure Požek, Orehek pri Kranju: "Skoraj zagotovo bom volil Kučana. Dvomim, da se bo pojavil kakšen program, ki bi bil boljši od njegovega. Po moje med vsemi temi kandidati žanje največ zaupanja. Prav on je tisti, ki je prekinil z dogmatizmom komunistov in dopustil, da tudi drugi lahko drugače razmišljajo."

Vinko Kern, Kranj: "Trenutno se še ne morem odločiti, ker vseh programov še ne poznam, vendar računam, da bo gotovo dober in sprejemljiv program imela Socialistična zveza Slovenije. Doslej je največ in dokaj uspešno delovala med ljudmi in mislim, da ji gre tudi v prihodnje zaupati."

Zora Šemrl, Bistrica, Tržič: "Kolikor poznam programe, sta mi najbližja programa Zveze komunistov in Socialistične zveze Slovenije, volila pa bom ljudi, ki jim bom lahko zaupala, da bodo svoje programe res uresničili."

Na Orehku nova zasebna pekarna Nuita

Samo prvi dan je kruh ostal

Kranj, 29. januarja - Na vprašanje, od kod zamisel o pekarni, je novepečeni podjetnik Milan Markovič z Orehka pri Kranju dejal: »V prejšnji službi sem veliko hodil po terenu in povsod jedel boljši kruh, kot smo ga imeli v Kranju.« V pekarni Nuita, ki so jo odprli prejšnji torek, so se torej odločili peči dober kruh in pecivo (tudi večje kose mesa so pripravljani speči naročnikom). To, da je samo prvi dan nekaj peke ostalo, vse kasnejše dni pa so nekateri kupci odhajali praznih rok (čeprav so pekli po šestnajst ur na dan), obeta.

»Peč je parna, zmogljivost pa je odvisna od potrošnje,« je dejal mladi Milan Markovič, ki je začetek lotil belega, polbelega in francoskega, poskusili so tu-

di že z lepinjami pa z zemljami in kajzericami, medtem ko gre do od peciv najbolj v slast štručke, makovke in rožičeve potičke. Ekipa je mlada, zagnana, ko se bo dobora utekla - pravijo, da bodo "porodne težave" mimo najkasneje v enem mesecu - bo ponudila še več vrst posebnih kruhov kot, na primer, graham in ržen, pa krofe, piškote in rezance.

Za kupce, ki so zasebne konkurence najbolj veselili, je pomembno predvsem to, da bodo lahko dvakrat na dan dobili sveže pečen kruh. Prvič zjutraj po peti uri, drugič ob dveh in treh, ko se bodo vračali z dela domov. Pekarna bo odprta tudi ob nedeljah.

V prvem tednu so prodali največ belega kruha. Razen domačinov prihajajo ponj tudi delavci iz različnih podjetij, z dogovori prihajajo gostilničarji, skratka, čeprav za električarski poklic Milana Markoviča nekoliko nenavadna obrt, je pekarna Nuita dobrodošla osvežitev tovrstne ponudbe.

H. Jelovčan

Mnenja obiskovalcev:

Najhujše še pride

Šest obiskovalcev petkovega Demosovega političnega shoda v Kranju smo vprašali tako, kot je bil naslov shoda - Kam greš Kranj.

Ivo Bizjak z Zgornje Bebe: "Preživetje Kranja je odvisno od tega, če bodo ozdravili industrijske velikane oz. tisto, kar od njih lahko preživi. Ob tem bo treba še bolj spodbujati obrt in drobno gospodarstvo in na teh področjih odpirati nova mesta, ustvariti pogoje za vračanje strokovnjakov iz kranjskega konca, ki so zdaj zaposleni drugje, nazaj v Kranj, občinsko upravo prenoviti tako, da bo res služila ljudem, seveda v skladu s predpisi, več pa bo treba storiti tudi za ljudsko kulturo in za vse dejavnosti, ki povezujejo ljudi, zlasti na podeželju."

Gregor Krajnik z Rupe: "Če odgovorim na vprašanje - kam greš Kranj, potem lahko rečem, da gre Kranj v smer, ko bo moral zapreti politične tovarne, bolj paziti na okolje in dati več poudarka mladim, še zlasti študentom. V sedanjo oblast, ki je že pokazala, kaj zna in zmore, nimam veliko zaupanja, zato bom na volitvah volil za Demos."

Marjeta Eržen iz Kranja: "Ker Kranju šele sledi najhujša kriza, predlagam, da bi poiskali najspodobnejše in najpametnejše ljudi, ki bi poskušali rešiti industrijo. Na političnem področju je za Kranj edina perspektiva večstrankarski sistem. Le različna mnenja dajo boljšo kvaliteto."

Ivan Skodlar z Luž: "Kranj je v hudi gospodarski in družbeni krizi. Če bo Demos zmagal in mu bodo "naprtli" samo gospodarstvo, komunisti pa bi še naprej obdržali glavno vlogo v upravnih organih, ne bo uspeha."

Zoran Klemenčič iz Kranja: "Kar zadeva politiko, gre Kranj v smer političnega pluralizma. Konkurenca je sicer dobra in lahko pomaga, da bo konec nazadovanja, vendar pa tudi ta ne bo rešila vseh težav. Gospodarske probleme je zelo težko reševati na lokalni ravni, še posebej zato ne, ker ima Kranj veliko industrije, ki ni samo v krizi v Jugoslaviji, ampak v svetu. Kranj najhujša kriza še čaka, v industriji sicer ni vse zanič, zanič je predvsem tisto, kar je živel na posojilih. Najtežje bo za mlade, ki bodo zaradi presežkov delovne sile težko dobili zaposlitev."

Jože Koporec iz Kranja: "Mislim, da Kranj še ni preživel najhujšega in da ga to še čaka. Realsocialistične tovarne bodo propadle, na njihovem pogorišču pa se bodo oblikovala nova in zdrava jedra. Po mojem mnenju sem anarhist, sicer pa menim, da bi bila za Kranj najboljša oblast, v kateri bi bili močno zastopani krščanski demokrati."

C. Zaplotnik, slike: G. Šinik

Namesto rož - sožalnice

V začetku februarja se bodo na vseh slovenskih poštah pojavile sožalnice, kot je Zveza društev za boj proti raku poimenovala sožalna pisma s Plečnikovimi motivi. Gre za novost, s katerimi želi ta organizacija olajšati način, na katerega so že zdaj ljudje namesto vencev na grob namenjali denar boju proti raku. Kot vemo, za to boleznijo v Sloveniji vsako leto zbolijo okoli 5000 Slovencev.

Sožalnice, na voljo je v dveh izvedbah, lahko namesto cvetja na grob opravimo dvojce: nakažemo denar skladu za boj proti raku, lahko pa jo tudi pošljemo izpolnjeno na naslov pokojnikovih svojcev ter tako sporočimo svoje sožalje. Sožalnice na poštah veljajo 100,00 din, večje so po 350,00 din. V ta znesek je prispevek skladu za boj proti raku že vštete, denarja torej ni treba nakazovati na račun sklada, pošta pa se je - kot svoj prispevek - odrekla pripadajoči trgovski marži. O porabi denarja, ki se bo s sožalnicami zbral v korist boja proti raku, bo Zveza slovenskih društev za boj proti raku redno poročala na svojih konferencah in skupščinah.

L. M.

Predavanje o ureditvi vrta

Kranj, januarja - Hortikulturno društvo Kranj prireja v četrtek, 1. februarja, ob 17. uri v sejni sobi št. 14 skupščino občine Kranj skupščino društva, po katerem bo predavanje o ureditvi domačega vrta. Predavanje - predavala bo ing. arh. za urejanje parkov in vrtov Anka Bernard - bo spremljano z diapozitivi. Na skupščino in predavanje vabijo vse člane društva in vse ostale, ki bi se želeli včlaniti ali, ki jih vrtnarjenje zanima.

D. D.